

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Victorien Sardou

Ραμπαγάς (Rabagas)

Κωμωδία εις πράξεις πέντε

εφ. *Εφημερίς*, Αθήνα

1. 10 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
2. 11 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
3. 12 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
4. 13 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
5. 14 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
6. 15 Αυγούστου 1878, σ. 4-8
7. 16 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
8. 17 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
9. 18 Αυγούστου 1878, σ. 4-8
10. 19 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
12. 21 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
13. 22 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
14. 23 Αυγούστου 1878, σ. 5-8

1. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

μεταφρασθεῖσα μὲν χάριν τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ὑπὲρ τοῦ θιάσου **Μενάνδρου** ἐν τῷ «Ἀπόλλωνι» εἰς ὕψος ἀνάλογον, ἀλλὰ μὴ διδασθεῖσα ἀπ' αὐτῆς, ἕνεκα ἀστυνομικῆς ἀπαγορεύσεως.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Τοῦ δράματος

Τοῦ θιάσου «Μενάνδρου»

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
 Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΓΛΑΡ
 ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
 ΔΕΜΟΦΑΝ
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀγνομίας
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθοπουργὸς διαίκτης
 ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
 ΜΠΙΓΚΟΡΟ
 ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΙΝΤ
 Η ΠΡΙΓΚΙΠΗΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
 ΤΙΡΑΠΕΤΗ
 Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
 ΝΟΥΖΕΤ
 ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ.

ΣΠ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ
 ΔΙΟΝ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ
 Ν. ΚΑΡΔΟΒΙΑΝΗΣ
 Κ. ΣΑΡΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
 Π. ΡΟΥΣΟΣ
 Η. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Γ. ΧΡΗΣΑΦΗΣ
 ΙΩ. ΣΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΙΩ. ΚΑΝΑΚΑΚΗΣ
 Χ. ΔΗΜΗΤΡΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
 ΙΩ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΕΜΜ. ΖΑΡΑΣ
 ΔΗΜ. ΠΕΤΡΟΥ
 ΗΛ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
 ΣΟΦΙΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ
 ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΜΗ
 ΠΟΛ. ΣΟΓΤΣΑ
 ΣΟΦ. ΔΗΜΗΤΡΟΥΔΟΠΟΥΛΑ
 ΕΣΤΕΛΛΑ ΣΙΑΒΑΚΟΥ
 Γ. ΛΕΚΑΤΣΑΣ
 Ν. Ν.
 Ν. Ν.

Ἡ σκηνὴ ἐν Μοναχῷ.

[Τὸ ἔντυπον τοῦτο ταύτης τῆς μεταφράσεως ἄνευ γραπτῆς ἀδείας τοῦ μεταφραστοῦ δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς διδασκαλίαν ἀπὸ σκηνῆς].

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

[Δωμά τι τοῦ πλάτιου τοῦ Μοναχοῦ, ἐξ οὗ φαίνεται θάλασσα, κήποι κ.τ.λ. Διαγράφεται εἰς τὸ βάθος τοῦ πανοράματος τοῦτου ὡς ἑγγυτέρην στήλη οἰκίσκου ἱερῶν καὶ καπνοδόχος. Εἰς τὸ βάθος, καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς σκηνῆς, μαρμάρινοι κιγκλίδες μετ' ἀγαλματίων ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀνοικτὴ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν πλατεία κλίμαξ, δι' ἧς κατέρχονται εἰς τὴν πόλιν. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πυκνὰ φυλλώματα καὶ ἀνθόνες. Ἀριστερὰ ἐπὶ

τοῦ πρώτου διαμερίσματος τῆς σκηνῆς (πρὸς τὸν θεατὴν) μέγα λίθινον βῆθρον, ἐφ' οὗ ἀγγίτων. Δεξιὰ τράπεζα, καθίσματα, ἀνεκλιτῆρ ἐξοχικός.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, κηπουροὶ, φύλακες

(Οἱ φύλακες ἄρτι ἐσάρωσαν τὸ δῶμα).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (πρὸς τοὺς κηπουροὺς). Ἔλα, πάρτε τ' ἀμαξάκια καὶ φεύγετε... ἰγρήγορα... (πρὸς τοὺς φύλακας). Καὶ σεῖς, κύριοι φύλακες!... Ἀκούσατέ με καλά... Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ πρίγκιψ τοῦ Μοναχοῦ τώρα θὰ ἔλθῃ κατὰ τὴν συνθήειάν του νὰ καπνίσῃ τὸ σιγάρο του εἰς τὸ δῶμα αὐτὸ μετὰ τὸ γεῦμά του... (βλέπει τὸ ὠρολόγιόν του) — ἡ ὥρα εἶν' ἄκτῶ... τὸ ὅποιον ὁσονοῦμα τελειώνει... Προσέξτε νὰ ἐπιτηρῆτε καλλίτερα καλλίτερα αὐτοὺς ὅπου περιπατοῦν εἰς τὸν κήπον, ἐγγυρῖους καὶ ξένους, αὐτὴν τὴν ὥρα... Βλέπετε, ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, μ' ὅλας τὰς ὀρθὰς μου παρατηρήσεις, ἐπιμένει ν' ἀρίνωμας τὸν κήπον ἀνοικτὸν ἕως τὴν νύκτα!... (Οἱ φύλακες ἐτοιμάζονται ν' ἀναχωρήσουν). Σταθῆτε! Τί διάβολο βιάζεσθε; — Ἡ ἐπιτήρησις αὐτῆ γίνεται διὰ δύο λόγους· πρῶτον, νὰ προστατεύηται ὁ κήπος κατὰ τῶν βανδαλικῶν πράξεων αἱ ὁποῖαι γίνονται ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν καὶ τὸν καταστρέφουν, δεῦτερον, νὰ προλάβωμεν πᾶσαν κακόδουλον ἀπόπειραν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν ἀρχοντος... Μ' ἐνοήσατε... Πηγαίνετε τώρα!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἐρχόμενος ἀπὸ τῆς κλίμακος τῆς εἰς τὸ βῆθος καὶ ἀκούσας τὰς τελευταίας λέξεις). Πολὺ καλὰ, κύριε Βρίκολη... Ἐξίχρετον μέτρον!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (στρεφόμενος καὶ χαιρετίζων). Ἄ! Κύριε Μόρα!... Ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ γεῦμα ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης;

ΑΝΔΡΕΑΣ (ξέσχορίζων τὰ ὑποδήματά του). Δὲν εἰςέυρω... ἔρχομαι ἀπὸ τὸ Μαντόν!... Ὁμολόγησε, Κύριε Βρίκολη, ὅτι αἱ κακαὶ διαθέσεις τοῦ λαοῦ τοῦ Μοναχοῦ κατὰ τοῦ ἀρχοντός του μᾶς ἐσκότισαν ἄρα κατὰ ὄλους μας.

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἐνῶ οἱ ὑπηρεταὶ κομίζουσι τράπεζαν διὰ τὸν καφέ). Ἄφσε με, κύριε ὑπολοχαγῆ, ἄφσε με! Τὰ πράγματα λαμβάνουν διαστάσεις καὶ διαστάσεις κολοσσισίας... Νὰ, τώρα δὲ, τώρα ἔβαλα κ' ἐσήκωσαν ἀπ' ἐδῶ τρία ἀμαξάκια σκουπίδια, σπασμένα μπουκάλια, σκρότια, προβιαῖς καὶ κάθε εἶδους ἀκαθαρσίας ποῦ μᾶς ρίπτουν αὐταῖς ἡ μαῖμουδες ἀπὸ τὰ κάγκελα... Βλέπετε, γνωρίζουν ὅτι αὐτὸ ἐδῶ εἶνε τὸ προσφιλέστερον μέρος τοῦ Ὑψηλοτάτου ὅταν ἐξέρχεται... διὰ νὰ πάρῃ τὸν καφέ του... καὶ μᾶς τὸ κάμνουν ἀχοῦρι!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὁ πρίγκιψ εἶνε ἀγαθός... καὶ δὲν εἰςέυρω κ' ἐγώ...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης... ἔρχεται...

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ αὐτοί, Ο ΠΡΙΓΚΙΨ, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, Η ΒΑΡΩΝΟΥ, Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, Δύο Κυρίαί τῆς Τιμῆς, Εἰς Ὑπηρετῆς προσκομίζων καφέ.

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ (εἰσέρχεται ἀριστερόθεν ἀκολουθούμενος ἐξ

δίων και κρατών ανά χειράς επιστολήν). Καλή σ'πέρα, Κύριοι. Έτσι λοιπόν, Κύριο Μόρα... τί με λέγει ο άρχηγός της σωματοφυλακής; 'Αλήθεια, εις τό Μαντόν σ'ς έφάνη κάπως ότι θα γίνουν ταραχές!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Μάλιστα, Ύψηλότατε, συναθροίσαις τινές...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (πρός τόν πανθυπουργόν διοικητήν). Έδω σ'ς;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Αναβρασμός μάλλον υπόκωφος!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθήμενος επί του άνακλιτρου, όπως πίνη τόν καφέ του). Πεπωμένος με είνε να μη κωνίσω μίαν ημέραν με ήσυχια! (άποστειλώνει τήν άνάγκωσιν της έπιστολής του).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (παρτηρών εν εργαλείον κηπουρικών λιησομηθών επί του βάνου άριστερόθεν). 'Α! τό Ύξέχασαν έκει... (πηγαίνει να τό λάβη, αλλά μένει εκπληκτός άνακαλύπτων άπισθεν του άφαιρεθέντος εργαλείου γελιογράφου τού πρίγκιπος γραφείσαν δε άνθρακος). 'Ω Θεέ μου!

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Τί είνε;
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. 'Ιδέτε!

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Παναγία μου! (Τίθειται πρό του βάνου, όπως άποκρύβη τήν εικόνα από τών όμμάτων του πρίγκιπος. Ο Βρίκολης προς στιγμήν εξέρχεται φέρων τό κηπουρικών εργαλείον).

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. (Μηδέν μέχρι τοϋδε ιδών). 'Ως και οι ύπηρέται μου τρχίζου να φοδούνται!... Διοικητά πανθυπουργέ, αυτό σ'ς άφορα (Τείνει να τώ δώση τήν έπιστολήν).

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (μη τολμών να μετακινήθη). Ύψηλότατε!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Είνε επιστολή της Μεγάλης Κυρίας του παλατιού!

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Της γκουβερνάττας μου;
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μάλιστα... 'Η γκουβερνάττα σου, κόρη μου, φοβηθείσα τούς ψιθυρισμούς, με τούς όποιους σ'ς ύπεδέχθισαν προχθές εις τό Ροσθρόν, με παρακαλεί να δεχθώ τήν παραίτησίν της.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ (άπερισκέπτως). 'Ω τί καλά! Τόσον πλεγματική γυναίκα!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (σιγαλωτέρα φωνή). Αί, σιγά, σιγά! Τ' είν' αυτά; Πηγαίνει μία πριγκιπέσα να όμολογή φανερά τέτοια πράγματα;... Βαρώνε, να άπαντήσετε εις τήν Μεγάλην Κυρίαν, ότι ή παραίτησίς της έγένετο δεκτή προς μεγάλην λύπην της πριγκιπέσσας Γαβριέλλας. (Τείνων και πάλιν να δώση τήν έπιστολήν εις τόν Σοτοβόϊον, όστις δέν τολμά να κινήθη, όπως τήν λάβη). Λοιπόν, βαρώνε, πότε θα έυαρεστηθήτε;...

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (ως άνωτέρω). Ύψηλότατε, θά...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Πώς! (παρτηρών). 'Α, α! Τί λοιπόν κρύπτεις έκει;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (έπανελθών και δι' ενός νεύματος του Σοτοβόϊου σπυδων και λαμβάνων τήν θέσιν τούτου παρά τό βάνον). Ύψηλότατε, δέν είνε τίποτε, τίποτε!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τραβηχθήτε λοιπόν, βαρώνε, σ'ς λέγω. (Ο Σοτοβόϊος άποσύρεται, έπίσης και ό Βρίκολης)

Η ΓΑΒΡΙΕΛΑ (βλέπουσα). 'Α! είν' ό παπιά!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Έγώ! (έγερόμενος) Μα τήν άλήθειαν, τρώντι!... έγώ είμαι...

Η ΒΑΡΩΝΟΥ. 'Αχ! καλές, τί άσχημο! πού είνε!
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ζητών κατά της τι δια να σβύση τήν εικόνα). Ύψηλότατε, άμέσως σβύεται...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (έμποδίζων αυτόν δια χειρονομίας και παρτηρών τήν εικόνα έγγύστερον). 'Ω ή μύτη! δέν έπέτυχε ή μύτη! ούτε τό πηγούν... (όπισθοπορών) 'Εν τούτοις... (γελών) Είνε άρεκέτα νόστιμο!

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. 'Η Ύμετέρα Ύψηλότης θ' άφήση να μένη έκει αυτό τό έργον της διαθοράς;

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (εὐθύμως) Τούλάχιστον άν ήρκοῦντο μόνον να κάμουν τήν γελιογραφίαν μου!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Μάλιστα, αλλά δέν άρκοῦνται! Πρέπει να όμολογήσω εις τήν Ύμετέραν Ύψηλότητα, ότι τό δωμα τουτο ήτο πρό μικρού άποθήκη πάσης άκατονομάστου άκαθαρσίας.

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Και αι ζημιαί του κήπου!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (συνοφρυσθήμενος). Του κήπου;
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Και τρία παράθυρα του Φυτοκομείου σπαμένα!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Ω, τούς άνοήτους!
 ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Και του άραιού εκείνου κάκτου του άνθοῦντος άπαξ εις τά έκατόν έτη...

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Του κάκτου μου...
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τό άνθος άπεσπάσθη... πρό ενός τετάρτου.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Τί κριμα, τί κριμα!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Α! όριστικώς πρέπει να λάβω άυστηρά μέτρα! (ένδειξις χαράς όλων τών άξιωματικών).

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ και ΒΡΙΚΟΛΗΣ (καθ' έαυτούς) 'Επί τέλους Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Ζημίας εις τόν κήπόν μου, τόν όποιον έκαμα άραιον δι' αυτούς τόσον όσον και δι' έμέ! Θά γίνω άμειλικτος! Βρίκολη, να κλεισθού άμέσως όλοι αι θύραι του κήπου, άκούεις; άμέσως!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Άμέσως, Ύψηλότατε!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Και εις τό έξής... άπαγορεύεται ή εισοδος!

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Εϋς, αυτό ήταν!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Αλλ' αυτοί όπο περιπατουν άκόμη εις τόν κήπον;

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Αλήθεια!... 'Αφήσατε τήν μεγάλην θύραν άνοικτην, μόνον δια να εξέρχωνται... Και πάντα ύποπον ότι έκαμε ζημίαν... συλλάβετε τον...
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Άμέσως, Ύψηλότατε! (Καθ' έαυτόν) Δόξα σοι ό Θεός! ('Εξέρχεται).

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. 'Ενώ ή Ύμετέρα Ύψηλότης εύρίσκεται εις τοιαύτας καλές διαθέσεις, δυνάμεθα άρά γε να έλπίσωμεν παρ' αυτής άκόμη εν άυστηρόν μέτρον;...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθήμενος πάλιν και πίνων τόν καφέ του) Πανθυπουργέ μου, είμαι έξω φρενών... 'Επωφελήσου!

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (δεικνύων τήν φαινομένην στέγην και τήν καπνοδόχον εις τό βάνον). Αυτό τό καταγώγιον, αυτό τό σήλαιον, αυτό τό άθλιον ζυθοπωλείον... έκει, υπό τό δωμα!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Α ναί! τό αζυθοπωλείον του... του... πώς είνε τ' όνομά του;
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (μετ' αϊδημοσύνης). Δέν τολμώ... τοιαύτην λέξιν... ένώπιον της δεσποσύνης!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Αί τώρα! Λέγε... Είνε σά βάτραχος... έται...
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (χαμηλή φωνή). Τοϋ Μ π ά κ α κ α...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Ο Μ π ά κ α κ α σ! Μάλιστα! Αί λοιπόν;
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Αί λοιπόν, Ύψηλότατε, εξ αυτού του ζυθοπωλείου έρχονται όλοι αι φωναι, όλοι αι σπασμένα φιάλαι, όλοι αι προκλήσεις! (δεικνύων τήν γελιογραφίαν). Τήν άχρεϊαν αυτήν άτέλειαν, ήτις γελιοποιεί τήν σεπτήν ύμών μορφήν, τίς άλλος ήδυνήθη να διαπράξη είμη θαμών τις του καπηλείου, του ταπιφράγκου εκείνου;

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Πιθανόν... 'Ετσι λοιπόν τό ζυθοπωλείον αυτό είνε χαλκείον πάσης δολοφονίας;
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Και βέβαια! Ο ζυθοπόλης Καμερλέν, ένεος έλαεινός!... πρώην καλόγηρος! είνε και δημοσιογράφος.

άκόμη! 'Η δε εφημερίς της λυσσαλέας αντιπολιτεύσεως, ή Κ α ρ μ α ν ι ό λ α τυπώνεται έκει...
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλά, καλά... Επέτε λοιπόν να είποῦν εις αυτόν τόν ζυθοπόλην—εφημεριδογράφον, ότι αυτό υπερβαινει πλέον τά όρια, και ότι με τήν πρώτην του παρεκτροπήν θα διατάξω να του κλεισούν μαζή και τά δύο του μαγαζεία.

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Άμέσως, Ύψηλότατε!
 Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Κυρίαί μου, δέν σ'ς κρατώ πλέον και δύνασθε να εξακολουθήσετε τόν περιπάτον σας. (Πάντες εξέρχονται δεξίθεν). Κάρολε, κύταξε άν ό άρχηγός σου είνε εις τό παλάτι και είπέ του να έλθη έδω να μου όμιλήση άμέσως.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. (καθημένη πλησίον του πατρός της). Κάρολε, κάμε μου τήν χάριν να ειπής να μου φέρουν και τό έπανωφόρι μου.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Πολύ καλά, πριγκιπέσα! (εξέρχεται άριστερόθεν).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ (1)

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ, ΓΑΒΡΙΕΛΑ

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τώρα όπου είμεθα μόνον, Γαβριέλλα... θα σου κάμω και πάλιν, είκοσάκις έως τώρα, μίαν παρατήρησιν...
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Εσύρω τί θα μου είπής; παπιά. Δέν θέλεις να φωνάξω τόν εξαδέλφόν μου Κάρολον ξηρά ξηρά!...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μάλιστα, και τώρα δά πάλιν τόν έφώναξες έτσι!

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Παπιά, pardon' αλλά πολύ θα κοπιάσης έως ότου να τό κατορθώσω.
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Και διατί;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Μαζύ άνετράφημεν πάντα. Και ένόσω ήμιν εις τό σχολείον, πάντοτε όμιλούν μ' αυτόν και τόν έλεγα εσύ και μ' έλεγεν εσύ... 'Επειτα... να! εξαφνα έπρεπε ν' αλλάξω τρόπον, διαταγή της γκουβερνάττας μου.

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (ώσει διορθώνων τήν εκφράσιν της). Διαταγή ή δική μου!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Α, είνε δύσκολον να χάση κανείς μίαν παιδικήν συνήθειαν.

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Βλέπετε, ότι εκείνος τό κατώρθωσε.
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Ναί, μα εκείνος είνε άνδρας... 'Εχει δύναμιν! 'Εγώ... δέν ήμπορω...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Ισραϊόν έπιχείρημα!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Και επί τέλους, είνε άνεψιός σου, είνε εξαδέλφος μου... 'Ολοι αι εξαδέλφαι φωνάζου τούς εξαδέλφους των με τ' όνομά των τό κύριον...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Οχι, όλοι!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Ολοι! σέ βεβαιώ! Παρατήρησε καλώς να ιδής.

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Είς τήν κοινήν τάξιν των ανθρώπων μάλιστα... 'Αλλά μία πριγκιπέσα!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Ω τί πληξίς κάποτε να ήνε κανείς πριγκιπέσα!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Άμμή πριγκιψ; Θαρρεϊς τάχα πώς είνε νοστιμώτερον;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Ω, όχι!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Αλλ' επί τέλους έτσι είνε. Οί πριγκιπες ύπόκεινται εις άλλους νόμους παρά οι κοινοί των ανθρώπων.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Και προς τί τάχα;
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Δέν είξούρω' άλλ' ήμεις δέν είμπορούμεν ν' αλλάξωμεν, ούτε σύ οὐτ' έγώ. Είνε, βλέπετε, ή έθιαστού-

πία! 'Ελα τώρα, παραδείγματος χάριν, διατί να με λέγης πάντοτε παπιά;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Και πώς; δέν σ' άρέσει τάχ' αυτό;
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μ' άρέσει, αλλά δέν με πρέπει! δέν πρέπει. Πάτερ μου είνε καταλληλότερον. Προσπάθασ, προσπάθασ να με λέγης Πάτερ μου.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Ναί, παπιά.
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (γελών). Νά τα... άμέσως!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ (εναγκαλιζόμενη αυτόν και γελώσα). 'Α! όχι! pardon!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλά, καλά! θα συνειθίσης. 'Ας είπούμεν άλλα τώρα.—'Εμείναμεν χωρίς Μεγάλην Κυρίαν.
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Ω, σ'ς βεβαιώ, πάτερ μου, καθόλου δέν με μέλει άν έχω ή δέν έχω. Τώρα είμαι μεγάλη, και γνωρίζω να φέρωμαι μόνη μου.

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Άποδειξάτέ το λοιπόν αυτό, πριγκιπέσα, λάβετε ύφος της τάξεώς σας. Διότι, να σου είπώ; μου γίνονται και μερικά προτάσεις, αι όποσαι σέ άφορουν.
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Α!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναί, ναί! Τί θάλεγες άν άπεφάσιζα να σέ ύπανδρεύσω;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Εμέ! Πρός τί τάχα;
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Πρός τί; 'Α μα! 'Εν γένει ύπανδρεύονται. Μ' έρωτās;

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Ω, δέν βιάζομαι έγώ.
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τόσω τό καλλίτερον. Μζς δίδεται καιρός να εκλεξώμεν.
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Και... εκτός άν κανείς μ' άρέση πολύ... πολύ...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Να και άλλη ιδέα πρόστυχη! Δέν με λέγεις, σέ παρακαλώ, έχου άνάγκην αι πριγκιπέσαι να ύπανδρεύονται μ' εκείνον ό όποιος ταίς άρέσει πολύ;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ (εκπληκτος). 'Α!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Άρκεί ό σύζυγος να έχη όλα τά απαιτούμενα: όνομα, θέσιν, να ήνε τό πολιτικόν μας συμφέρον!

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. 'Α! δέν με μέλει έμένα δι' αυτά...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναί, αλλά ποιος ζητεί τήν γνώμην σου;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Αυτό είνε άδίκον' διότι επί τέλους αυτό τό ζήτημα κένενα άλλον δέν άφορα εκτός έμού.
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθ' έαυτόν). Αυτό ή μικρά έχει κάτι θεωρίας! πολύ όρθας άλλως τε. (πρός τήν Γαβριέλλαν) 'Αλλ' είμεθα πριγκιπες, μη τό λησμονής.

ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Ναί!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Λοιπόν, οι πριγκιπες δέν ύπανδρεύονται δια τόν έαυτόν των' ύπανδρεύονται δια τούς λαούς των!
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Νόστιμον και αυτό!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Οχι, δέν είνε νόστιμον, άλλ' ούκ εστιν άλλως γενέσθαι, προς τό παρόν. Πρόκειται λοιπόν να συμβιβάζωμεν τά πράγματα, όσα τό δυνατόν...
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Ύπανδρευομένη με κανένα ό όποιος δέν θα μ' έρχεται καθόλου;...
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Οχι δά, δέν λέγω' δέν έχω τόσον άυστηράς άρχάς' άλλ' άν, παραδείγματος χάριν, σ' άρέση και τύχη να ήνε και από βασιλικήν οικογένειαν...
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Άν ήν έτσι λοιπόν, παπιά... (ροδωσα τό λάθος της) όχι, π ά τ ε ρ μ ο υ, ήθελα να είπω... 'Ιστιάισα, γνωρίζω έγώ ένα με αυτούς τούς δρους.
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (μειδιών). 'Α; έχεις ύπόψηφον;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Τόν εξαδέλφόν μου!
 'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (έγειρομενος δισσηρεστημένος). Τόν Κάρολον!... πάλιν;
 ΓΑΒΡΙΕΛΑ. Είνε από βασιλικήν οικογένειαν, με άρέσει... τί άλλο;

(1) 'Ο πρίγκιψ, Γαβριέλλα.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀδυστηρότερον). Φθάνει! σὰς ἀπαγορεύω νὰ πλάττετε τοιαῦτα ὄνειρα!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐγειρομένη καὶ ἐρχομένη πρὸς αὐτόν). Διατί; ἔχει ἀρίστην ἀνατροφήν, εἶνε καλὸς, εὐγενής... εἶνε ἀνεψιὸς σου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὡ, τόσον μακρυνός!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὅταν ἤμην μικρά, τὰ εἶχαμεν συμφωνήσαι... Ἐπαίζαμεν τὸ ἀνδρόγυνο!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναι, ναι! ἀλλὰ δὲν εἶσαι πλέον μικρά.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ ἐπὶ τέλους, ποίους λόγους...;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐγὼ ἰδικούς μου λόγους! τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζουν τὰ μικρὰ κορίτσια...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Βλέπεις πῶς ἀλλάζεις γνώμη; Τώρα δὲν εἶπες πῶς δὲν εἶμαι πλέον μικρά;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ σὲ λέγω, δὲν θέλω πλέον ν' ἀκούω περὶ τοῦ Καρόλου... Ἄρκει, νομίζω.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (μετ' ἀξιοπρεπειας). Ἄρκει, κύριε!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ἰδίαν). Χωρὶς ἄλλο αὐτὸς ὁ Κάρολος! Καίρὸς ἦτο!.. Ὁ ἀρχίσω νὰ προσέχω! (δύηλοφώτως μετ' ἀγαθότητος). Ἄς ἦνε! θὰ ἐμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν ἄλλοτε. τί λέγεις; Ἄς ἀφήσωμεν νὰ ὀριμάσῃ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (διὰ προσπεποιημένου ὕφους ἀξιοπρεπειας). Ὅπως εὐαρεστεῖται ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦρξισ νὰ κάμνη ψύχρα, μὴ μένης πλέον ἐδῶ ἔξω εἰς τὸ δῶμα... Καὶ ἀντὶ νὰ περιμένῃς ἐδῶ τὸ ἐπανωφόρι σου, πῆγαινε καλλίτερα μέσα εἰς τὸ παλάτι...

Ἀλλὰ, εἶλα πρῶτα νὰ με φιλήσῃς...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, Ὑψηλότ...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Π ἄ τ ε ρ μ ο υ, λέγε.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, π ἄ τ ε ρ μ ο υ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (περιπτυσσόμενος αὐτήν). Ἐχει δίκαιον, τὸ π α π ἄ εἶνε γλυκύτερον.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἐκατὸ φοραῖς! ἀλλὰ ποῖος μ' ἀκούει ἐμένα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐλα νὰ συμβιβασθῶμεν... Ὁ ἄ λέγῃς π ἄ τ ε ρ μ ο υ δημοσίᾳ, καὶ π α π ἄ μεταξὺ μας.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ναι, παπᾶ μου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πῆγαινε, πῆγαινε τώρα, κ' ἐπειτα ξαναβλεπόμεθα, καλή μου κόρη.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ προηγούμενοι, ΚΑΡΟΛΟΣ, φέρων τὸ ἐπανωφόριον.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὑψηλότατε, ὁ ἀρχηγὸς δὲν ἦτο εἰς τὸ παλάτιον εἶνε εἰς τὴν οἰκίαν του! (προσφέρει τὸ ἐπανωφόριον εἰς τὴν Γαβριέλλαν). Πριγκηπέσα!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς καὶ λαμβάνων τὸ ἐπανωφόριον, ὅπερ ῥίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς κόρης του). Εὐχαριστῶ, ἱππότη!.. (πρὸς τὴν κόρην του). Φόρεσέ το.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (σιγᾶ πρὸς τὸν πατέρα της, ἐνῶ ἐνδύεται). Ἄκουσε, παπᾶ, με ἦλθε μίᾳ ἰδέᾳ εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἰδικῆς σου. Νὰ τὸν λέγω Κύριον Κάρολον δημοσίᾳ, καὶ Κάρολον μεταξὺ μας.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πάλιν;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ζωηρῶς). Ὅχι, ὄχι... φεύγω... Ἄς ἀφήσωμεν νὰ ὀριμάσῃ... τὰ εἶπαμεν... Aurevoir! (Ἐξέρχεται ἀριστερόθεν. Ὁ Κάρολος τὴν ἀκολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματός).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (καθ' ἑαυτόν). Ἀγαπητὴ μου κόρη! Καὶ πῶς κάνεις νὰ τὴν μαλώσῃ; (Βλέπων τὸν Κάρολον). Ἀλλὰ εἶπ'... θὰ σ' ἐπιβλέπω!..

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ.

(Ὁ Ἀνδρέας εἰσέρχεται ἐν σπουδῇ πρῶτος ὁ Βρίκολης εἰς τὸ βάθος ἀσθμαίνων ὀμιλεῖ πρὸς δύο φύλακας).

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀλλή ζημία βεβαιωμένη εἰς τὸν κήπον, Ὑψηλότατε. Τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ ἔσπασαν τρία δάκτυλα.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὰ ζῶα!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀλλὰ νομίζω εὐρίσκονται εἰς τὰ ἔχνη τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὰ ἄνθη! εἶνε γυνή!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Γυνή;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (στρεφόμενος πρὸς τὸν Βρίκολην, ὅστις κατέρχεται τὴν σκηνήν). Καθὼς τοῦλάχιστον λέγει ὁ κ. Βρίκολης...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (κατερχόμενος). Ἀναμφιβόλως, Ὑψηλότατε! Ἄμα εἶδε τοὺς φύλακας, ἐκρύβη ταχέως ὀπισθεν μίᾳ δένδρστοιχίας... Ἀλλὰ καὶ ἄλλως, δὲν ὑπάρχει πλέον κανεὶς ἐντὸς τοῦ κήπου, εἰμὴ μόνον αὐτή.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καὶ αἱ πύλαι;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὅλαι κλεισταί, ἐκτὸς τῆς μεγάλης.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τότε, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ σὰς φύγῃ. (Πρὸς τὸν Σοτοβοῖον). Πηγαίνωμεν νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ἐβλάβη τὸ ἀγαλμα, βαρῶνε. (Πρὸς τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὸν Κάρολον ἐτοιμοὺς νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι). Ὅχι, μείνατε Κύριοι. Καὶ ἂν τυχόν ἡ γυνὴ αὕτη ἔλθῃ ἀπ' ἐδῶ... συλλάβετέ την! Μὲ καλὸν ὅμως τρόπον, νεανία! δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σὰς τὸ εἶπῶ!.. μάλιστα ἂν ἦνε γραῖα!..

(ἐξέρχονται δεξιόθεν)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ, ΚΑΡΟΛΟΣ (1).

ΚΑΡΟΛΟΣ (εἰρωνικῶς στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀνδρέαν). Λοιπὸν ἀστυνόμος καὶ σὺ τοῦ κήπου μὲ τὸν κύριον Βρίκολην, αἱ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Βέβαια, ἔπρεπε βλέπεις νὰ ἤμῃ ἀστυνομία μυστικὴ τὴν νύκτα διὰ ν' ἀνακαλύπτω τῆς τρέλλαις σου!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τῆς τρέλλαις μου!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Κάρολε, κρύπτεσαι ἀπ' ἐμὲ, καὶ ἔχεις ἄδικον.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἐγὼ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, ναι, σὺ!.. Καὶ ὅμως δὲν ἔχεις καλλίτερον φίλον ἀπὸ ἐμὲ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τοῦτο τάχα δὲν τὸ παραδέχεται ἀμοιβαῖον;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τόσο περισσότερον! Πῶς; ἀπὸ τῆς ἡλικίας δεκαπέντε ἐτῶν δὲν ἔχομεν χρήματα καὶ χρῆν, κατοικίαν καὶ ὑπρέτας, ὅλα μεταξὺ μας κοινά; Τὴν λύπην σου λύπην μου, καὶ τὴν χαρὰν σου χαρὰν μου; Σὺ, ἀνεψιὸς τῆς συζύγου τῆς αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ἔγινες ὑπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς... Ἐγὼ, διὰ νὰ ζῶ καὶ πάλιν τὴν ζωὴν σου, διὰ νὰ μὴ χωρισθῶμεν, παρεκάλεσα καὶ ἔγινα κ' ἐγὼ ὑπολογαγὸς τοῦ αὐτοῦ σώματος... .

ΚΑΡΟΛΟΣ (διακόπτων αὐτόν). Μὰ θαρρεῖς τὰ λησιμονῶ αὐτά;

(1) Ἀνδρέας, Κάρολος.

(Ἐπεται συνέχεια)

2. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222). (*)

- ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, διότι ἔχεις μυστικὸν ἀπ' ἐμέ . . .
- ΚΑΡΟΛΟΣ. Μυστικόν ;
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Μὴ ψευστὴς . . . Νὰ γελάσης ἐμέ, θὰ ἦτο ἀπαίσιον ! . . . Ναι, μυστικόν, τὸ ὅποιον μοῦ κρύπτεις, καὶ τὸ ὅποιον γνωρίζω χωρὶς νὰ θέλῃς.
- ΚΑΡΟΛΟΣ. (προσπεποιημένως γελῶν). *Ὡς ἰδοῦμεν λοιπὸν αὐτὸ τὸ μυστικόν !
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἦθελα νὰ ἦνε ἀρκετὰ ἀστείον, ὥστε νὰ γελῶ κ' ἐγὼ . . . Δυστυχῶς . . .
- ΚΑΡΟΛΟΣ (ὡς ἀνωτέρω). Τί ; εἶνε λυπηρόν ; . .
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἶνε ἀνόητον . . . καὶ ἐπικίνδυνον !
- ΚΑΡΟΛΟΣ (μὴ γελῶν πλέον). * Ἄ !
- ΑΝΔΡΕΑΣ (χαμηλῶν τὸν τόνον τῆς φωνῆς). * Ἐλα τώρα, εὐλικρινῶς εἰπέ μοι νομίζεις δὲν παρατήρησα τὸ ἀφηρημένον σου ὕφος, τὴν μακρὰν σου σιωπὴν, τὰς πλέον μακρὰς σου ἀπουσίας . . . καὶ τὰς συχνὰς πυκνὰς νυκτερινὰς σου ἐκδρομάς ; (* Ὁ Κάρολος ταρασσεται). Ναι, ἐξέρχεται τὴν νύκτα μετὰ πολλὰς προφυλάξεις . . . Ἐγὼ ὅμως βλέπω καλὰ . . . Καὶ ἐπιστρέφεις εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον σιγὰ, σιγὰ . . . (* Ὁ Κάρολος ταρασσεται πάλιν). Ἐγὼ ὅμως ἔχω καλὸ αὐτί . . . Ἐπερίμενα, ἐπερίμενα νὰ εὐαρестηθῆς νὰ με ἀνακοινώσης τὸ ἐπίσῳδιον τοῦτο, τὸ σοβαρώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα . . . Ἀλλὰ σὺ ἐπιμένεις νὰ μὴ λέγῃς τίποτε . . . Τὸ λέγω λοιπὸν ἐγὼ !
- ΚΑΡΟΛΟΣ (στεροχωρημένος). Ἴσως κατὰ τύχην ἐξῆλθα. εἶνε ἀλήθεια . . . ἀλλὰ . . .
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Καὶ γνωρίζω ποῦ πηγαίνεις !
- ΚΑΡΟΛΟΣ. * Ὡ . . . μά ! . . .
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἰς τὸ παλάτι !
- ΚΑΡΟΛΟΣ (ζωηρῶς). Ποῶς σ' τὸ εἶπε ! . . .
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Σ' ἐπῆρ' ἀπὸ κατόπιν χθὲς τὴν νύκτα.
- ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὡ Ἄνδρέα !
- ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἔως εἰς τὴν μικρὰν θύραν τὴν πρόσῳνην ποῦ

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΠΗΡΕΤΑΙ

εἶν' ἐκεῖ, ἐκεῖ . . . καὶ ἡ ὁποία ἐκλείσεν ἅμα ἐμβῆτες . . . Ἄλλ' ἐγὼ ἐκατάλαβα . . . καὶ ἐμάντευσα τὰ ἐπίλοιπα . . .

ΚΑΡΟΛΟΣ (τεταραγμένος). Ὀνειρεύεσαι ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἐπέρασε λοιπὸν ὅλον τὸν κῆπον, ἔφθασε ὡς τὸ παλάτι . . . Ἐπειτα, δεξιὰ, ἤλθε εἰς ἐκεῖνο τὸ σκατεῖνόν καὶ ἔρημον μέρος, ὅπου πηγαίνουν εἰς τὸ ἐκκλησάκι, καὶ ἐκεῖ, δὲν εἶχες παρὰ νὰ σκώσης τὸ βλέμμα σου, καὶ νὰ ἴδῃς ἐκεῖνην ὅπου σ' ἐπερίμενον εἰς τὸ παράθυρον τοῦ προσευχητηρίου τῆς.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄνδρέα !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὡ ! τί ἀθῶα, τί ἀγνή ἡ συνέντευξις αὐτῆ, δέκα βήματα ἀνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ ἀπὸ ἐν παράθυρον μετὰ κάγκελα ! . . . Βλέπεις, ὅλα τὰ παράθυρα 'εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔρημο μέρος ἔχουν κάγκελα ! Ὡ ! καὶ πῶς ἐκεῖνη ἦτις ἔρχεται εἰς τὴν συνέντευξιν αὐτὴν, οὔτε ὑποπτεύεται τὸν κίνδυνον ! Διάβολο ! Εἶνε παιδί ! Ἡ ἀθώότης τῆς εἶνε τὸ θάρρος τῆς ! . . . Ἀλλὰ σὺ, δὲν ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ τὸν καταλάβῃς ; Διὰ τί, σὲ παρακαλῶ, θὰ με ἐκράτεις ἐν ἀγνοίᾳ μετὰ τόσῃν προσοχῇ, ἂν ἡ συνείδησίς σου δὲν σ' ἔλεγεν ὅτι ἡ διαγωγή σου εἶνε ἀναξία τιμίου ἀνθρώπου ; . . . Νόστιμος τρόπος ν' ἀναγνωρίσης τὰς εὐεργεσίας τοῦ θεοῦ σου, σὺ δ' ἀνεψιὸς του, νόστιμος, δίδοντας νυκτερινὰ rendez-vous εἰς τὴν κόρην του !

ΚΑΡΟΛΟΣ (πεφοβισμένος). Καῦμένο, σιγώτερα ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Βλέπεις λοιπὸν, ὅτι τὰ ξεύρω ὅλα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὁχι. Ἄν τὰ ἤξευρες, θὰ ἦσουν ὀλιγώτερον αὐστηρὸς . . . ἢ μᾶλλον ἂν δὲν ἐλησμονεῖς !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί λησμονῶ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Λησμονεῖς, ὅτι ἡ κόρη αὐτῆ, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλεῖς, εἶνε ὁ πρῶτος ἔρως τῆς ζωῆς μου, ὅτι ἐγὼ ὠδήγησα τὰ πρῶτὰ τῆς βήματα, ἐσπόγγισα τὰ πρῶτὰ τῆς δάκρυα . . . εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν καὶ ἡ πριγκίπισσα εἶνε κόρη καὶ μόνον κόρη, ὡς καθεὶ ἄλλη . . . Λησμονεῖς, ὅτι καὶ ἡ μήτηρ τῆς αὐτῆ εἰς οὐδένα τὸ ἀπέκρυπτεν, ὅτι ἤθελε νὰ μοὶ τὴν δώσῃ σύζυγον, καὶ ὅτι ἐνόσφ ἐκείνη εἶξη, ἡ Γαβριέλλα καὶ ἐγὼ ἐμεγαλόμεθα μ' αὐτὴν τὴν ἰδέαν, ἡ ἡμῶν καὶ ἦτο ἰδική μου ἐφ' ὅρου ζωῆς ! Καὶ τώρα, ἐπειδὴ κατέβη εἰς τὸν νοῦν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος νὰ μᾶς χωρίσῃ, ἐπειδὴ τοῦ ἀρέσκει ν' ἀλλάξῃ γνώμην, πρέπει κ' ἡμεῖς ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ἀγάπην μας καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν τυραννίαν αὐτῆν ; Ὁραῖα ! Ποτέ !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί τυραννίαν ἐνόησες, σὲ παρακαλῶ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τί ; Μὰ τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον διὰ νὰ τὴν ἀποχωρίσουν ἀπὸ ἐμέ, ἐξῆλθε δὲ ἀπ' ἐκεῖ μέσα πρὸ ἑξ μηνῶν μετὰ μίαν ἀρχεῖαν γκουβερνάνταν εἰς τὸ πλευρό τῆς, ἡ ὁποία δὲν εἰξέυρω ποῦ πῆγε κ' ἐξέθαψε ἕνα προαίτιον κανονισμὸν ἐθιμοτυπίας, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὸν θέσῃ ὡς παγωμένην θάλασσαν μετὰξὺ μας. Καὶ τώρα, οὔτε φιλία, οὔτε συγγένεια, οὔτε οἰκισίτης ! . . . Πριγκίπισσα ἐκείνη καταδικασμένη εἰς πᾶγον, . . . Ἀξιωματικὸς ἐγὼ καταδικασμένος εἰς σέβας ! . . . Καὶ νὰ ἦτο μόνον αὐτό ! Κἀτι μᾶς ἐπέτρεπαν ἀκόμη πρό τινας, κἀτι ἀποσπάσματα συνομιλίας, κἀνενα περιπατάκι . . . παζῆ, μετὰ τὸ ἄλογο . . . κἀνενα τραγουδάκι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς μεγαίρας ! . . . Ἄλλ' ἔξαφνα, πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, τίποτε πλέον ! Κλειδωνιαὶς εἶδῶ, τοίχος ἐκεῖ . . . Ἄ μὰ ἐπὶ τέλους, ἀγανακτῶ ! Αὐτὸ εἶνε παρνομία, αὐτὸ εἶνε σκληρότης ! Καὶ ποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς ἀποχωρίσῃ ; Εἴμεθα ἀρραβωνισμένοι διὰ τοῦ παρελθόντος τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας, διὰ τῆς θελήσεως τῆς μητρὸς, διὰ τῆς συγκαταθέσεως μας, διὰ τοῦ ἔρωτός μας, διὰ παντός, ὅτι εἶνε νόμιμον καὶ ἀξιοσεβαστὸν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν . . . Καὶ θέλουν νὰ μοῦ τὴν ἀποσπάσουν, νὰ μοῦ τὴν κλέψουν ! . . . Αἱ λοιπὸν, ὄχι . . . ὄχι . . .

έχι! Δεν θά το κάμουν, δεν θά την άποσπάσουν! Δεν θέλω να την άποδώσω!..

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ω!
ΚΑΡΟΛΟΣ. Σ' έρωτώ τώρα, άν βλεπώμεθα όπως είμπορούμεν, όπου είμπορούμεν, ποιος πταίει; Ας μ' άφίνουιν να τής όμιλώ την ήμέραν, να μη τής όμιλώ την νύκτα!—Με προσβάλλουν, ύπερασπίζομαι. Είνε δικαίωμά μου!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Δικαίωμά σου! Αί, άφο' αυτά τή δικαίωματα.. Να μάθη ή άύτου 'Υψηλότης...
ΚΑΡΟΛΟΣ. Τί θά με κάμη περισσότερο άπό ό,τι μ' έκαμε;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Θα εσ διώξη!
ΚΑΡΟΛΟΣ. Ας με διώξη! Άπάγω την γυναικά μου!
ΑΝΔΡΕΑΣ. Κάρολε, γ'τά σωστά σου;...
ΚΑΡΟΛΟΣ. Καλά λοιπόν... θα ιδής!...
ΑΝΔΡΕΑΣ. Δυστυχησήμεν τρελλά... "Ελα σιώπα... κα'ποιος έρχεται.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Οί άνωτέρω, **ΒΡΙΚΟΛΗΣ,** είτα **Ο ΠΡΙΓΚΙΥ** και **ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ.**

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (άσθμαίνων και σπογγίζων τό μίζωπών του). Νίκη, νίκη! Την επιάσαμε!
ΑΝΔΡΕΑΣ και **ΚΑΡΟΛΟΣ.** Την γυναίκα;
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ναι. "Η άύτου 'Υψηλότης... που είναι ή άύτου 'Υψηλότης;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (είσερχόμενος δεξιόθεν). Λοιπόν;
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. 'Υψηλότατε, συνελθάμεν την ένοχον;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Είνε γυνή;
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Είνε μάλιστα Κυρία... νέα και ώραιά... "Η δυστυχής!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Νέα και ώραιά; Φέρετέ την εδω!
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Έδω;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Βέβαια! Άκόμη δεν ένόκτωσε πολύ, και θα την ιδούμεν... Ας τήν ιδούμεν!
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τώρα άμέσως την σύρω εις τούς πόδας τής 'Υμετέρας 'Υψηλότητος!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρώς). Όχι! Όχι! μη την τραβήξης!... Σε άπαγορεύω να τραβήξης!...
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Είνε τρόπος του λέγειν, 'Υψηλότατε. 'Ιδού αυτή!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

Οί άνωτέρω, **ΕΥΑ,** δύο φύλακες.

ΕΥΑ. (Εύθυμος, εν τω βάθει, κρατούσα ρόδοι εις χείρας). Λοιπόν με τα σωστά των εδω, με συλλαμβάνουν εν εν τριαντάφυλλον! (Κινοῦνται ως εκπληττόμενοι ό πριγκιϋ και ό Ανδρέας).
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. "Η φωνή αυτή...
ΕΥΑ. (Είς τό βάθος). 'Ελατε διά, τό πληρώνω... Ας συμβιβασθώμεν! Πόσα θέλετε;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (αναγνωρίζων αυτήν). "Η μίστρες Μπλόουντ!
ΕΥΑ (έπισης και κατερχομένη εύθύμως την σκηνήν). Όλη και όλη!
ΚΑΡΟΛΟΣ (σιγά πρὸς τὸν Ανδρέαν). Είνε άγγλίσ;
ΑΝΔΡΕΑΣ (έπισης). Αμερικανίς!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Σεις, Κυρία; "Ω, σās παρακαλῶ, λημο-

νίσατε... (Πρὸς τὸν Βρίκολην). Καυμένε! να συλλάβης την Κυρία! 'Αλλ' όχι, όχι... "Εκαμαν πολύ καλά... (Λαμβάνων και άσπασόμενος την χείρα της). Χάρις εις τούς κυρίους αυτόους, σās κρατῶ τώρα πλέον, και διά πολύ!

ΕΥΑ (εύθυμος, δείκνύουσα τὸ ρόδοι της). Λοιπόν τό έγκλημά μου είνε μεγαλύτερον παρ' ό,τι ένόμιζα.

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (προσφέρων αυτή κάθισμα). Να έγίσιητε εις τή άνθη μου! Σās καταδικάζω να τή δρέπετε εδω διά βίου!... Κύριοι!... (Ο Σοτοβόιος, ό Κάρολος και ό Ανδρέας χαιρετίζουν και άνέρχονται την σκηνήν, όπως εξέλιθωσιν).

ΕΥΑ (πρὸς τὸν Ανδρέαν). Κύριε Μόρξ, δεν άναγνωρίζετε παλαιάν φίλην; (Τείνει αὐτῶ την χείρα).

ΑΝΔΡΕΑΣ. "Ω, Κυρία μου, και πῶς;... (άσπάζεται την χείρα της).

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (έκπληκτος). Γνωρίζεσθε με τόν Κύριον;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Άπό τήν Νεάπολιν, ναί... όπου συνηνωμέθα συχνά πέρσι τόν χειμῶνα!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (μ' έλαφρὰν έιδειξιν ζηλοτυπίας, άκολουθῶν διά τὸ βλέμματός τὸν Ανδρέαν, όστις εξέρχεται μετὰ τὸν Καρόλου). Α! είνε εύτυχέστερος έμοῦ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ, ΕΥΑ.

ΕΥΑ (καθημένη επί τοῦ ανακλιντρου). Πάντα με τούς καλους σας τρόπους λοιπόν, 'Υψηλότατε, πάντα εύγενής...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (όρθιος). Εύγενής με σās; .. τί λόγος! Είπτε μαγευμένος, έρωτευμένος, έρωτευμένος τρελλάς!

ΕΥΑ. 'Υστερ' από δύο έτη;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Δύο έτη, κατά τή όποια ή άνάμνησίς σας δεν έπαυσε να μ' άκολουθῆ. Άπό τής ήμέρας, καθ' ήν άπελπισθείς εκ τής σκληρότητός σας έγκατέλιπα τούς Παρισίους διά να φύγω μακράν σας, σās όρκίζομαι, από τής ήμέρας εκείνης, ιδού ή πρώτη στιγμή εύφροσύνης τής καρδιάς μου!

"Α! πόσον είμαι τώρα εύτυχής! Α! πόσον είμαι εύτυχής, ότι σās επαναβλέπω.
ΕΥΑ. Αί κ'έγῶ, ειλικρινῶς σās λέγω—χωρίς τόσην θερμότητα—άισθανομαι μεγάλην εύχαριστήσιν τείνουσα πρὸς υμάς την χείρά μου.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθήμενος πλησίον της επί καθίσματος άλλου). Τούλάχιστον να ένας καλός λόγος! Και ήθε λοιπόν εις τό Μοναχόν, μέσα εις τόν κήπόν μου, και άν δεν ήσαν αὐτοί οι άθλιοι... θα...

ΕΥΑ. Αυτό μάλιστα εφθασα σήμερα μετὰ μεσημερίαν, και ήμην άποφασισμένη ν' αναχωρήσω αύριον.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Χωρίς να με ιδῆτε;
ΕΥΑ. Αί βέβαια!... Τό πολύ ενδιαφέρον, τό όποιον ή 'Υμετέρα 'Υψηλότης ήθέλησε να με δείξη εις Παρισίους, όπου κατά τύχην είχομεν συναντηθῆ...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Είς τήν άγγλικήν πρεσβείαν!.. Α! τί έσπερα εκείνη! 'Εδηλητηρίασεν όλην την χαράν τής ζωής μου!

ΕΥΑ. Τό ενδιαφέρον λοιπόν, τό όποιον ήθέλησατε να με δείξετε, υπό τήν επίτροπήν του δηλητηριου αὐτου, έκαμε να λέγουν ό μεν και ό δε...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Όλα εναντίον μου, πρὸς γελοιοποιικήν μου, και όλα πρὸς επαινόν σας...
ΕΥΑ. Καλά, άλλ' ήμην ύπανδρευμένη τότε' άφότου όμως είμαι χήρα...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Χήρα!... Ο κύριος Μπλόουντ; ...

ΕΥΑ. Πρὸ δεκαοκτώ μηνῶν.. δεν είνε πλέον εις τήν ζωήν.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Και τό μαθάνω; ...
ΕΥΑ. Τόν έχασα εις τήν Νεάπολιν, όπου τόν είχαν συμβουλεύσει ν' αλλάξη κλίμα οι Ιατροί, ως τελευταίαν έλπίδα!.. μακράν τῶν συγγενῶν μας!..
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Περιττόν κρίνω να σās εἴπω κατά πόσον... τό λυπρὸν άλλως τε γεγονός τουτο...
ΕΥΑ. Αὐτά, σās παρακαλῶ, αφήστε τα... 'Εγῶ, να σās εἴπῶ, καίτοι νέα ύπανδρευθεῖσα άνθρωπον πολύ μεγαλύτερόν μου, τόν εύρον και άφωσιωμένον και κάλλιστον σύζυγον τῶ χρεωστώ όκτώ έτη ύπάρξεως εύτυχους' και σās βεβαιῶ, ούτε όλη μου ή ζωῆ άρκεί νομίζω να πληρώση τήν εύγνωμοσύνην μου πρὸς τήν μνήμην του.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τούτο έπεριμένα πάντοτε να ήνε αι σκέψεις σας' δι' αὐτό κ' εἴγω σās εκτιμῶ ὅσον και σās αγαπῶ.
ΕΥΑ. Καταλυπημένη λοιπόν από τό θλιβερόν τουτο τέλος και από τήν άπομόνωσίν μου, έζισα δύο χειμῶνας εις τήν Νεάπολιν, χωρίς να δύναμαι ν' άπομακρυνθῶ από τόπου, εις τόν όποιον θ' άφίνα όλον τό παρελθόν μου... 'Αλλ' επί τέλους, εις τήν ζωήν αὐτήν είχομεν και μερικὰς ύποχρεώσεις' μόνη λοιπόν, με μίαν ύπρετριάν μου, έπηρα τόν δρῆμον τῶν Παρισίων διά Φλωρεντίας, Γενούης...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Και Μοναχοῦ, όπου μένετε! Δεν επιτρέπεται να διασχίση κανείς άτιμωρητί τή κράτη μου!
ΕΥΑ. Τά εύρίσχω εξαίρετα, αλλά...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Εγῶ τὰ εύρίσχω άθλια!.. Και δι' αὐτό δεν θέλω να στερηθῶ τήν μόνην εκείνην, ήτις δύναται να μετριάση τήν πληξίν μου!...
ΕΥΑ. Πλήξιν!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Φοβερζίν!
ΕΥΑ. Καλὲ τί με λέγετε; 'Απορῶ...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Άπορείτε; 'Αλλ' εἶπέτε μου ειλικρινῶς: Είνε δυνατόν άνθρωπος, ό όποιος διήλθε τούς ώραιότερους χρόνους τής νεότητός του εις Παρισίους, άνθρωπος ό όποιος θαυμάζει πᾶν τό καλόν και τό άποδεικνύει θαυμάζων υμάς... τρελλάς διά τās τέχνας, μανιώδης διά τήν μουσικήν και φανατικός διά τήν ζωγραφικήν, άνθρωπος τέλος πάντων Γάλλος, ή μάλλον Παρισίνος τήν ψυχήν,—είνε δυνατόν ν' άποφασίση εύκολα εύκολα να ταφῆ εδω διάγων ζωῆν επαρχιώτου, και ψυχροτέραν και από τήν ζωήν κουτου επάρχου; Σās παρακαλῶ...
ΕΥΑ. Ας ιδούμεν... 'Εν πρώτοις εἶσθε πατήρ... έχετε ένα υίόν...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Σπουδάζει εις Παρισίους...
ΕΥΑ. Αλλά και μίαν κόρην, ή όποια είν' εδω... και ώραιά, ως με είπαν...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. "Ω! ώραιότατη! θα την ιδῆτε!—'Αν δεν είχα και αὐτήν, θα ήμην ήδη νεκρός από πληξιν!
ΕΥΑ. Μά και τί άλλο θέλετε;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μά... μά... ή κόρη μου δεν με άρκεί!— Θα καθίση εις τό κλειδοκώμβαλον, θα με παίξη κανέν νεον έργον... 'Εγῶ όμως εν τούτοις όνειρεύομαι τό μελόδραμα εις τούς Παρισίους, τό Ιταλικόν θεάτρον και... άγγλικήν πρεσβείαν!
ΕΥΑ. Εἶσθε λοιπόν άσθενής, πάσχετε.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Σās τό λέγω, δεν με πιστευετε.
ΕΥΑ. Αλλ' ή ήγεμονία σας, τὰ συμφέροντα του κράτους σας... Λέγετε, λέγετέ μοι' μ' ενδιαφέρει να ιδῶ τί θα εἴψη διοίκησις κράτους.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Α! πῶς φαίνεται πῶς εἶσθε ξένη!
ΕΥΑ. Πῶς; ό παραδέσσις αὐτός...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (μετὰ θλίψεως). Παράδεισος! παράδεισος!... 'Ας αφήσωμεν τὰ πολιτικά!

ΕΥΑ. Απ' εναντίας, ως όμιλήσωμεν.— Είνε λοιπόν τόσον περίπλοκον πρᾶγμα ή κυβέρνησις του Μοναχοῦ;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Α! μᾶ! είνε απλούστατον! Όστε ύπουργεία σχεδόν, ούτε βουλή! Όλη ή στρατιωτική και πολιτική διοίκησις ανατίθεται εις ένα διοικητήν πανθυπουργόν... 'Υπερνῶ αὐτου, εἴγω! Διηλαθῆ εἴγω' δυστυχῆς ήγεμονίσκος, σφιγμένος μεταξῶ χονδρῶν χειτόνων, οι όποιοι δεν διατάζουν παρά δια να εύρουν τόν κατάλληλον ζωμόν με τόν όποιον θα φάγουν τό Κράτος μου... "Η αλήθεια είνε επίσης, ότι εγγυῶται διά τήν άσφάλειάν μου ή άμοιβή των λαίμαργία, ή όποια τούς εξουδετερώνει.
ΕΥΑ. Καλά!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Είμαι δε μόνον ύποχρεωμένος διά τās συνθήκης του 1817 ν' άνέχωμαι μίαν φρουράν σαρδικήν εις Μαντόν, ή όποια με προστατεύει...
ΕΥΑ. Πολύ καλά!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ.... έως ότου γίνη μία ταρχή, τήν όποιαν πάλιν προστατεύει!
ΕΥΑ. Τί λέγετε!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Ιδοῦ τό πᾶν!— Τώρα λοιπόν θα ιδῆτε. 'Εγῶ διεδέχθην τόν αδελφόν μου Όμόριον τόν πέμπτον, και ήλθα πλήρης ίδεῶν περι έλευθερίας, περι προόδου, περι μεταρρυθμίσεων.
ΕΥΑ. Καταλαμβάνω...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Αρχίζω λοιπόν και κόπτω μοναχός. Θα ήκούσκατε ίσως τί ήσαν οι μοναχοί...
ΕΥΑ. Πεντάραις!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Πεντάραις!
ΕΥΑ. Βέβαια, βέβαια, πεντάραις... μοναχοί... 'Ενθιμουμαι, όταν ήμουν μικρά, ότι δεν έπερνούσαν...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μάλιστα, μάλιστα! Σημειώσατε όμως, ότι ήσαν πολύ καλαίς πεντάραις! Αλλ' οι Γάλλοι είνε τρομεροί άνθρωποι! Τί τους ήθε να μη τās πέρνον! αΘέλις μοναχοῦς;— «Χά, γά, γά» ό άλλος τὰ γέλοια... Και τὰ γέλοια διαδίδονται... και ιδού μᾶς επανέρχονται όρκ μας τὰ νομίσματα, αλλά... κίθθηλα. 'Ενωσίτε, τό πρᾶγμα έκαμε κρότον!
ΕΥΑ. Πραγματικῶς, αὐτὰ δεν είνε καλή άρχή δια μίαν δυναστείαν.
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Καταργῶ λοιπόν τούς μοναχός, τό μονοπάλιον του Άργου! κτλ. 'Εν συντομία, άναμωρόνω τὰ πάντα, τὰ τελειοποιῶ, τὰ ξεκαθαρίζω... Αρχίζου τὰ παράπονα!
ΕΥΑ. Φυσικά!
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Εγῶ όμως επιμένω!— Επέρχεται τό κατηραμένο ζήτημα τής έλαίας!
ΕΥΑ. Τῆς έλαίας;
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλὲ τί κάθουμαι και σās κουράζω με τοιαύτας πλετικὰς διηγήσεις!
ΕΥΑ. Καθόλου, καθόλου' εξακολουθήτε. Μ' ενδιαφέρει πολύ ή κυβερνητική αὐτή μαγειρική. Λοιπόν ή έλαίας;...
Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Λοιπόν ή έλαίας, ή κάλλιον εἶπειν τό λάδι, είνε ό κυριώτερος πλοῦτος τής γῶσος. Αλλά τό κατασκευασμέν τόσον κακά, ώστε δεν αξίζει τό χειρότερον λάδι του κόσμου... Παραγγέλλω λοιπόν και μᾶς εἴχονται δύο περιφμα άγγλικά έλαιοτριβεία... και προσκαλῶ όλους τούς ύπακόμους μου να μου στείλουν τας έλαίας των δια να τās κάμωμεν λάδι... Αρχίζου άμέσως αι φωναί: Αθθαίρεσία, αθθαίρεσία! Αγοράζω λοιπόν τας έλαίας των και κάμνω εἴγω μόνος μου λάδι, φωνάζου: Μονοπάλιον! Καταργῶ τὰ έλαιοτριβεία κ' επαναφέρω όλα εις τήν προτέραν των κατάστασην, φωνάζου: Όπισθοδρομικά ιδέαι!
ΕΥΑ. "Ω, ό!...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Παραιτούμαι; κ' ἐγὼ δριστικῶς πάσης βιομηχανικῆς μεταρρυθμίσεως.

ΕΥΑ. Καλὰ ποῦ κάματε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐγερσόμενος). Ναί. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης χρονολογεῖται μία τις ὑπόκωφος πάλιν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν ὑπηκόων μου, ἧτις λαμβάνει σιγὰ σιγὰ χαρακτηριστῆρα ἀγρίου πολέμου!

ΕΥΑ (ἐγερσόμενη). Ἀγρίου;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁ ἀ ἔτυχε βέβαια νὰ ἰδῆτε κἀνέν κακὸ ἀνδρόγυνον, ὅπου καὶ χωρὶς νὰ κάμνη ὁ ἕνας τίποτε ὁ ἄλλος μωρμουρίζει! Ὁ ἕνας εἶμ' ἐγὼ, ὁ ἄλλος εἶν' ὁ λαός μου.

Ὁλαί μου αἱ πράξεις σχολιάζονται, παραμορφώνονται, παρεξηγούνται, καὶ μ' ἕνα τρόπον! . . . Παραδείγματός χάριν.—Ἐξέρχομαι εἰς περίπατον; «Ἄ, λοιπὸν χάνει τὸν καιρὸν του!»—Δὲν ἐξέρχομαι; «Φοβεῖται νὰ φανῆ.»—Δίδω ἕνα χορὸν; «Ἀσύγγνωστος πολυτέλεια.»—Δὲν δίδω χορὸν; «Τὶ φιλάργυρος!»—Κάμνω μίαν ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατοῦ; «Κολακεύει τὸν στρατόν!»—Δὲν κάμνω; «Φοβεῖται τὸ στρατιωτικὸν φρόνημα.»—Καίονται πυροτεχνήματα εἰς τὴν ἐορτήν μου; «Καλὲ τί σπατάλη τῶν χρημάτων τοῦ λαοῦ!»—Δὲν καίονται πυροτεχνήματα; «Καὶ πῶς θὰ διασκεδάσῃ ὁ λαός;»—Εἶμαι καλὰ; «Ἐκ τῆς ἀργίας!»—Εἶμαι ἀδιάθετος; «Ἐκ τῆς παραλυσίας!»—Κτιζῶ κἀτι τι; «Ἦ, τί ἔξοδα!»—Δὲν κτιζῶ; «Καὶ πῶς θὰ ζήσουν οἱ πτωχοί;»—Τέλος πάντων, δὲν εἴμπορῶ πλέον οὔτε νὰ φάγω, οὔτε νὰ κοιμηθῶ, οὔτε ν' ἀγρυπνήσω ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ κρυχθῆ ἀξιοκατάκριτον πᾶν ὅ,τι κάμω, καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν κάμω ἀκόμη χειρότερον.

ΕΥΑ. Μὰ δὲν εἶνε ζωὴ αὐτὸ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄ! τὸ ἐπάγγελμά μας ἐξέπεσε πολὺ! . .

ΕΥΑ. Ἄλλ' εἰπέτε μου. . . Ὁ ἀ ἔχετε τοῦλάχιστον μερικοὺς καλοὺς φίλους. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦ . . . ἐλάχιστους. . . Κἀτι εἰμποροὺς νοικοκυραίους! Καὶ αὐτοὶ! . . . Διασκεδάζουν θαρρεῖς νὰ πειράζουσι τὴν κυβέρνησιν τῶν . . . Ἐνας μόνον ν' ἀρχίσῃ νὰ ἐργάζεται ἐναντίον τῆς, καὶ βλέπετε ὅλους τοὺς νοικοκυραίους μὲ τὸ μέρος του! Εἶνε ἡ χαρὰ τῶν . . . νὰ βάλουν ἕνα λωστὸν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς. . . Καὶ ὅταν κρημνίσουν τὴν κυβέρνησιν, τότε μόλις βλέπουν, ὅτι πρῶτον αὐτοὶ συνετρέθησαν. Ἀλλὰ τί τ' ὄφελος; (ἐπὶ τὸ ἀστεϊότερον) Μὰ εἶνε, εἶνε σὰς λέγω. . .

ΕΥΑ. Καὶ τὰ πέρνετε ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ ἀστεῖον;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τί νὰ κάμω; Νά . . . νά! . . . Ἐλάτ' ἐδῶ, ἀγαπητῆ μου Κυρία! βλέπετ' ἐκεῖ κάτω τὴν κόκκινην ἐκείνην στέγην;

ΕΥΑ. Ἦ ὅποια σὰς κόπτει τὴν θέαν;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Αὐτὴν, μάλιστα! Αἱ λοιπὸν, αὐτὴ εἶνε τὸ κήφαιστίον, τὸ ὅποιον θὰ τινάξῃ ὅλα εἰς τὸν ἀέρα.

ΕΥΑ. Αὐτὴ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε ζυθοπωλεῖον! Ἐκεῖ μέσα ὅλα χαλκεύονται, ὅλα βυρσοδομοῦνται ἐναντίον μου! Ἦ καλύβη ἐκείνη χωμένη ὑπὸ τὸ παλάτι μου, τὸ κατατρώγει, τὸ ὑποσκάπτει!

ΕΥΑ. Ἐν ἀπλοῦν ζυθοπωλεῖον!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦ, δὲν εἶνε πλέον ζυθοπωλεῖον! εἶνε κόσμος ὁλόκληρος! Ὁ νέος κόσμος!—Ἀλλὰ, μὲ συγχωρεῖτε, ἐλησμένηστ ἐπιβλήθω πρὸς Ἀμερικανίδα. . . ἡ ὅποια θεωρεῖ τιμὴν τῆς ὅτι εἶνε δημοκρατικὴ!

ΕΥΑ. Δηλαδὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν μάλιστα, ἀλλ' ἐδῶ ὄχι! Πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος μου, δὲν παραδέχομαι τὴν ἐξομολώσιν ὁ παλαιός σας κόσμος ἔννοει τὴν ἐλευθερίαν, φαίνεται, κατ' ἄλλον τρόπον, . . . διάφορον. . . εὐτυχῶς δι' ἡμᾶς.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἔχετε δίκαιον, πολῖτις! Καὶ δι' αὐτὸ,

ὅλοι οἱ κυλιόμενοι ἐκεῖ μέσα ὑβρίζουν καὶ μόνον τὴν σημαίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν λέγουσι ὅτι ὑπηρετοῦν! Εἶνε ὁ κοινὸς ὄχητος, εἰς τὸν ὅποιον τὰ βυάκια τοῦ δρόμου ἐκχύνουσι πᾶσαν μολυσματικὴν δυσωδίαν καὶ ὅλα τὰ βράζοντα μίσση. Ἐκεῖ πῦρι τὸ δηλητήριόν του, ἐκεῖ ἐξέμετ τὸ μίσόςτου, καὶ ἐκπλύνει τὸν λάφυγγά του δι' ἐνθέρμων σφοδρῶν ἐπιθυμιῶν πᾶς ὅστις ἐπιτίθεται κατὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, μόνον καὶ μόνον διότι δὲν ἱκανοποιήθη ὁ τύφος του κ' ἐγέννησεν ἐξαμβλώματα ἢ ἀδυναμία του! Ἐκεῖ εἶνε ἐνθρολισμένος καὶ καταθέγει, ὡς ἀπὸ σκηνῆς τὸ ὑπερῶν, ὁ τελειότερος ἀγύρτης τῆς φρασσεολογίας, ἕνας δικηγόρος, ὁ Ῥαμπαγᾶς! Νέος, ζωηρὸς, ἀριστος ζυθοπότης, ὅλα τὰ γνωρίζει καὶ περὶ ὅλων ἐνδιαφέρεται καὶ δι' ὅλα ἔχει ἐτοιμὴν μίαν δημηγορίαν, ὡς πυροτέχνημα, τὸ ὅποιον ἀνάπτει μὲ τὴν λίπαν τοῦ καὶ ἐκρήγνυται πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ χάχα λαοῦ, ὁ ὅποιος ἐκλαμβάνει αὐτὸ τὸ πυροτέχνημα ὡς φῶτα.—Φαντασθῆτε τώρα περίξ τοῦ ἐπικινδύνου αὐτοῦ φλυᾶρου ὅλους τοὺς ἀποτυχόντας, τοὺς ἐξαμβλωματικούς, τοὺς θνησιγενεῖς μεγάλους ἀνδρας! Φαντασθῆτε τὸν δικηγόρον χωρὶς δικας, ἕνα ἱατρόν χωρὶς πελατεῖαν, ἕνα συγγραφέα ποδοκορπηθέντα, ἕνα ἐμποροῦπάλληλον διωγμένον, ἕνα δημόσιον ὑπάλληλον παυμένον, καὶ ἕνα ἀξιωματικὸν ἀποβληθέντα ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἕνα χρεωκόπον, τρεῖς πτωχεύσαντας, δύο αἰσχροκερδεῖς, ἕνα φαντασιόκοπον, ἑπτὰ βλάκας καὶ ὀκτώ μεθύσους,—καὶ ἰδοὺ ἔχετε ἐμπρὸς σας τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Μπάκακα, ἡ ὅποια ἀντιπροσωπεύει ἐνταῦθα τὴν πρόδον, τὰ φῶτα καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως, ὅτι πρόδοσις μὲν ἔννοεῖται νὰ λέγουν ὅ,τι θέλουν, φῶτα νὰ κάμνουν ὅ,τι θέλουν, καὶ ἐλευθερίαν ν' ἀρπάζουν ὅσα θέλουν!

ΕΥΑ. Λοιπὸν ὁ Ῥαμπαγᾶς. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Αὐτὸς μάλιστα διοικεῖ τὰ πάντα. Ἄλλως τε καὶ εἶνε ἰσχυρότερος ἐμοῦ! Ἔχει τὴν ἐφημερίδα του, τοὺς ἀυλικούς του, τὴν ἀστυνομίαν του, τὸν στρατόν του!

ΕΥΑ. Ἀλλὰ καὶ σεῖς!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Δεκατέσσαρας σωματοφύλακας—βλέπετε, ἡ συνθήκη τοῦ 1817—καὶ εἴκοσι χωροφύλακας κατ' ἐπιείκειαν.

ΕΥΑ (μορφάζουσα). Στρατὸς δά! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸ καλὸν εἶνε, ὅτι δὲν τρελλαίνομαι δὲ διὰ τὴν ἐξουσίαν. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ! Νὰ μένω ἐδῶ διὰ νὰ κάμνω ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσότερα καλὰ, μάλιστα. . . διὰ νὰ βελτιώω, νὰ μετασχηματίζω—καὶ τί δὲν θέλει ἐδῶ μετασχηματισμόν;—μάλιστα. Ἀλλ' ἀφοῦ αἱ ὕλακαί τῆς δῆθεν πρόδου ἐμποδίζουσι τὰς καλὰς μου διαθέσεις, ἀφοῦ ὁ Μπάκακας καθιστᾷ πᾶσαν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν παρέχω, ἀκολασίαν. . . Ἦ, προτιμῶ νὰ δώσω τέλος εἰς αὐτὰ ἅπαξ διὰ παντός μὲ κἀνέν πραξικόπημα!

ΕΥΑ. Δηλαδὴ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὰ ῥοσθὰ μου, καὶ φεύγω! . . . Τὸ Μοναχὸν μένει ἐλεύθερον, καὶ ὁ Ῥαμπαγᾶς πρόεδρος!

ΕΥΑ. Ὁραία ἐκδίκησις! Ἀστεῖευσθε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καθόλου! Σὰς λέγω σπουδαίως τὸ σκέπτομαι αὐτό.

ΕΥΑ. Νὰ φύγετε δι' ἕνα δικηγόρον. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. . . πολιτικόν. . . Ἀκούτ' ἐκεῖ; Καὶ τί χειρότερον τέρας;

ΕΥΑ. Ἀφοῦ γεννοβολᾷ!

(Ἐπιτελεῖ συνέχισις)

3. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222 καὶ 223). (*)

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τὰ βουγά μου, καὶ φεύγω!... Τὸ Μοναχὸν μένει ἐλεύθερον, καὶ ὁ Ῥαμπαγάς πρόεδρος!

ΕΥΑ. Ὁραία ἐκδίκησις! Ἀστειεύεσθε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καθόλου! Σὰς λέγω σπουδαίως τὸ σκέπτομαι αὐτό.

ΕΥΑ. Νὰ φύγετε δι' ἓνα δικηγόρον...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ... πολιτικόν... Ἀκούτ' ἐκεῖ; Καὶ τί χειρότερον τέρας;

ΕΥΑ. Ἀφοῦ γεννοβολᾷ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Βεβαιότατα! — Ἀκούσατέ με! Ὅπου ἐπιζῆσι ὁ πολιτισμὸς, φυτρῶνουν δικηγόροι! — Ὅλων τῶν μεγάλων λαῶν, τῶν Ἀθηναίων, τῶν Ῥωμαίων, τὰ τέλος τῶν ἤτο, αὐταὶ αἱ γλώσσαι! Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀνὴρ τῶν ἔργων, γεννᾶται ὁ ῥήτωρ τῶν λόγων! Καὶ τώρα, φεῦ! εἶνε, βλέπετε, ἡ ἐποχὴ τῶν ὠραίων λόγων καὶ τῶν ἀθλίων πράξεων, τῶν μικρῶν ἔργων καὶ τῶν μεγάλων φράσεων! Ναι, οὕτως ἐνῶ τὸ Βυζάντιον ἐσυχῆται δι' ἐν ἐπίσημα πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον, σιωπηλὰ σιωπηλὰ ἐλθόντες ἐν τῇ νυκτὶ ἰδοὺ πρὸ τῶν πυλῶν του οἱ Τοῦρκοι... οἵτινες ἐπραττον καὶ δὲν ἐλάλουν!...

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΒΡΙΚΟΛΗΣ.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τί τρέχει;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὑψηλότατε, ὁ ζυθοπώλης ἀπ' ἐκεῖ κάτω...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ Καμερλέν;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ζητεῖ τὴν ἀδειαν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα. Νὰ τοῦ εἶπω...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ναι, ναι, ἄς ἔλθῃ! (Ὁ Βρίκολης ἐξέρχεται).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΗΘΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπλομαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλομαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθοπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΛΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΗΛΟΥΓΙΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΛΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθοπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (θεοδύ)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΕΥΑ. Νά τὴν βρέξωμεν !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄς ἦνε λοιπόν, μίσεις . . . Ἄς ἦνε ἡ γυναικεία πολιτικὴ ! Ἄλλ' ὑπὸ ἓνα ὄρον . . . διαχαράζατέ τὴν !
 ΕΥΑ. Ἐγὼ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα !
 ΕΥΑ. Τί λέγετε ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὅ,τι λέγω. Σεῖς αἰσθάνεσθε τώρα τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων . . . ἐγὼ τίποτε. — Φωτίσατέ με !
 ΕΥΑ. Βεβαίως μὲ περιπαίζετε.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ Θεὸς φυλάξοι ! Ἄν μ' ἀφήσετε μόνον νὰ ἐνεργήσω, ἐγὼ θὰ κάμω τίποτε βίαια, καὶ θὰ κάμω ἀνότητα . . . Καλλίτερα νὰ συνεργασθῶμεν ! Στέλλω τοὺς στρατιώτας μου νὰ κοιμηθοῦν, καὶ ἡμεῖς ἀρχίζομεν ἀπὸ αὐτὸν τὸ παιγνίδι μας . . .
 ΕΥΑ. Ἀρχίζω νὰ μετανοῶ ὅτι παρεσύρθην ! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Προσέξατε, Κυρία, ἡ τύχη μου εἶνε εἰς χεῖρας σας . . . Ἄνισως καὶ μ' ὅ,τι μέλλω νὰ πράξω, κρημνισθῶ, . . . Ἡ ἀμαρτία ἔς τὸν λαϊμόν σας.
 ΕΥΑ. Ἄ ! μὰ αὐτὸ εἶνε προδοσία, ὕψηλότατε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἀπεφασίσατε ;
 ΕΥΑ. Ὅχι, δὲν εἰμπορῶ, ἀληθῶς, δὲν δύναμαι !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Λοιπόν ! . . . Ἀρχηγέ !
 ΕΥΑ. (ζωηρῶς). Σταθῆτε ! Πῶς ; θὰ μὲ καταστήσετε ὑπεύθυνον ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πάσης συνεισίας !
 ΕΥΑ. Συλλογισθῆτε καλέ ! Ἐγὼ, γυνή ! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ναί ! ἀλλὰ τί γυνή ! . . .
 ΕΥΑ. Λοιπόν καὶ καλὰ πρέπει νὰ μείνω ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Εἰς τὸ παλάτι !
 ΕΥΑ. Ἐν τὸ σπίτι σας ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐννοεῖται !
 ΕΥΑ. Ἄ ! ὄχι, ὄχι λοιπόν καὶ ἐγὼ ! Πολλὰ ζητεῖτε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Θέλετε νὰ στείλω τὸν πρῶθουπουργόν μου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ;
 ΕΥΑ. Ἀκοῦτ' ἐκεῖ ; Ὁραῖον πρόσωπον μὲ προτείνετε νὰ παίζω !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (διαμαρτυρούμενος). Ἄ ! παρακαλῶ . . .
 ΕΥΑ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὑπὸ ποῖον τίτλον θὰ . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὑπὸ ποῖον ; Ἐγὼ ἔξυρω ! . . .
 ΕΥΑ. Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Θὰ σὰς δοθῇ μία θέσις ἐξαιρετος, περιφημος . . . Σὰς κάμνω Μεγάλην Κυρίαν !
 ΕΥΑ. Ἐτσι διὰ μιᾶς ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐτσι ! καὶ κατὰ συνέπειαν παιδαγωγὸν τῆς κόρης μου ! . . . Ἄ ! μὰ τώρα πλέον πρέπει νὰ ἐνδώσετε ! Τί καλλίτερα θέσις ! καὶ εἰς τί καλλιτέρας χεῖρας ἡδυνάμην νὰ τὴν ἐμπιστευθῶ ; Δὲν ἔχει πλέον προφάσεις !
 ΕΥΑ. Δὲν ἔχει . . . Δηλαδή ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἡ παρουσία τῆς πριγκιπέσας συμβιβάζει μερικὰ πράγματα.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὅλα, ὄλα ! Τοὺς αὐτοὺς θαλάμους θὰ ἔχετε . . .
 ΕΥΑ. Καὶ ὅμως ἡ κακαὶ γλώσσαίς !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Φροντίσατε νὰ τῆς κόψητε.
 ΕΥΑ. Ὅμως μόνον δεκαπέντε ἡμέρας ! οὔτε μίαν παραπάνω.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄς εἶνε τριάκοντα !
 ΕΥΑ. Ὅχι, ὄχι ! . . . δεκαπέντε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄλλως δὲν ἀξίζει τὸν κόπον ! (ὀψηλοφῶνως) Ἀρχη . . .
 ΕΥΑ. Μὴν τὸν φωνάζετε ! . . . Ὡ Παναγία μου ! μὲ ταραάζετε τὰ νεῦρά μου μὲ τοὺς στρατιώτας σας ! Ἐστῶ λοιπόν, δι' ἓνα μῆνα !

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄ, μίσεις ! τώρα πλέον σὰς κρατῶ !
 ΕΥΑ. Σιωπή ! μὰς βλέπουν !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (βλέπων τὴν πριγκιπέσσαν καὶ βαίνων πρὸς αὐτήν). Κόρη μου !
 ΕΥΑ. (καθ' αὐτήν). Ἐμπρός ! Ἐγίνα λοιπόν καὶ διπλωμάτις ;

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ, Κυρίαί, θεράποντες φέροντες φῶτα.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐλάτε, πριγκιπέσα, νὰ χαιρετίσητε τὴν νεάν σας παιδαγωγόν, τὴν μίστρες Μπλόουντ . . . ἡ ὅποια εὐπρεστίθην νὰ δεχθῆ παρ' ἡμῶν τὴν θέσιν τῆς Μεγάλης Κυρίας !
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐαν). Κυρία, μ' ἐπιτρέπετε νὰ σὰς φιλήσω ;
 ΕΥΑ. (προσκλίνουσα) Πριγκιπέσα . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (πρὸς τὸν ἀρχηγόν). Ἀρχηγέ, εἰσθ' ἐλεύθερος νὰ ἀποπέμψητε τοὺς ἀνδρας σας . . .
 Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ καὶ ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἀπηλπισμένοι) Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (ῥ) Μετέβαλα γνώμην . . . (Ἡ Γαβριέλλα καὶ ὁ Κάρολος ἀνταλλάσσουν βλέμμα, τὸ ὅποτον παρατηρεῖ ἡ Εὐα)
 ΕΥΑ. Ἄ ! ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Κυρία, ἐνύκτωσε πλέον ! Ἄν θέλετε νὰ στριχθῆτε εἰς τὸν βραχιονά μου . . .
 ΕΥΑ. (δεικνύουσα αὐτῷ τὸν Κάρολον). Μὲ συγχωρεῖτε νὰ σὰς ἐρωτήσω ! Τί εἶνε αὐτὸς ὁ νέος ἐκεῖ ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Εἶνε ἀνεψιός μου ! Δηλαδή τῆς μακαρίτιδος συζύγου μου.
 ΕΥΑ. Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Διατί ἐρωτᾶτε ;
 ΕΥΑ. Τίποτε !
 ΚΑΡΟΛΟΣ (χαμηλοφῶνως πρὸς τὴν Γαβριέλλαν διερχόμενος πλησίον τῆς (ῥ)). Ἀπόψε ;
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ναί !
 ΕΥΑ. (παρατηροῦσα τὸν κατ' ἴδιαν διάλογον τοῦ Καρόλου καὶ τῆς Γαβριέλλας. Καθ' αὐτήν). Καλά ! (πρὸς τὸν πριγκίπα λαμβάνουσα τὸν βραχιονά του). Ὑψηλότατε ! (ὁ θόρυβος τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἐπαναλαμβάνεται) Ἄ ! δευτέρα ἐκδοσις !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Κ' ἐπειτα λέγουν, ὅτι ἡ μουσικὴ ἐξημερώνει τὰ ἦθη ! (ἀνέρχονται τὴν σκηνήν).
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἀκολουθῶν αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματος). Ἀπελπισία ! Ἡ πατρίς μας γυναικοκρατεῖται !
 (Τὸ παραπέτασμα πίπτει, ἐξακολουθοῦντος τοῦ πατάγου τῆς μουσικῆς).

(1) Βρίκολης, Σοτοβόιος, ὁ ἀρχηγὸς εἰς τὸ βάθος. Ὁ Πρίγκιψ, Εὐα, Γαβριέλλα, ὁ Κάρολος ἀνωθεν τοῦ ἀνακλινηθῆρος.
 (2) Ὁ Πρίγκιψ, Εὐα, Γαβριέλλα, Κάρολος.

(Ἐπιτετα συνέχεια)

4. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222 223, καὶ 224). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

[Τὸ γράρειον τῆς Καρμανιόλας ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Μπακάκα. (Εἶνε αἴθουσα τοῦ πρώτου πατώματος). — Εἰς τὸ βῆθος τῆς σκηνῆς, ἐν τῷ μέτρῳ, θύρα δεικνύουσα μετὰ τὸ μέρος ὅπου εἶνε τὸ σφαιριστήριον τοῦ ζυθοπωλείου. — Ἀριστερᾷ, προσέγγον πλαιγίως καὶ συνενθὸν τὰς δύο πλευρὰς εἰς τὴν γωνίαν (rap coure), παράθρον βλέπον ἐπὶ μικρὸν δώματος ἐστολισμένου διακλημάτων καὶ διαφόρων γαστρῶν, ἀπὸ τῶ ὅποιον φαίνεται πέραν ἢ πεδιάς. — Εἰς τὸ πρῶτον διαμερίσμα τῆς σκηνῆς (πρὸς τὸν θεατὴν) τοῦ αὐτοῦ μέρους (Ἀριστερᾷ δηλ.) θύρα ῥυπαρὰ, δι' ἧς κατέρχονται εἰς τὸ τυπογραφεῖον. — Δεξιόθεν, προσέγγουσα πλαιγίως καὶ ἐνοσθα τὰς δύο πλευρὰς εἰς τὴν γωνίαν (rap coure) θύρα εἰσόδου. — Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, ἐξέλινος ἀνακλιτήρ καὶ διάφοροι πίπαι κρεμασμένοι ἀνωθεν. — Μεγάλῃ τράπεζα πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφημερίδες, βιβλία κτλ. — Ἀνακλιτήρ ἐκ δέρματος ἀριστερᾷ. — Εἰς τὸ βῆθος, μετὰ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου καὶ τοῦ σφαιριστηρίου, εἰδός τι ἱματιοθήκης καὶ ἐπ' αὐτῆς εἰς κοῦμπαρᾷς. — Ἀνωθεν αὐτῆς προτομή τις γάλλου δημοκρατικοῦ. — Ἐπὶ τῶν τοίχων κολλημένα προγράμματα, γελοιογραφίαι κτλ. — Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς θύρας τοῦ σφαιριστηρίου ὑπάρχει ἐπιγραφὴ τις, ἐκ τῆς ὅποιας μακρόθεν διακρίνονται μόνον αἱ λέξεις Θεός καὶ Πεντήκονταλεπτά].

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ὑπρέτης, ὑπρέτρια, ἥτις καθαρίζει τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ, εἶτα ΓΕΡΩΝ.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (καθήμενος παρὰ τὴν μίαν ἄκρην τῆς τραπέζης καὶ κόπτων καὶ διπλώνων ἐφημερίδας). Ἐλα, κάντε ἡγήγορα, κ' ἔρχεται ὁ μέγας ἀνὴρ, μὰς ἔρχεται ὅπου κι' ἂν ἦνε! (Πρὸς τὴν ὑπρέτριαν). Πιστεύω τὸ φαγὶ του εἶν' ἔτοιμο...

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΠΟΠΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπλομαχὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλομαχὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΔ ΜΠΑΟΥΡΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΛΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΑΚΟΛΕΣ, διευθυντὴς Ἀρμενίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βασίλισσα)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ἐτοιμο, ἀφέντη. ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καλά. Ὁ ΓΕΡΩΝ (εἰσερχόμενος, πρὸς τὸν ὑπρέτην). Παρακαλῶ... τὸ γράφειον τῆς Καρμανιόλας;... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἦναι πάλι; Οὔτε στιγμή μ' ἀφίνουν νὰ κυττάξω τὴν ἐφημερίδα μου... Ὁ ΓΕΡΩΝ (δειλῶς, προχωρῶν μετὰ τῆς τραπέζης καὶ τοῦ τοίχου). Ἦθελα κάτι νὰ εἰπῶ εἰς τὸν πολίτην Ῥαμπαγά (*). ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄ! δὲν μιλοῦν εὐκολα εὐκολα μετὰ τὸν πολίτη Ῥαμπαγά. Ἐχεις ἀδειαν ἀκροάσεως; Ὁ ΓΕΡΩΝ (ταπεινῶς). Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν αὐτὴν! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἡπιώτερος ὡς ἐκ τῆς ταπεινώσεως τοῦ γέροντος). Ὁ μέγας ἀνὴρ εἶνε εἰς τὴν Νίτσαν, ὅπου ὑπερασπίζεται ἐν' ἀδελφῷ μας. (Μετ' ἀγαθότητος). Πές μου ὁμῶς ἐλευθέρω ἐμένα... εἶνε τὸ ἴδιο! Ὁ ΓΕΡΩΝ (προσφέρον ἀπὸ φουλλάδιον). Ἐγραψα αὐτὸ τὸ φουλλάδιον, κ' ἐπεθύμουν — παρακαλῶ — νὰ τὸ ἀναγείλῃ ἡ Καρμανιόλα... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (λαμβάνων τὸ βιβλίον). Ἄ Πρόχειρος ὄδηγὸς τοῦ ἐπαναστάτου. — Καλὸς τίτλος! Ὁ ΓΕΡΩΝ (τρέμων ἐκ συγκινήσεως). Εἰργάσθην εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ὅλην μου τὴν ζωὴν, πολίτα! Ἡ ἐπιγραφὴ δεικνύει ὑπὸ ποῖον πνεῦμα... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἀταγινώσκων). Ἄ Ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς νόμους καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὑφισταμένων θεσμῶν εἶνε τὸ πρῶτιστον καθῆκον ἐλευθέρου ἀνδρός. Περιφρημα! Λαμπραὶ ἀρχαί! Ὁ ΓΕΡΩΝ (δλος χαρᾶ). Ἐλπίζω λοιπὸν ὅτι... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὁ ἀ γράψω ἐγὼ μόνος μου τὴν βιβλιοκρισίαν, πολίτα! (Ποιῶν ἀπὸ νῦν ὅπως ἀπέλθῃ). Χαῖρε! (Πρὸς τοὺς ὑπρέτας). Ἐλα, ἡγήγορα, ἡγήγορα!... Τὸ καταλαβαίνω... ἔρχεται!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΜΠΙΓΚΟΡΟ.

ΜΠΙΓΚΟΡΟ (εἰσερχόμενος ἀσθμαίνων καὶ κρατῶν λείψωμα). Ναι, ἡγήγορα, ξεμπερδεύετε!... Ἐρχεται κατόπι μου! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τὸν εἶδες; ΜΠΙΓΚΟΡΟ (*). Καὶ τὸν ἄκουσα ἔσθ' Νίτσα!... Μὰ τί λόγο σοῦκαμε! Μωρὲ ἐπιτυχία! Θρίαμβος! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (δλος χαρᾶ θλίβων μετὰ περιπαθείας τὴν χεῖρά του). Ἄχ, φίλε μου!... Ἀλήθεια, ποῖος εἶσαι; ΜΠΙΓΚΟΡΟ. Ὁ Μπιγκορό! ὁ ἀγαλαμποποιός! θὰ θεωρήσω τιμὴν μου νὰ τοῦ κάμω τὴν προτομὴν του... αὐτὸ ἤθελα... — Καὶ σύ; ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὁ Καμερλέν, ὁ φίλος του, πρῶτον πάτερ-Ἰωσήφ... ΜΠΙΓΚΟΡΟ. Καὶ τὰ ἔξουρισε; Μπράβο! ΚΑΜΕΡΑΕΝ... Συντάκτης τῆς Καρμανιόλας καὶ ἰδιοκτήτης τοῦ Μπάκακα... ΜΠΙΓΚΟΡΟ (βλέπων περὶ εαυτὸν). Σὲ συγχαίρω! ΚΑΜΕΡΑΕΝ... Τοῦ Μπάκακα!... Δὲν ἐπιάνωμ' οὔτε πενήντα φράγκα τὴν ἡμέρα, ἐνόσω ἔρχονται ὅλοι τοῦ πα-

(1) Καμερλέν, Γέρον.
(2) Μπιγκορό, Καμερλέν.

καὶ πηγαίνει — ὅλοι ἐμῆς τὸν βλέπομε τώρα — ἀκουμβᾷ τὴ σκάλα εἰς τὸν τοίχο διὸ βήματα κοντὰ ἐκεῖ ἴστην πρᾶσιν πορτίτσα, καὶ ἀναβαίνει . . . Ἐξαφνα ὅμως ἀνοίγῃ ἡ πόρτα καὶ κάποιος ἔρχεται ἀπὸ τὸν κήπο, σκεπασμένος μετὰ τὸν μανδύα του. Ὁ Ῥαπιὰ φωνάζει . . . Ὁ κάποιος αὐτὸς δίδει μὴ κλωτσιὰ ἰς τὴ σκάλα . . . πᾶρ' τὸν κάτω τὸν Ῥαπιὰ μετὰ τὴ μούρη του ἰς τὰ γαϊδουράγκαθα . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸν βλάκα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τρέχουν οἱ ἄνθρωποι μας, ἀλλ' ὁ κάποιος τῶκοψε λάσπη . . . καὶ ἔβρισκον ἐκεῖ τὸ Ῥαπιὰ μετὰ τὰ μουτρα τοῦ ἰς τὰ αἵματα. Ἡ ἀλήθεια ὅμως, περισσότερο ἦταν τὸ κρασί ποῦ ἔβγαζε, παρὰ τὸ αἷμα ποῦ ἔτρεχε. Τὸν ἔφεραν ἔδω, τὸν ἔβαλαν ἰς τὸ κρεβάτι, ἔπιε πάλι κάτι τι γιὰ νὰ συνέλθῃ, καὶ τώρα εἶν' ἀπάνω καὶ βρογγαλίζει! . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Κ' ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος;

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἄγνωστος.

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Κάνεν σημεῖον, κἀνεν χαρακτηριστικόν;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τίποτε! Τὸ μανδύα του ὡς ἐκεῖ, τὸ καπέλο του ὡς τὴ μύτη . . . καὶ ἰς τὰ τέσσαρα.

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὰς δύο ἢ ὦρα! Περίεργον!

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἰ). Ἔννοεις, ὅτι ἔκαμ' ἀμέσως ἐν ἀρθρίδιον ζυνοῦ . . . «Οἱ κήποι τῆς Καπρίας!»

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄκουσ ἐκεῖ; Νὰ τὸ ἐξογκώσωμεν αὐτό!

Ἄς κάμωμεν νὰ δημοσιεύσωμεν δελτίον τῆς ὑγείας του.

ΒΟΥΙΛΑΡ (λαμβάνων κάλαμον καὶ καθήμενος). Ἀμέσως. Λαμπρὰ ἰδέα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἄνωθ' ἐξ αὐτοῦ). Περίφημη!

ΝΟΥΑΖΕΤ (ἐρχόμενος ἐκ τοῦ τυπογραφείου μετὰ διορθώσεις). Αἱ διορθώσεις!

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ, νὰ σοῦ πῶ, μικρὲ! Ποῦ εἶν' ὁ Ῥαπιὰ;

ΝΟΥΑΖΕΤ. Ὁ Ῥαπιὰ; Σούχει ἓνα μεθύσι ρούσικο! Καὶ βλαστημάει σὰν τούρκος!

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. (πρὸς τὸν Βουίλαρ). Δελτίον: «Ὁ πυρετὸς ἐπαυξάνει . . . Ψιθυρίζει παραληρῶν τὴν λέξιν Ἐλευθερία!»

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καὶ ἡ γυναῖκά του;

ΝΟΥΑΖΕΤ. Αὐτὴ δὲ εἶνε καταχαρούμενη . . . τὸ ζεῦρω κ' ἐγώ! Ὁ γλυττώση γιὰ ἓνα μερόνυχτο τῆς ζυλιαῖς! . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Βουίλαρ). Ἄ ἄ δυστυχὴς μήτηρ καὶ τὰ τέκνα τῆς πνιγμένα εἰς τὰ δάκρυα παρὰ τὸ προσκέφαλόν του . . .»

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἔγινε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (δίδων τὰ χειρόγραφα εἰς τὸν μικρόν). Δὸς' τα νὰ στοιχειοθετηθοῦν.

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐλα, τρέχα. (πηγαίνει εἰς τὸ βάθος νὰ λάβῃ τὴν πίνακα του καὶ ἀγγεῖον πλήρες καπνοῦ. Ὁ Νουαζέτ ἐξέρχεται ἐν τάχει).

ΒΟΥΙΛΑΡ (διορθῶν). Πόσαις γραμμαῖς λὲς νὰ κάμουν ἔλ' αὐτὰ;

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Μετὰ τὸ λογιδριόν μου, καμμὰ εἰκοσαριά.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰς λείπει ἡμισὴ σελίς. (Ἐπισημαστικῶς φέρει κατὰ τὸν Ῥαμπαγὰ καὶ ποτὰ, ἅτινα ἀφίρει ἐπὶ τραπέζης τινός.)

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνάπτει τὴν πίνακα του καὶ καθήμενος ἐπὶ ἀνακλινητήρος). Ἄς αὐτοσχεδιάσωμεν μερικὰ διάφορα . . . ποῦ νὰ κάμουν αἰσθησιὶ ὅμως . . . καὶ νὰ πιστεύονται. (ἰ)

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Νά: ἄπόψε εἰς τὸ παλάτιον μουσικὴ συμφωνία καὶ ᾠδα . . . Καὶ εἰς τοὺς δρόμους

συμφωνία καταρῶν. (Θόρυβος εἰς τὸ βάθος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σφαιριστηρίου διαπληκτικῶς.)

ΒΟΥΙΛΑΡ (φωτάζων ἐκ τῆς θέσεως του). Ἰστὸ διάβολο! Ἦσυχάστε λοιπὸν ἐκεῖ μέσα. . . Ἔ! . . . Δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργασθῇ. (Ὁ θόρυβος παύει).

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐξακολουθοῦμεν . . . Κάτι τι σοβαρώτερον . . . Γιὰ νὰ ἰδοῦμε! Παραδείγματος χάριν, νὰ γράψωμεν περὶ τοῦ σημερινοῦ διατάγματος, δι' οὗ ὁ ἔγγενος φόρος ἀντικαθιστᾷ τὸν φόρον τῆς ἐξαγωγῆς.

ΒΟΥΙΛΑΡ (ζῶντος). Αὐτὸ μὰς ἔλειπε! Νὰ ὁμολογήσωμεν τώρα ὅτι ἡ κυβέρνησις κάμνει καὶ κάτι καλόν!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐκπεπληγμένος καὶ βλέπων τὸν Ῥαμπαγὰ). Ποτέ!

ῬΑΜΠΑΓΑΣ. Τί λέγετε; Νὰ μὴ κάμωμεν λόγον; Ὁ ἦτο ἄναδρον! (Ὁ Καμεράεν καὶ ὁ Βουίλαρ βλέπουν ἀλλήλους ἐκπεπληγμένοι). Γράψετε: «Ἡ κυβέρνησις παρεδέχθη ἐπὶ τέλους καὶ ἐν μέτρον καλόν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐξαμηνίας ἐπανειλημμένως ἐζητήσαμεν . . . Ἄλλὰ καὶ πάλιν μετὰ τὴν δυστροφίαν ἐνέδωκεν εἰς δικαίαν τοῦ λαοῦ αἰτησίαν, ὥστε μὰς ἀπαλλάσσει πάσης εὐγνωμοσύνης». Ἰδοῦ!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (γράφων). Ἄ ἔτσι, μάλιστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθησυχάζων). Νά, νά!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἰκοσι γραμμὰς ὡς τώρα. Ἐχοῦμ' ἀκόμη . . .

ῬΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολάς). Ἄς βάλωμε καὶ ἀλληλογραφίας. Νὰ μὴ καλὴ ἐπιστολὴ . . . ἐνὸς στρατιώτου (τὴν δίδει εἰς τὸν Βουίλαρ καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς τραπέζης).

(1) Ῥαμπαγὰς, Βουίλαρ, Καμεράεν.

(2) Βουίλαρ, Καμεράεν καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης, Ῥαμπαγὰς ἐπὶ τοῦ ἀνακλινητήρος.

5. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἔξω ἀριθ. 222, 223, 224 καὶ 225). (*)

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. "Ἔτσι κ' ἔτσι! . . . (Ἀναγινώσκων) «Κατάλογος συνεισφορῶν ὑπὲρ τῆς χάρας Βαγρουὲν πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὸν ὄν αὐτῆς, τὸν ὁποῖον ἐτσαλαπάτησεν ἡ ἄμαξα τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος!»

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐνῶ ἤναπτε σιγάρον). Τὸν ὄν! Νά τα τώρα! Πέσαμε καὶ ἴς τὴ γλώσσα τοῦ Ὁμήρου! Γιατί δὲν θέλετε τὴν λέξιν τὴν σωστὴν, τὸ γουρουῖν;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ ξεῦρω. . .

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ὁμιλῶ πρὸς τὸν λαὸν τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ! Ἀπαίτῶ γουρουῖν. . . Καὶ ἂν ἤξευρα ἄλλη λέξι πρὸ γουρουνοειδῆ, αὐτὴν θὰ ἔγραφα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἔστω γουρουῖν! (Ἀκούεται καὶ πάλιν θόρυθος ἔξω· φωναὶ ὀξέται γυναικῶν εἰς τὴν κ.λ.μ.ακα).

ΒΟΥΙΛΑΡ. Πάλι;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐγειρόμενος). Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σκοτωμὸς γίνεται.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (φωνάζων). Βρὲ τί εἶνε, τί τρέχει;

ΣΑΦΙΟΥ (ἐκ τῆς θύρας τῆς κ.λ.μ.ακαος δεξιῶθεν). Τίποτε, τίποτε! Δυὸ γυναῖκες μαλλιοτραβιοῦνται. (Ὁ θόρυθος ἐπαυξάνει).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Γιὰ πῆγαινε νὰ ἰδῆς!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. "Ἄς ἴς τὸ διάβολο! (Ἐξέρχεται πρὸς στιγμήν ὁ θόρυθος κατενύσσεται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ ὄλον τῶν συνεισφορῶν;

ΒΟΥΙΛΑΡ (βλέπων τὸν κατάλογον). Σαράντα ἐπτὰ φράγκα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄρχοῦν! . . . Κλείει ὁ κατάλογος.

ΒΟΥΙΛΑΡ. Μᾶς λείπουν ἀκόμη πέντε δέκα γραμμαῖα.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐπαρρηχόμενος καὶ κρατῶν χαρτίον). Τῆς ἔχω ἐδῶ! «Χθὲς τῆ 10ῃ π. μ. ἐγένεν ἡ πολιτικὴ κηδεῖα τῆς πολιτίδος Λαμουράλ. . . Ὁ σύζυγός της ἀπήγγειλεν ἐπὶ τοῦ τάφου της λόγον, ὃν ἐνέπνευσεν ὁ μᾶλλον ἄκρατος ὀλισμός, διότι ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην του πεποίθησιν, ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδη πλέον ποτὲ πούθενά τὴν σύντροφον τοῦ βίου του! Ἡ θερμὴ αὕτη βεβαίωσις τῶν πεποιθήσεών του συνεκίνησε πολὺ τοὺς παρισταμένους.»

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀποθέτων τὸν κάλαμον) Ἐτελείωσας!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὄψ! ἰδρώσαμε! (Δίδει τὰς διορθώσεις εἰς τὸν Νουαζέτ, ὅστις εἶχεν εἰσέλθει μετ' αὐτοῦ, ἐξέρχεται δὲ νῦν ἀμέσως.)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1). Τώρα, παιδιὰ, ἐτελείωσαν τὰ ψέματα! Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ προαναγγελλόμενα γεγονότα, πρέπει νὰ συντάξωμεν καὶ μίαν προκήρυξιν, καὶ νὰ τὴν τοιχοκολλήσωμεν. . . ἀλλὰ θερμὴν, θερμοστάτην.—Εἰς τὰς ἐπαναστάσεις τὸ πᾶν εἶνε αἱ προκηρύξεις. . . —Γράφετε ἄγρηγωρα! . . . Μοῦ ἤλθε ἔμπνευσις. (Βηματίζει ἀνερχόμενος καὶ κατερχόμενος τὴν σκηνήν.)

«Αἰεὶ Μοραχικέ!

»Δὲν ἐπικαλούμεθα τὸν πατριωτισμὸν σου μόνον ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς ἐξυβρισθείσης ἠθικῆς! . . . (Κτυπᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης κατερχόμενος). Ἄρκει πλέον ὁ τόσος χρόνος, καθ' ὃν φαῦλη κυβερνήσις ἐγένετο πρότυπον βυζαντινῆς διαφθορᾶς! (Κτυπᾷ πάλιν ἀνερχόμενος). Ὑπερέθη τὰ ὅρια τοῦ χρόνου τὸ μακρὸν διάστημα, καθ' ὃ τὰ παραλελυμένα της ἤθη ἔκαμαν νὰ ἐρυθρῶν ἢ ἀγία σεμνότης. . .»

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ, ἀλλοκότως ἐνδεδυμένη καὶ φέρουσα ἐρυθρὸν κεφαλόδεσμον, ΤΕΡΕΖΙΤΣΑ (μολίς δεκαπεντέτις).

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (Εἰσέρχεται ὀρηκτικῶς ἐκ τοῦ βάθου ἀποδοῦσα μικρὸν τὸν Ραμπαγά, ὅστις τὴν σιγμῆν ταύτην εἶν' ἰσιστραμμένον πρὸς τὸ κοινὸν ἰστάμενος πρὸ τῆς θύρας, κατέρχεται δὲ μέχρι τοῦ Βουίλαρ). Βρὲ σὺ βρέ! μὲ κορφοδέυεις, βρέ! . . . Νὰ κάθουμαι νὰ σὲ περιμένω σὺν κούτσουρο. . .!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αἰ καλὰ! Ἄμε τώρα! Γυναικίτριον!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ δὲν ἔμπορεῖς νὰ φῆς μονάχη σου;

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Ἄμμη λεφτά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στεροχωρούμενος). Αἰ, σιωπῆ!

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (πρὸς τὸν Κάμερλέν). Ποῶς νὰ σιωπῶ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐξαπτόμενος). Ἔστὺ, νά! Ἦρθες νὰ μᾶς βρωμίσης τὸ γραφεῖο. . .

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Νὰ βρωμίσω τὸ γραφεῖο; Ἐγώ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (δεικνὼν τὴν Τερεζίτσαν). Βρὲ τί τὸ γυρίζεις τὸ κορτίσι ἴς τοὺς δρόμους;

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ τί σε μέλει ἐσένα, βρέ ψευτοκαλόγερε;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐγειρόμενος ἀπειλητικῶς). Βρὲ, μὴ σοῦ πέρασε πῶς θὰ μᾶς κἀνῆς ἐδῶ τὸν πρωτόσκολο;

ΒΟΥΙΛΑΡ (ὁμοίως). Ὅχι ἐσὺ θὰ μᾶς διδάξῃς ἀρετὴ. . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (παραφερόμενος ἐπίσης). Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! Νὰ πάρῃ! Βρὲ θὰ σκάσετε, ἢ σὰς πετάω ἔλας ἐπ' τὴν πόρτα;

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (ἠσυχῶς). Αὐτὸ θὰ μᾶς κρατάρῃ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων ἄλλα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΪΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς

τοῦ πρίγκιπος, ὀπλοχα-

γός τῆς σωματοφυλακῆς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλοχαγός

τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΙΛΑΡ

ΠΕΤΡΩΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΓΑΕΝ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντὸς τῆς Ἀρμενομάχης

ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργός διοικητῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματο-

φυλακῆς

ΜΗΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς

χωροφυλακῆς

ΜΠΙΓΚΟΡΟ

ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγός τῆς

σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΖΕΙ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (Σωδὸν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΓΥΝΕΤΑΙ

(1) Ραμπαγάς, Βουίλαρ καθήμενος καὶ γράφων, Κάμερλέν προσελθὼν ἔνω τῶν ὤμων τοῦτου καὶ ἰπαναλαμβάνων αὐτὸν τὰς ἀναγορευομένας λέξεις.

δίδωσ' αὐτῇ). Νά ζαμπόνι, νά κρασί!... Μὰ σωπάτε, γιατί θά θυμώσω. (Πρὸς τοὺς ἄλλους) Ἐμπρός! (Ἡ Τριλιρέτη καὶ ἡ Τερζίτσα λαμβάνουσι τὰ ἐκ τῆς τραπέζης τρῶφιμα καὶ θέτουσιν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ δώματος πρὸς τὸ βάθος ἀριστερῆ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. (Ὑπαγορεύει, ἐνῶ δίδει πιτάκιον φαγητοῦ εἰς τὴν Τριλιρέτην, ἣτις τὸ μεταδίδει εἰς τὴν Τερζίτσαν). α... ἡ ἄγια ουνότης τῶν ἐναρέτων συντρόφων τοῦ βίου μας, ἡ ἀπλοϊκὴ ἀθωότης...

ΒΟΥΙΛΑΡ (πρὸς τὴν Τριλιρέτην, ἣ ὁποῖα πηγαίνει καὶ ἐρχεται, ὅπως λέβη ἄρτον κτλ.). Ἔλα λοιπόν, ξεμπέρδεσε!... τί μοῦ στριφογυρίζεις ἔμπροστά μου;

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Οὐχ! Κρῆμα ἔστ' ἀ καλὰ μου βούχα πῶ-έκαλα!...

ΒΟΥΙΛΑΡ. Θαῖρεις θά στὰ πληρώσω κ' αὐτὰ, αἱ; ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Κι' ἂν δέ μου τὰ πληρώσης, τάχα θαῖρεις θά τὰ πληρώσω ἐγώ;...

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐπαναλαμβάνων τὰς τελευταίας λέξεις) «ἡ ἀπλοϊκὴ ἀθωότης...»

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὑπαγορεύων ἐνῶ δίδει πιτάκιον οἴνου εἰς τὴν Τριλιρέτην). α... τῶν ἐναρέτων συζύγων μας!... Ὁ ἀνέχεται λοιπόν ἀκόμη, ὦ κυρίαρχε λαέ! Ὁ ἀνέχεται τὰ χρήματά σου, τὰ τόσο δλίγα...»

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (τὸ ἀνωτέρω, ἐκ τοῦ βάθους, ἔχουσα τὰ νῶτα ἐστραμμένα, τακτοποιοῦσα τὸ γεῦμά της). Αὐτό, μὰ τὸ Θεό!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετὰ κινήματος ἀνυπομονησίας) α... νὰ τρέψωσι τὴν ἀπληστίαν τῶν θηλέων ἐκείνων ἀκατονομάστων ὄντων... (Ἡ Τριλιρέτη ἀρχίζει νὰ προσέχη)...

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (ἐρχομένη ταχέως, πρὸς τὸν Ραμπαγά). Για νὰ σοῦ πῶ! Σὲ ἀπαγορεύω νὰ μὲ ἔριζης, ἀκούε;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἄλ-λα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακλόουστος τῆς ὑπομονῆς του). Πέτε τις ἐπὶ τέλους νὰ φύγῃ!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἔλα!... Πήγαίνε!... ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Σὰν εἶν' ἔτσι, δόσε μου εἴκοσι φράγκα.

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐκβιάζων τὰ θυλάκιά του). Μὰ νὰ πηγαίνῃ!.. Τίποτε! (Πρὸς τὸν Ραμπαγά) δόσε μου εἴκοσι φράγκα... Νά γλυττώσωμ' ἀπ' αὐτὸ τὸ διάβολο!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλὰ εἶσαι! Βλέπεις, μὲ χρεωστεῖς ἴλιγα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἀρπάζων τὰ χρήματα τῆς συνεισφορᾶς καὶ δίδων αὐτὰ εἰς τὴν Τριλιρέτην). Νά, πάρε... τὰ χρήματα τοῦ γουρουνοῦ.

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ Ἄς ᾔν κ' αὐτὰ!... (τὰ λαμβάνει).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΣΑΦΙΟΥ

ΣΑΦΙΟΥ (ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ τυπογραφείου). Τὴν πάθαμε!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ. Τί τρέχει; ΣΑΦΙΟΥ. Ὁ τυπογράφος, λέει, δὲν τραβᾷ τὸ φύλλο!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ. Γιατί; ΣΑΦΙΟΥ. Νά κ' ὁ λογαριασμός του! Τριακόσια φράγκα, λέει, πρὸς τὸ χρωστάμε καὶ τὰ θέλει ἀμέσως.

ΒΟΥΙΛΑΡ (σχιζών τὸν λογαριασμόν). Ἀχρεῖε συντηρητικέ!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἐἶνε πουλημένος ἔστὴν ἀυλή!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐκβιάζων τὰ θυλάκιά του). Νά πάρῃ ὁ διάβολος!... Καὶ πρέπει νὰ ἔγῃ τὸ φύλλο!... Νά ἐντοπιτοῖς ἐκατὸν φράγκα! (Ἡ Τριλιρέτη προσέρχεται ἀκούσασα ἴχον μετὰλλου καὶ βλέπει ἀνωθεν τῶν ὤμων των).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Νά κ' ἐγὼ ἐκατὸν εἴκοσι πέντε... Ὅλο μου τὸ ταμεῖο!

ΒΟΥΙΛΑΡ (βλέπων τὴν Τριλιρέτην). Καὶ τὸ γουρουνὶ! (ὄρηξ' καὶ λαμβάνει παρ' αὐτῆς τὰ δοθέντα προηγουμένως χρήματα).

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (φρονάζουσα). Αὐτὸ δὲ γίνεται! ΒΟΥΙΛΑΡ καὶ ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἐστὰ δίνουμ' ἔπειτα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διακόσια ἐξήντα πέντε τὸ ὅλον! Μὰς λείπουν τριάντα πέντε!

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΝΟΥΖΑΖΕΤ, ἐρχόμενος ἐν σπουδῇ.

ΝΟΥΖΑΖΕΤ (πρὸς τὸν Ραμπαγά). Πολίτα, ἕνας κύριος σὰς ζητεῖ κάτω.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πέε του νὰ πάῃ τώρα... ΝΟΥΖΑΖΕΤ (ζωηρῶς). Ἐἶνε καλοντυμένος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἡπιώτερος). Καλοντυμένος; ΝΟΥΖΑΖΕΤ. Νά κ' ἡ κάρτα του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀναγινώσκων ἐμβρόντητος, εἶτα δ' ἀναγινώσκων ἐκ νέου ὑψηλοφώνως). Κάμιλλος Δεμουλέν! (Γεμὴ ἐκπληξίς).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄς καλὰ! Παραμύθια!... Ζουντάνεψε; ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Νουζάζετ). Ἄς ἔλθη. — Παιδιά!... ἀξιοπρέπεια! Ἐἶνε πρόγονός μας! Καὶ μὴ λησμονήτε, ὅτι μὰς λείπουν τριάντα πέντε φράγκα!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΔΕΜΟΥΛΕΝ (!).

(Ἦχος ἁγίος νεανίας. Φορεῖ περισκελίδα στεγνὴν, ὑποδήματα, λευκὸν γελέσιον, πράσινον ἐπένδυμα μὲ χρυσὰ κομβία, λευκὸν λαιμοδέτην, μαθρον πλινθό angot, κρατεῖ βακτηρίαν. Εἰσέρχεται διὰ βραδέων βημάτων. Ὁ Νουζάζετ ἐξέρχεται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἄμα ὁ Δεμουλέν προσῆλθε). Πολίτα!... Χαῖρε!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐκβάλλων τὸν πλινθόν του). Ἀντίχαιρε! (Πάντες εἶνε ἐκπεπληγμένοι).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (δεικνύων αὐτῷ τὸ ἐπισκεπτήριο). Ὀντως πρὸς τὸν Κάμιλλον Δεμουλέν ἔγω τὴν τιμὴν νὰ ἔμισθω;

ΔΕΜΟΥΛΕΝ. Πρὸς αὐτόν! (Ἐμβρόντητοι πάντες). ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐννοεῖς... ἀποροῦμεν δικαίως!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ. Δηλαδή κυρίως διομάζομαι Βίκτωρ Δεμουλέν... (πάντες σιγῶν ἔρχονται). Ἄλλὰ, ἕνεκα λατρίας πρὸς τὸν μέγαν ἄνδρα, οὐτινος θέλω νὰ μμηθῶ τὰς πράξεις...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακρίτων αὐτόν). Καλὰ, καλὰ... καλλίτερον αὐτὸ μάλιστα!... Ἄν οἱ πατέρες μας ἀπεφάσιζον νὰ

(1) Σαφίου, Βουιλάρ, Ραμπαγάς πρὸ τοῦ ἀνακλιντήρος ἀριστερῆ. Καμεράεν ὄλιγον βαθύτερα, Δεμουλέν.

μὰς ἐπανέλθουν, θά μὰς ἠδίκουν... Κάθησε, ἀδελφέ, καὶ εἰπέ μας ποῖος λόγος... (Κάθηται, ὡς καὶ ὁ Βουιλάρ).

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (λαμβάνων καθίσμα καὶ ἐτοιμαζόμενος νὰ καθῆσθαι). Ἄν θέλῃ ὁ Θεός!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (ἐκβιάζοντες καὶ ψυχρῶς). Πενήντα λεπτά!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (καταπλαγείς). Αἱ; ΡΑΜΠΑΓΑΣ (δεικνύων τὴν εἰδοποίησιν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ σφαιριστηρίου). Ἡ εἰδοποίησις ἐκείνη λέγει, ὅτι ἡ λέξις Θεός καθηγύθη ἐδῶ μεταξὺ μας καὶ ὅτι, ὅστις ἐξ ἀπροσεξίας προσφέρει τὴν πεπαλαιωμένην αὐτὴν λέξιν, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ πενήτηντα λεπτὰ πρόστιμον!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐξεστηκώς ὄλιγον). Ἄ! Ὀρίστε πέντε δεκάριαι!

ΒΟΥΙΛΑΡ (σοβαρῶς δεικνύων πρὸς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου). Ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Πατρίδος, ἐκεῖ!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ Που;

ΟΙ ΟΙ (σοβαρῶς δεικνύοντες διὰ μεγαλοφρονεῖς ἐν τῷ σεῦς τοῦ βραχίονος). Ἐκεῖ!

ΣΑΦΙΟΥ. Ἐἶνε τὸν κουμπάρ, ἀριστερῆ! (Ὁ Δεμουλέν ἀνέρχεται μέχρι τῆς ἐματιοθήκης καὶ γίπτει ἐν τῷ κουμπάρ 50 λεπτά).

ΟΙ ΟΙ (καταθιβάσαντες τοὺς βραχίονας). Τώρα, ναί! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καλὸ κ' αὐτό!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐξ ακολουθεῖ! (Κάθηται πάλιν ὀλοι).

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ὄρθιος). Υἱὸς ὢν ἀνδρὸς ἀποκτήσαντος περιουσίαν διὰ τοῦ βάρβακος... καὶ κάτοχος ἱκανοῦ χρηματικοῦ κεφαλαίου... (πηγαίνει ὅπως καθῆσθαι).

ΣΑΦΙΟΥ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΒΟΥΙΛΑΡ. Χμ! χμ! χμ! ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἀνατινασόμενος πάλιν)...

ΟΙ ΟΙ (ζωηρῶς). Ἐὔγε! Ἄριστα!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐξακλόουστος)...

ΟΙ ΟΙ (ζωηρῶς). Ἐὔγε! Ἄριστα!

ΟΙ ΟΙ (ζωηρῶς) (ἡσυχῶς ἐκβιάζοντες). Πενήντα λεπτά! ΔΕΜΟΥΛΕΝ. Νά πάρ' ὁ διάβολος! Τὴν ἐπαθα! Μὲ συγχωρεῖτε! (Δίδει 50 λεπτὰ εἰς τὸν Σαφίου, ὅστις πηγαίνει καὶ τὰ γίπτει εἰς τὸν κουμπάρ).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὦ ἀσυνήθους!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ. Ἡδὴ δ' ἀρχόμενος, σὰς φέρω... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ζωηρῶς). Τὴν συνδρομήν σας;

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐξάγων κύλινδρον χάριτος ἐκ τοῦ θυλακίου του)...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄνηθια!...

ΒΟΥΙΛΑΡ. Τώρα θά τὰ μάθουμε τὰ δόγματα τοῦ Μαρξίου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (δηλώνων διὰ χειρονομίας πρὸς τὸν Βουιλάρ ὅτι κατὰ σκοπεῖ, στρεφόμενος δὲ πρὸς τὸν Δεμουλέν). Γνωρίζεις τοὺς ὄρους τῆς Καρμανιάδας;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἴκοσιπέντε λεπτὰ τὴν γραμμὴν διὰ τοὺς πρῶτοπείρους!

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐν χαρῇ). Μάλιστα!... Τὸ ἄρθρον μου εἶνε 136 γραμμῶν... Λοιπὸν τριάντα τέσσαρα φράγκα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὸ χειρόγραφο). Τὰ ὅποια μὰς ὀφείλεις...

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἐκπληκτικῶς). Πῶς δηλαδή; ἐγώ;... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (συνοφροῦμένος). Ἐνόμισες δηλαδή ὀρθόν νὰ πληρώσῃ ἡ Καρμανιάδα τὴν φιλοξενίαν, τὴν ὁποῖαν σὲ παραχωρεῖ;

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (δελτικός). Ὅχι... ἀλλέ... (Ὁ Βουιλάρ ἀπειλητικῶς). Καὶ ν' ἀυξήσης ἀκόμη τὸν ἀπαίσιον πλοῦτόν σου;

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ὡς ἀνωτέρω). Ὅχι! Ὀχι! Δάδετε τριάντα τέσσαρα φράγκα!

ΣΑΦΙΟΥ (εἰς τὸν Δεμουλέν τὰ χρήματα). Τὴν κἀναμε τὴ δουλειά! (τρέχει εἰς τὸ τυπογραφεῖον).

ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ἀδημονῶν πᾶς). Τί νὰ πῇ κάνεις!... Κεῖ δὲν εἶνε ἴλιγα, μὰ τὸ Θεό...

ΟΙ ΟΙ Πενήντα... ΔΕΜΟΥΛΕΝ (ζωηρῶς). Δὲν τὴν εἶπα, δὲν τὴν εἶπα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πραγματικῶς! (Πρὸς τὴν Τριλιρέτην) - Καὶ τώρα, γυναῖκες, σὰς τὸν παραδίδομεν! (Ἡ Τριλιρέτη καὶ ἡ Τερζίτσα παρασβύουσι τὸν Δεμουλέν).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΝΟΥΖΑΖΕΤ.

ΝΟΥΖΑΖΕΤ (σπεύδων, πρὸς τὸν Ραμπαγά). Μὴ κυρία θέλει νὰ σὰς πῇ... ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὴ γυναῖκα!

ΝΟΥΖΑΖΕΤ. Ὅχι... Κυρία!... φορεῖ καὶ γάντια! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νέα;

ΝΟΥΖΑΖΕΤ. Κ' εὐμορφη. ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς ἀνέβῃ!... (Ἐνῶ ὁ Νουζάζετ ἐξέρχεται τρέχων, πρὸς τὸν Σαφίου). Σήκωσ' δὴ αὐτὰ ἀπ' ἐκεῖ... (δεικνύων τὰς γυναῖκας).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὁζώ, ὀζώ, πουλακίδες μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διευθετῶν τὴν κόμην του, τὰ ἐνδύματά του, καὶ φορῶν πάλιν τὸ ἐνδυμῶ του). Καὶ σὲ τί κατάστασι εἶμαι!

ΒΟΥΙΛΑΡ (μετὰ πικρίας). Βέβαια! Γιατί ἐρχεται βλέπεις μία Κυρία! Ἄν ἦτο κἀμμία πτωχή!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί μουρμουρίζει αὐτὸς ἐκεῖ; Δὲν πρέπει κάνεις τάχα νὰ ἔχη τρόπους εὐγενεῖς;

ΒΟΥΙΛΑΡ. Δὲν ἔξορω ἐγὼ εὐγενεῖς! Ἄντικεινται εἰς τὴν ἰσότητά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βαρβάρως). Πήγαίνε ἔστὸ διάβολο λοιπόν! ΒΟΥΙΛΑΡ (ἀφηρημένως). Ἄ! μὰ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Θέλεις βαρβαρότητα λοιπόν, αἱ; Νά τὸ λοιπόν! Τί θέλεις;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (κατερχόμενος καὶ γελῶν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Βουιλάρ δειλιώσαντος). Χά! χά! (Ὁ Δεμουλέν καὶ αἱ γυναῖκες ἐξέρχονται διὰ τῆς θύρας τοῦ σφαιριστηρίου).

ΒΟΥΙΛΑΡ (μετὰ πικρίας πρὸς τὸν Καμεράεν, ἐνῶ βαίνει πρὸς τὴν θύραν τοῦ τυπογραφείου). Ἐχεις κέφι, βλέπω.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ναί, ἔχω. (Ἀνέρχεται καὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βάθους).

ΒΟΥΙΛΑΡ (καθ' ἑαυτόν). Ἐννοιά σου, ἔννοιά σου σ' ἔχω κ' ἔσένα ἔστὸ λογαριασμό. (Πρὸς τὸν Ραμπαγά). Δὲ βάζεις καὶ γάντια; Φόρεσε καὶ γάντια! (Ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ τυπογραφείου).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπαντῶν πρὸς τὸν Βουιλάρ διὰ περιγρηγορητικῆς ἀνοψώσεως τῶν ὤμων, μένων δὲ μόνος διορθῶν τὸν λαιμοδέτην του). Κυρία καλῆς τάξεως!... Ὁ ἀλλάξῃ λίγο τὸ πρᾶγμα! (Πρὸς τὸν Νουζάζετ ἐπιφαινόμενον) - Εἰπέ, εἰπέ νὰ εἰσέλθῃ! (Καθ' ἑαυτόν). Ἄς πᾶν νὰ λένε!

πάντα εὐχάριστον εἶνε!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΕΥΑ

ΕΥΑ (ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας). Συγχωρήσατε, Κύριε, το θάρρος μου . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί λέγετε, Κυρία! Ἐγὼ πρέπει νὰ σὰς ζητήσω συγγνώμην, διὰ τὴν ἀταξίαν . . .

ΕΥΑ (1) Ἐχετε ἴσως ἐργασίαν . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δόξα σοι ὁ Θεός . . . (κατ' ἰδίαν) Πενήντα λεπτά! (Ἐπισημασμένη)... ἔτελειώσα κατὶ ἐνοχλητικὰς ὑποθέσεις. Παρακαλῶ, καθήσατε Κυρία, σὰς παρακαλῶ. (Πηγαίνει νὰ τῆ προσφέρει τὸ πρὸς δεξιὰ κάθισμα, ἀλλ' ἐδρίσκει ἐπ' αὐτοῦ τὴν πίπταρ του, τὴν ὅποιαν τεχνηέντως ἀποκρύπτει, θέτωρ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὸ κάθισμα). Ὡ, με συγχωρεῖτε . . . οἱ ὑπῆρται ἐδῶ δὲν ἐφρόντισαν . . . (ὑποδεικνύει πρὸς τὴν Ἐύαν τὸν ἀνακλιτήρα ἀριστερᾷ).

ΕΥΑ. Μὲ εἶπαν, Κύριε, εἰς τὸ σπίτι σας, ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ σὰς εὕρω ἐδῶ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πραγματικῶς, Κυρία . . .

ΕΥΑ. Ἀλλὰ δὲν θὰ σὰς ἐνοχλήσω πολὺ . . Ἡ συμβουλή τὴν ὅποιαν ἤλθα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὰ φῶτά σας, ὡς ξένη . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων κάθισμα ἀριστερόθεν) ὀπισθεῖν τοῦ ἀνακλιτήρος). Ἄ! Κυρία, εἰσθε . . .

ΕΥΑ. Ἀμερικανίς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσκλίνων). Ὁ τίτλος σας αὐτός, Κυρία μου, καὶ μόνος μοι ἐπιβάλλει πᾶσαν συμπάθειαν . . . (Κάθεται). Λοιπὸν μ' ἐζητήσατε ὡς . . .

ΕΥΑ. Ὡς δικηγόρον. . . Καί, ἐννοεῖται, τὸν μᾶλλον διακεκριμένον.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δηλαδή, Κυρία μου, τὸ πολὺ πολὺ, τὸν μᾶλλον ἀκέραιον.

ΕΥΑ. Δι' ὀλίγων, Κύριε, ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται . . Ἦλθα ἐκ Νεαπόλεως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐβιαζόμην πολὺ καὶ δὲν ἤθελα νὰ ἔχω φροντίδας διὰ τὰ πράγματά μου, τὰ ἐξαπέστειλα προηγουμένως με μίαν ὑπῆρτριά μου . . Ἀλλὰ τί μανθάνω χθὲς; Ὅτι μοῦ τὰ ἐκράτησαν εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς Γενούης, λόγῳ ὅτι τὰ φορέματά μου ἔχουν πολλαῖς δαντέλλαις, καὶ ὅτι εἶνε λαθρεμπόριον! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀλίγον ἀπεροηστευμένος). Ἄ! διὰ δαντέλλαις; . . .

ΕΥΑ. Φαντασθῆτε, Κυρία μου, πὼς μ' ἐφάνη! Δὲν ἐκοιμήθην ὅλην τὴν νύκτα.—Δὲν ἔχω ἐδῶ μαζὺ μου παρὰ τὸ φόρεμα τοῦ ταξιδιοῦ ὅπου φορῶ καὶ ἐν ἄλλο τοῦ χοροῦ! Μόνον δύο φορέματα ἀπὸ εἰκοσιδύο ὅπου ἔχω! Τί νὰ γίνω τώρα με δύο φορέματα καὶ τριακόσια μίλλια μακρὰν ἀπὸ τὴν ῥάπτριά μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαίως, Κυρία μου, βεβαίως . . . (κατ' ἰδίαν) Εἶν' ἀπ' ἐκεῖναις!

ΕΥΑ. Φαντασθῆτε τὴν θέσιν μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὡ, τὴν φαντάζομαι, Κυρία μου, τὴν φαντάζομαι!

ΕΥΑ. Δὲν εἶνε τρομερόν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τρομερόν, τρομερώτατον! Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ὅμως; εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνόμισα κάμμιαν ὑπόθεσιν . . . κάπως ζωποτέραν. . . κἀνὲν οἰκογενειανὸν δρᾶμα. . . ἀφ' ἐνὸς σύζυγον ἴσως . . . ἀφ' ἐτέρου . . .

ΕΥΑ. Ὅχι, εἶμαι χίτρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπὸν, ἀφ' ἐτέρου μόνον . . . Ἄς εἶνε,

δὲν πρόκειται περὶ τοιούτων. Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ χαμῆλά.—Πρόκειται, λέγετε, περὶ ἐνὸς ἢ δύο κιβωτίων.

ΕΥΑ. Καλὲ τί, Κύριε; περὶ ὁσῶν κιβωτίων!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι, ἔστω! Λοιπὸν, Κυρία (ἐγείρεται) ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς δώσω τὴν διευθυνσιν ἐνὸς συναδέλφου μου, ὁ ὁποῖος εἶνε μοναδικὸς διὰ τοιαύτας ὑποθέσεις.

ΕΥΑ. Πῶς, Κύριε, μ' ἀρνεῖσθε τὴν ὑποστήριξιν σας;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λυπούμαι πολὺ, Κυρία, ἀλλὰ δὲν δικομαχῶ δι' ἐμπορεύματα.

ΕΥΑ. Ἀλλὰ, Κύριε, τὰ φορέματά μου δὲν εἶνε ἐμπορεύματα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐγείρομενος). Εἶνε καλλιτεχνήματα, δὲν ἀμφιβάλλω! Ἀλλὰ ὁ κάθει με τὴν εἰδικότητά του· ἡ ἰδική μου εἶνε τὰ πολιτικά! (Γράφει διεύθυνσιν τινα, ὀρθίος ἐπὶ τῆς τραπέζης δεξιᾷ).

ΕΥΑ. Ἄ! ὑπερασπίζεσθε ὑποθέσεις τῆς πολιτικῆς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν). Καὶ μετ' ἐπιτυχίας, Κυρία μου, τολμῶ νὰ εἰπῶ.

ΕΥΑ. Ἰσαί, ἴσαί λοιπὸν ἡ ἰδική μου ἀνάγεται εἰς τὰ τῆς πολιτικῆς· πρόκειται περὶ τῶν τελωνείων.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (σταματῶν, δίδει τῷ ἥρσειν ἡ ἰδέα αὐτῆ. Προσερχόμενος). Ἀληθῶς. . . ἴσως. . . ὑπὸ τινος ἐπόψεως. .

Ἄλλ' εἰς τὸ εἶδος τῆς, δὲν εἶνε ὠραία ἡ ὑπόθεσις σας. Φορέματα! Τί εἰμπορῶ νὰ ἐξαγάγω ἐξ αὐτῶν; — Ἄν εἶχατε βαλμένα μαζὺ τίποτε φυλλάδια, κάμμιαν σάτυραν, τινὰς ἀριθμοὺς ἐφημερίδος ἐμποδισμένης!

ΕΥΑ. Ἐφημερίδος; Ἐχω βεβαίως! Ὅλα μου τὰ ὑποδήματα εἶνε περιτυλιγμένα μ' ἐφημερίδας.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἰταλικῆς;

ΕΥΑ. Μὲ τὸν Pasquino, μετὰ τὴν Pulcinella!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Καλὰ, καλὰ! Ζωηραὶ ἐφημερίδες αὐταί!

ΕΥΑ. Μὲ γελοιογραφίας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐπίσης). Κατὰ τῆς κυβερνήσεως;

ΕΥΑ. Ὡ! νοστιμωτάτας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐνθους). Ἄ μὰ λοιπὸν τὸ ἤραμε!

ΕΥΑ. Πιστεύετε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα, . . . τώρα. . . ἐμβαίνομεν εἰς τὴν πολιτικὴν. . . Ἀγαθὴ τύχη! Αἱ δαντέλλαι σας, αὐτὸ εἶνε πρόφασις. . . Ὅθ' εἰπούμεν. . . κατέσχον εἰς τὰ κιβωτιά σας καὶ καταδιώκουν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου! Σεῖς εἰσθε Ἀμερικανίς! Περιφροῦσα! Ἀναγνώσκω ἐπ' ἀκροατηρίου τὰς ἐφημερίδας! Γίνεται σκάνδαλον! . . . γίνεται κρότος! . . . Καταδικάζεσθε!

ΕΥΑ. Αἶ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐγὼ ὅμως ἐπιτυχᾶνω!

ΕΥΑ. Καταδικάζομαι;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ μπά! Εἰς μικρὸν πρόστιμον! Σὰς μένουν τὰ φορέματά σας! Ἀφήστε νὰ ἰδῆτε! . . . Ἐχετε ὅλα τὰ χαρτί; τὰς σημειώσεις, τὰς ἀποδείξεις τῆς παραλαβῆς;

ΕΥΑ. Ὅλα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσφέρον αὐτῇ κάθισμα δεξιῶθεν καὶ ἐξάγων τὸ σημειωματάριόν του (1)). Πολὺ καλὰ. Ἐρχομαι ἐγὼ εἰς τὸ σπίτι σας καὶ τὰ λαμβάνω! (Ὀρθίος διατιθέμενος τὰ γράψα). Ποῦ κάθεσθε, παρακαλῶ . . .

ΕΥΑ. (καθημένη, ἀταράχως ἀπὸ τῆς θέσεώς της). Εἰς τὸ παλάτι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ;

(1) Ραμπαγάς, Εὐα.

(Ἐπεται συνέχεια)

(1) Εὐα, Ραμπαγάς.

6. ΡΑΜΠΑΓΑΣ ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια γδδ αριθ. 222, 223, 224, 225 και 226). (*)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσφέρων αυτή καθίσμα δεξιόθεν και εξαίρων το σημειωματάριόν του). Πολύ καλὰ. "Ερχομαι ἐγὼ εἰς τὸ σπίτι σας καὶ τὰ λαμβάνω! (Ὁρθίος διατίθε- μενος τὰ γράψα). Πού κάθεσθε, παρακαλῶ...
ΕΥΑ. (καθημέρη, ἀταράχως ἀπὸ τῆς θέσεώς της). Εἰς τὸ παλάτι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἱ;
ΕΥΑ. (ὡς ἀνωτέρα). Εἰς τὴν δεξιάν πτέρυγαν, διὰ τῆς μεγάλης κλιμακῆς... δεύτερον πάτωμα!
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ποῦ; μὲ...
ΕΥΑ. Μὲ τὸν πρίγκιπα! Ναι, ἀπὸ χθὲς εἰμαι Μεγάλη Κυρία καὶ παιδαγωγὸς τῆς πριγκιπέσσης!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ ἔρχεσθε εἰς ἐμὲ νῦν... Ἄ! μὰ! (κατ' ἰδίαν). Μὰ εἶνε, εἶνε... ἀπ' ἐκεῖναις!

ΕΥΑ. Πῶς εἶπατε, Κύριε;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (γελῶν). Δηλαδή, Κυρία μου, μὲ συγχω- ρεῖτε... ἀλλὰ εἶνε πολὺ νόστιμον!... εἶσθε ὅμως ζῆνη!... Ἄγνοεῖτε ἴσως... φυσικά!...
ΕΥΑ. Δὲν καταλαμβάνω...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ σὰς εἶπω μὲ δύο λέξεις, Κυρία μου! Ἐνὼ εἶσθε ἐκ τῆς αὐλῆς, ἤλθετε νὰ ζητήσητε συμδουλήν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως!
ΕΥΑ. (ἀθῶς). Ἄ! ὑπάρχει ἀντιπολιτεύσεις καὶ εἰς τὸ Μοναχόν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅπως καὶ παντοῦ, Κυρία μου. Εἶνε ἀνάγκη!... Ἄν ἔλειπε!...
ΕΥΑ. Καὶ σκοπὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως αὐτῆς εἶνε...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ προσδάλωνται ὅλοι αἱ πράξεις τῆς κυβερνήσεως, ὡπως καὶ παντοῦ.
ΕΥΑ. Ἐκ παπιοθήσεως;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Κἀποτε... βέβαια!

ΕΥΑ. Ἄ! τώρα καταλαμβάνω... Ἐννοεῖται, δὲν εἴμ- πορεῖτε...

(1) Ραμπαγάς, Εὐα.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΠΉ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς समाτο- φυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΙΟΥΣΙΝΙΣ, ἀνταγωνιστὸς τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΙΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀντιπρό- τοῦ πρίγκιπος, ὑπολογα- γὸς τῆς समाτοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολογαγὸς τῆς समाτοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀντιπολογαγὸς τῆς समाτοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΙΛΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΠΕΤΙΣ
ΔΕΜΟΓΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΕ ΣΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΑΝ, δευτεροεπίσκοπος τῆς Ἀγνομίας	ΝΟΥΖΑΖΕ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, παντοπούργος τῆς ἀρχῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βουδόν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΟΥ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ σὰς ὑπρασισηθῶ; Ἄδύνατον! Ἄν ἤμην ἀντιδικὸς σας, αἰ, τότε ἐναντίον σας...
ΕΥΑ. Ἐναντίον μου;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐννοεῖται... εἶσθε ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρα- τοπέδου, σὰς κτυπῶ!

ΕΥΑ. Ἐπάνω εἰς τὴν ὑπόθεσίν μου;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν! Ἄν μὲ ἀνατεθῇ!
ΕΥΑ. Ἀλλὰ ἔχω τὸ δίκαιον, τὸ εἶπατε.
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μειδιῶν ἐπὶ τῇ ἀπότητί της). Ἐν πρώ- τοις, Κυρία μου, κατ' ἀρχὴν ποτὲ κάνεις δὲν ἔχει πολὺ πο- λὺ δίκαιον! καὶ δεύτερον, τί σημαίνει τάχα! Ἄν ἐγὼ δυν- θῶ ν' ἀποδείξω πῶς ἔχετε ἀδικόν;

ΕΥΑ. Ἀλλὰ πρὸ μικροῦ μ' ἀποδείξατε...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μειδιῶν). Πρὸ μικροῦ! διαφέρει τὸ πράγ- μα! Τώρα ὅμως εἴμπορω νὰ σὰς ἀποδείξω μὲ τὴν αὐτὴν εὐ- κολίαν τὸ ἐναντίον!

ΕΥΑ. (διακόπτουσα αὐτόν). Ἄλλ' αἱ ἐφημερίδες ἐκεῖναι αἱ ζῶνται;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὁμοίως). Τί καλλίτερον ἐπιχειρήματα;—Ἐλ- θετε, φιλόσοφοι, συγγραφεῖς, λογογράφοι, οἴτινες νύκτας ὀλοκλήρους ἠγρυπνήσατε θραύοντας τὸ στήθος σας ἐπὶ τοῦ γραφείου! Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε εἰς τί μεταχειρίζεται αὐτὴ ἡ Ἀλλὴ τὰ συγγράμματά σας!... Περιτυλίσει μ' αὐτὰ τὰ ὑποδήματα γυναικῆς... καὶ ποίας γυναικῆς!

ΕΥΑ. (ζωηρῶς). Αἱ εἶ;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ησύχως). Μὲ συγχωρεῖτε... ἡ φορὰ τοῦ λόγου! Ἐνόμισα πῶς ἦλθε ἡ στιγμή ἐκείνη... Τοιαῦτα λοι- πὸν καὶ ἄλλα ὅσα θέλετε εἴμπορω νὰ λέγω!

ΕΥΑ. Ὅρα! Ἄλλάζετε βλέπω πολὺ εὐκολα τὰς πε- ποιθήσεις σας.
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀλλάζω; Καθόλου!... Δὲν ἔχω!
ΕΥΑ. Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τοὺς δικηγόρους εἶνε περιττὰ! Βλά- πτουν μάλιστα! Ἄλλως τε καὶ δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ πιστεύωμεν ὅ,τι λέγομεν, ἀλλὰ νὰ τὸ καθιστῶμεν πι- στευτὸν! Καὶ διαφέρει πολὺ! Ὁ κατηγορούμενος, παρα- δείγματος χάριν, εἶνε ἐνοχος· δὲν τὸ γνωρίζω τάχα; Καὶ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον, ἀφοῦ εἴμαι δικηγόρος τοῦ!

Ἄλλὰ ὅσα περισσότερον εἶνε ἐνοχος, τόσῳ περισσότεραν ἀξίαν ἔχω ἄν ἀποδείξω τὸ ἐναντίον... Ἄν ἐπρόκειτο μό- νον ν' ἀποδεικνύωμεν τὰ πασιφανῆ, νὰ ὑποστηρίζωμεν τὰ γνωστά, νὰ λέγωμεν τὰ πασιγνωστά, τότε τί θὰ ἐχρησί- ζοντο οἱ δικηγόροι;

ΕΥΑ. Τώρα βλέπω, Κύριε, ὅτι εἶχαν δίκαιον ὅσοι σὰς ἐξε- θεῖσαν εἰς ἐμὲ... εἶσθε ἀνώτερος καὶ τῆς ἰδέας τὴν ὅποιαν εἶχα διὰ σὰς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσκλίτων). ὦ, Κυρία μου!
ΕΥΑ. Τώρα ἐννοῶ καὶ τὸν τρόπον τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλό- τητος...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος;
ΕΥΑ.... ὅτε σήμερον τὸ πρῶτ' ἀνέκραξε προκειμένου διὰ τὸν τελευταῖόν σας λόγον... ἀτὶ νοθεύει τὴν ἰκανότητά μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μαγευθῆς). Ἄ! Ὁ πρίγκιπ' εἶπε;...
ΕΥΑ. ἀ... π... προσέθετε... ἀν ἑτόλμων!...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Ἄς τοῦμήσω!
ΕΥΑ (ἐγχειρομένη). Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν του.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπελιπισθῆς). Κρῆμα, κρῆμα!
ΕΥΑ. Κύριε μου, σὰς ἀφίνα! καὶ λυπεῖμαι διὰ δύο λό- γους...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρα). Κυρία μου...
ΕΥΑ. Διότι δὲν θὰ σὰς ἔχω δικηγόρον μου, καὶ διότι δι' αὐτὸ δὲν θὰ ἔχω τὴν εὐχαριστήσιν νὰ μ' ἐπιστεφώσῃτε.
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐἰς τὸ παλάτι;

ΕΥΑ. Δὲν θὰ τεθῆτε ὑπὸ κράτησιν ἄν ἔλθετε... ἐννοεῖσθε! Τὸ πολὺ πολὺ νὰ σὰς κρατήσωμεν!...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βλέπων περὶ εαυτὸν καὶ χαμηλὸν τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του). Τί νὰ γίνῃ! Ἄν δὲν ἦτο τὸ κόμμα!

ΕΥΑ (μορφάζουσα μὲ μειδιᾶμα). Οὐπ!
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (παρατηρῶν ἅπαξ περίε του). Ἐπιτρέπε- τε... μέχρι τῆς ἀμάξης σας...;
ΕΥΑ (μειδιῶσα). Καὶ τὸ κόμμα;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀποφασιστικῶς, προσφέρων τὸν βραχιονά- τος καὶ μιμοῦμενος τὸν ἀνωτέρω μορφασμὸν της). Οὐπ!

ΕΥΑ. Ὅχι... ὁχι... ὁχι... Δὲν θέλω νὰ σὰς ἐκθέσω! Χαίρετε, Κύριε.
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἔχων ἀκόμη τὸν βραχιονα μετέωρον ὡς δὲν τὸν προσέφερε). Χαίρετε! (Κάπως τεταραγμένος) Τί λέγω! Ἐπιτρέψατέ μοι, Κυρία, ν' ἀπαντήσω: Au revoir!

ΕΥΑ (πονήρως ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ). Αἱ... καὶ πάλιν... Τίς οἶδε! (Χαιρετίζει καὶ ἐξέρχεται).
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λιαν ἀπηλισμένος, ἀκολουθῶν αὐτὴν διὰ τὸ βλέμματος). Τίς οἶδε!... Καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν!... Τί νὰ σημαίνει τοῦτο; Μήπως καὶ μὲ περιπαίζει;

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΣΑΦΙΟΥ.
ΒΟΥΙΛΑΡ, ΣΑΦΙΟΥ καὶ **ΚΑΜΕΡΑΕΝ** (διὰ τραγικῶν ὕφων καὶ γογγύς, ἀφοῦ βεβαιώσωσιν ὅτι ἡ Εὐα ἀνεχώρησε).
Ραμπαγά!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἡ γυνὴ αὐτῆ, ἥτις ἦτο ἔδω, ...
ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἶνε ἡ ἐρωμένη τοῦ πρίγκιπος!
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! (Κατ' ἰδίαν). Δὲν ὑπάρχει πλέον ἀμ- φιβολία! Μὲ ἐνέπαιξε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (λαμβάνων τὸ ἀφειθὲν ἐπὶ τῆς τραπέζης ποτήριον). Δυστυχῆ! δὲν ἐπίε, πιστεύω!...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (θηματίζων εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ θυσι- σμένος εἰς τὰς σκέψεις του, νῆδων τοὺς ὤμους, κατ' ἰδίαν). Ἄ! μ' ἐμπαίζουν! Ἄ! δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν του... Ἄ! μ' ἀφίνουν νὰ δαγκάσω, καὶ μ' ἀρπάζουν τὸ ψῶμί!... Καλὰ, καλὰ!... Θὰ τοὺς διοργανίσω ἐγὼ μίαν διαδήλωσιν 'μπε' εἰς τὴ μύτη των!

ΣΑΦΙΟΥ (ἀκολουθῶν αὐτόν). Μᾶς κατασκοπεύουν!
ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐπίσης). Μᾶς μετροῦν!
ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐπίσης). Πρὶν ἀφανίσουν τὸν Μπάχακα!
ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καὶ συζητοῦμεν ἀκόμη, βροῦτε;
ΒΟΥΙΛΑΡ. Κοιμάσαι λοιπὸν;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἱ, νὰ πάρῃ!... Ἐγὼ δὲ θέλω καὶ θέλω νὰ 'μπούμε' εἰς τὸ χορὸ!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καλὰ τὸ λοιπὸν! Καὶ τί μᾶς λείπει;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἡ πρόφασις, ἡ περίστασις, ἡ ταραχή, ὁ σπινθήρ! Κάτι τι, ποῦ νὰ βρεθῇ ἐξαίφνα, σὰ φῶσφορ ποῦ τὸ πατεῖς καὶ ἀνάπτει καὶ κορόνει!...
ΒΟΥΙΛΑΡ. Νὰ τὸ ἐρεῦραμ' ἐν ἀνάγκη!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, **ΝΟΥΖΑΖΕ**, εἶτα **ΑΝΔΡΕΑΣ.**
ΝΟΥΖΑΖΕ (σπεύδων). Προσοχή! Ἕνας ἀξίωματικός!
ἌΝΔΡΑΣ. Ἐδῶ;
ΣΑΦΙΟΥ (ἐντροπυε). Προδοθήκαμε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σιωπὴ!... Τραθηγοῦτε!... Καὶ οὐτε λέξαι! Ἄς ἔλθῃ νὰ ἰδοῦμε!

ΑΝΔΡΕΑΣ (εισέρχεται κρατῶν φύλλον τῆς "Καρμανιό- λακ" ἀνὰ χεῖρας, χαιρετίζει, ὀλίγον ἐκπαληγμένος, ὅτι ὅλοι τῶ ἔχουν ἐστραμμένα τὰ νῦτα). Μὲ συγχωρεῖτε, Κύ- ριοι, ποῖος εἶνε ὁ ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς, πα- ρακαλῶ;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στρεφόμενος). Ἐγὼ εἴμαι, Κύριε!...
ΑΝΔΡΕΑΣ (χαιρετίζων). Ἄ!... Εἰς τὸ σημεινὸ σας φύλ- λο, Κύριε, γράφετε κάτι περὶ γεγονότος τινὸς χθὲς τὴν νύκτα!...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Περί τοῦ 'Ραπιά!
ΑΝΔΡΕΑΣ... καὶ ἐπεθῆμουν νὰ μοῖ δώσετε μερικὰς ἐξηγήσεις.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εὐγενῶς). Ὑπὸ ποῖαν ἰδιότητα τὰς ζη- τεῖτε, Κύριε;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Κύριε, εἴμαι ὑπολογαγὸς τῆς समाτοφυλακῆς τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος, καὶ ἔχω εὐθύνην διὰ τὴν ἀσφα- λειαν τοῦ παλατιοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν χθὲς τὴν νύκτα ἐγὼ ἤμην τῆς φρουρῆς, ἐνδιαφέρομαι, ἐννοεῖται, διὰ τὴν ὑπόθεσιν.
Ἐν ἐξετάξῃ τώρα οὕτε τὸ ὕψος τοῦ ἄρθρου σας, οὕτε τὰ ἄλλα σχόλια, τὰ ὅποια γράφετε... εἶνε βδελυγμαῖα, τὰς ὁποίας δὲν καταδέχομαι νὰ ἐγγίσω... (ταράσσονται ὅλοι).
ΒΟΥΙΛΑΡ (καθήμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης μὲ τὸν καστό- ρινον πῆλόν του ἐπὶ κεφαλῆς καὶ γελῶν περιφρονητικῶς). ὦ, ὦ!

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἐρχόμενος πρὸς αὐτόν) (... εἰμὴ διὰ τοῦ ἑί- φους μου! (Σιωπῶσι πάντες) στρέφεται πάλιν ὁ Ἄνδρ' αὐτὸς πρὸς τὸν 'Ραμπαγᾶν) θέλω μόνον τὸ γεγονὸς αὐτὸ νὰ ἐ- ξετάσῃ, τὴν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, καὶ πῶς προῆλθε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δηλαδή, Κύριε, δικαιουσιθεῖται τὴν ἀλί- θθειαν τοῦ πράγματος;
ΑΝΔΡΕΑΣ (λαμβάνων δεξιόθεν καθίσμα, χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ τοῦ τὸ προσφέρουν, καὶ καθήμενος ὡς ἄν- θρωπος ἀποφασισμένος νὰ μὴ γόγη πρὶν ἱκανοποιηθῆ).
"Ὅχι, Κύριε" ἀπ' ἐναντίας ἦλθα νὰ μάθω μερικὰς λεπτομε- ρείας... εἶνε γνωστὸς, παρακαλῶ, ὁ αἴτιος τοῦ συμβάντος αὐτοῦ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθήμενος ἀριστερῶθεν, ὡς καὶ ὁ Κα- μεραῆν, διὰ νὰ μὴ μένουν ὀρθοὶ πρὸ τοῦ Ἄνδρ' αὐτοῦ καθη- μένου). ὦ, Κύριε μου, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ κρύπτουν πολὺ καλὰ τὸ πρόσωπόν των!...
ΑΝΔΡΕΑΣ. Δὲν ἦτο ὅμως πολὺ τὸ σκότος... καὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἐλακτισθῆ ἡ κλιμαξ... ὁ φίλος σας ἠδύνατο, νομίζω, νὰ διακρίνη, νὰ γνωρίσῃ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βλέπων αὐτὸν προσεκτικῶς). Κάνενα!... Τίποτε... (Ὁ Ἄνδρ' αὐτὸς ποιεῖ ἀκουσίως κίνησιν τινα χα- ρᾶ), τίποτε δὲν γνωρίζωμεν, διότι τὸν ἄνθρωπον τὸν πα- ρέλαβαν ἀναίσθητον!

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἀναχωρῶν). Καλὰ, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μετὰ ταῦτα;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι.
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω ἀπερίεχτον αὐτόν). Μετὰ ταῦ- τα, Κύριε, (ἐγείρεται) ἀπέθανε!... (Ἀνασπάρσονται ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ δι' ἐνὸς νερῆματος ὁ 'Ραμπαγάς τοὺς κα- θησυχάζει).

ΑΝΔΡΕΑΣ (καταπλαγεὶς, ὀρθίος). Ἀπέθανε;
ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκολουθῶν αὐτὸν πῶσιν κίνησιν θαυμά- κως διὰ τοῦ βλέμματος). Μάλιστα, Κύριε!

(1) Σαριὸ, Καμεραῆν, Ἄνδρ' αὐτὸς, Ραμπαγάς, Βουίλαρ.
(2) Σαριὸ, Καμεραῆν, Ραμπαγάς, Ἄνδρ' αὐτὸς, Βουίλαρ.

ΑΝΔΡΕΑΣ (τεταραγμένος). Είνε δυνατόν; ... Από ένα πείσιμο!...

ΒΟΥΙΛΑΡ. Κατά κεφαλή! ΣΑΦΙΟΥ (σπογγίζων δήθεν τὰ δάκρυά του). Με τὸ κεφάλι κτύπησε!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Φρικτόν, ἀλκιδῶς! Ἄν ἦτο γνωστός ὁ ἔνοχος! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἰσως ὅμως, ἂν καλῶς ἐξετάσετε περὶ ὑμᾶς, Κύριε ... (Ταρασσεται ὁ Ἀνδρέας), διότι ὑπάρχει ἰδέα, ὅτι ὑπὸ τὸν μανδύαν τοῦ τινὸς ἀνεγνώρισαν τὴν στολήν σας ... ὄπλαδὴ τὴν στολὴν τῶν σωματοφυλάκων!

ΑΝΔΡΕΑΣ (βιαζόμενος νὰ ἐξέλθῃ, ὡς ἀποκρύψῃ τὴν ταραχὴν τοῦ). Ἄ! σὺς εὐχαριστῶ διὰ τὴν πληροφορίαν αὐτὴν, Κύριε! Καί ἁμέσως θὰ θέσω εἰς ἐνέργειαν ... Χαίρετε, Κύριοι! (Πρὸς τὸν Βουιλάρ μὴ κινούμενον ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ ἔχοντα ἀκόμη ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πῖλον). Με συγχωρεῖτε ... σὺς ἐχαιρέτιστα! (Ὁ Βουιλάρ ἐκβάλλει τὸν πῖλον τοῦ). Αὐτὸ ἦθελα! (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, πλὴν τοῦ ΑΝΔΡΕΑ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Αὐτὸς ἦτο!... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἡ ταραχὴ του... ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διάβολε! ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἀλλὰ ὁ Ῥαπιὰ... ποῦ εἶπες πῶς εἶνε πεθαμένος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐντόνος). Εἶνε!... Πρέπει νὰ γίνῃ! ΟΛΟΙ. Αἱ ἴ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐν γὰρᾷ). Ὁ Ῥαπιὰ ἐφρονέθη ὑπὸ τῆς Ἀλλῆς! Ἰδοὺ λοιπόν, ἰδοὺ ὁ σπινθὴρ! Ἰδοὺ ἡ πορπίλλη! Ἀγαθὴ τύχη! Ἡ διαδηλώσις μου ἐγένετο! Μέχρι στάσεως!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τρόντι! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐνθέρμως). Εἰς ἔργον λοιπόν... Ἐμπρός! ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ ζήτω ἡ... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (διακόπτων αὐτούς). Προσοχὴ τοὺς κατακόπους! ΒΟΥΙΛΑΡ. Κλείστε τῆς πόρταις! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετ' ἀκρας θλίψεως). Ὁχι ἀκόμη! τὸν στρατηγὸν πρώτα! (πρὸς τὸν Σαφιὸν) Πήγαινε κάτω... πίνει ἀφέντι... ἑνας ἄγνωστος... ἔχει γένεια πολλά... τὸ πρόσωπό του ἔτσι παράξενο... μὲ σκούφο ἀπὸ γούνα... ἔχει καὶ κάτι ψευτοπαράσημα... καὶ ποδήματα ὡς ἀπάνω!... Τὸ σύνθημα εἶνε οὐλα καὶ ἡ ἀπάντησις βοῦλα... τρέχα!

ΣΑΦΙΟΥ. Καλὰ! (Ἐξέρχεται ταχέως ἐκ τοῦ βᾶθου). ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Νουαζέτ). Ἐσὺ, εἰς τὸ τυπογραφεῖον!... Τὸ ἀποφινὸ φύλλον θὰ ἐγῆ με πένθος γύρω γύρω... πλατὺ ἕνα δάχτυλο!...

ΝΟΥΑΖΕΤ. Ἐφτασα! (ἐξέρχεται τρέχων ἀριστερόθεν). ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Βουιλάρ). Φώναξε τὸν μακαρίτην Δεμουλέν! ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐκπεπληγμένος). Τί νὰ τὸν κάνης! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ζῶν! Αὐτὸς εἶνε ἡ κάσα!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἀλήθεια! (χαμηλοφώνως) Προσοχὴ ἀπὸ τὸν Καμερλέν! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ μάτι σου ἀπάνω του! (Ὁ Βουιλάρ σηκώνει εἰς τὸ βᾶθος ἕνα ἀναλητήν τὸν Δεμουλέν εὐρισκόμενον εἰς τὸ σφαιριστήριον).

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (χαμηλοφώνως). Φυλάγου ἂν τὸ Βουιλάρ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐπίσης). Μὴν τὸν ἀφίνης βῆμα!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ, ΔΕΜΟΥΑΕΝ

(Ὁ Πετρόβλασκης φαίνεται εἰς τὸ βᾶθος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σφαιριστήριου).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τώρα, ὅπου ἐμείναμεν εἰς ὅλοι ἄνδρες ἐμπιστευόμενοι ὁ ἕνας τὸν ἄλλον... Κλείστε τῆς πόρταις! (Κλείονται αἱ θύραι. Ὁ Πετρόβλασκης εἰσέρχεται) ἔχει πικρὰ «φαβορίτας» καὶ μίστατα παχύν ψαρὸν ὑψηλὰ χοροδὰ ἐποδήματα, καὶ ἐπὶ τῆς κομιδιόχης ταιρίας παρασῶν ἄλλοκότων).

ΣΑΦΙΟΥ. Νά τος! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ (λαλῶν διὰ τοῦ λάρυγγος εἰς τὸ βᾶθος ἀκόμη). Χαίρετε, ἀδελφοί! ΟΛΟΙ (!). Καὶ εἰς ζώην καὶ εἰς θάνατον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πολῖται... σὺς παρουσιάζω ἀδελφὸν ξένον, τὸν ἐνδοξὸν στρατηγὸν Πετρόβλασκην. Ἵππρξῆς γραμματεὺς τοῦ Πεντραῖῦ εἰς τὸ Μεξικόν, καὶ ὑπασιπότης τοῦ Οὐρνούτσκα εἰς τὸ Μπούενος-Ἀγύρες! Νικητὴς τοῦ Σάντα-Ἀννα, τοῦ Ῥόζα καὶ τοῦ Σολούη, ὁ στρατηγὸς Πετρόβλασκης προσηγάγετο πάντοτε τὸ δημοκρατικὸν ξίφος τοῦ εἰς πᾶσαν καταπιεζομένην ἐθνικότητα. Εἶνε περιπλανώμενος ἰππότης τῆς δημοκρατίας καὶ μισίτης παραγγελιοδόχος τῆς ἐλευθερίας!

ΟΛΟΙ. Ζήτω! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χαμηλοφώνως, ἀλλὰ ζωηρῶς). Σιωπή! ΟΛΟΙ (χαμηλοφώνως). Ζήτω ὁ Πετρόβλασκης! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ (ἐξάγων χαρτίαν). Ἐχω καὶ πιστοποιητικά τῆς Ἐθνικῆς...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἶνε περιττά, στρατηγέ!... Ἡμεῖς γνωρίζομεν ποῖος εἶσθε τὸ Μοναχὸν ἐσᾶς ἐπερίμενε διὰ νὰ ἐλευθερωθῆ!

ΟΛΟΙ (χαμηλοφώνως). Ναί! Ναί! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Πολῖται... Δὲν ἐμφράζομαι καλὰ καὶ με συγχωρεῖτε!... Ὀμιλῶ ὅλας τὰς γλώσσας... (μετὰ δυνάμειος), ἐκτὸς τῆς γλώσσης τῆς δουλείας! (Ψιθυρισμοὶ ἐπιδοκιμασίας). Ἡλθα χωρὶς χρήματα... χωρὶς ἐνδύματα!... Ἐλεγε: τί ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα; Ὁ λαὸς αὐτὸς θὰ σὲ θρέψῃ... θὰ σ' ἐνδύσῃ!... Δὲν εἶσαι ἀδελφός του; (Θίβει δυνατὰ τὰς χεῖρας τοῦ Ῥαμπαγᾶ καὶ τοῦ Καμερλέν).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βέβαια! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (μετὰ τινος δισταγμοῦ). Ἄς ἦνε... βέβαια! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Στρατηγέ, ὅ,τι θέλεις!... ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ὅσον πρώτον μίαν ὄραϊαν στολὴν με γαλόνια... διὰ νὰ φαίνεται καλὰ ὅτι ἐγὼ διοικῶ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁά τὴν εὐρωμεν. ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Κ' ἔτσι παντοῦ θὰ με χαίρετοῦν!... ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅμιλεῖς χρυσᾷ! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Τώρα, τώρα θὰ εἰπῶ καὶ διὰ τὸν χρυσόν. Χρειάζονται χρήματα διὰ τοὺς ἀνθρώπους! διότι στρατιώτης ποῦ δὲν ἔχει χρήματα εἰς τὴν τάσπην, δὲν πολέμησεν ἢ τὰ γλυττώσῃ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐδῶ λοιπόν! Κάμιλλε Δεμουλέν! ΔΕΜΟΥΑΕΝ. Αἱ! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (θίβων αὐτὸν με τοὺς βραχιόνιας του). Ἐδῶ ἔχουμ' ἕναν πλούσιον... ἔχθρὸν τοῦ πλοῦτου του! ΒΟΥΙΛΑΡ. Ὁ ὁποῖος ὠρκίσθη νὰ τὸν θυσιάσῃ ὅλον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας!

(1) Σαφιὸν, Καμερλέν, Πετρόβλασκην, Ῥαμπαγᾶς, Βουιλάρ.

ΔΕΜΟΥΑΕΝ (θέλων νὰ διαμαρτυρηθῆ). Ἄλλὰ... ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ (θίβων τὴν χεῖρα τοῦ Δεμουλέν στρεφῶς). Εἶσαι ἀδελφός μου... μεγαλύτερος. ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Πετρόβλασκην). Λοιπόν με χεῖματα, στρατηγέ...

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ με ὅπλα... ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅμως με ἕνα μόνον κανόνι! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ἀμα ὑπάρχη θάρρος, δὲν χρειάζεται πυροβολικόν!... Ἐκεῖνο ποῦ θέλω... θέλω ἄνδρας ἀποφασισμένους... νὰ πέσουν ὅλοι! Καὶ τότε εἶμαι βέβαιος περὶ τῆς νίκης!... (1)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁά ἐγγὺς ὄλον τὸν λαόν, στρατηγέ, ἐκτὸς ἡμῶν... ΣΑΦΙΟΥ (διακόπτων). Ἄ ναί! ἐκτὸς ἡμῶν! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄμ' ἂν σκοτωθῶμε ἐμεῖς, ποῖος θὰ βάλῃ τοὺς ἄλλους νὰ κτυπηθοῦν;

ΟΛΟΙ (ἐπιδοκιμάζοντες). Σωστό! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄν ἐρωτᾷς διὰ τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ... δώδεκα σωματοφύλακες, δέκα χωροφύλακες, ὁκτώ κλητύρες, τὸ ὅλον τριάντοτα ἄνδρες! ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ (μετ' ἐντάσεως, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ μέσον). Ὁά τοὺς κάμω στάχτη!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Εἶνε καὶ οἱ κτηματῆαι! ΣΑΦΙΟΥ. Πόγγουν τὸν παρῆ; Ἄμ' ἔ; Καὶ πότε ἔμπόρουν αὐτοὶ νὰ ἐμποδίσου ἐπανάστασι; ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ποτέ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄπ' ἐναντίας... Ὡς βλέπετε, στρατηγέ, ἡ δουλειὰ εἶνε περιφήμη! Ἐμπρός!

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ἄμείως! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αὐτὴν τὴν νύκτα μάλιστα! Ἀπόψε... συναυλία καὶ γεῦμα εἰς τὴν Αὐλήν... Ἀπόψε καὶ ὁ χορὸς χρειάζεται!

ΟΛΟΙ Εὐγε! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Βουιλάρ). Βουιλάρ, ἕνα φέρετρο νὰ ἔβ, ἦς. ΒΟΥΙΛΑΡ. Καλὰ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Καμερλέν). Ἐσὺ, κἀμμικὴ δουλειὰ λαμπάδες!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ Ἐνοια σου! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (πρὸς τὸν Δεμουλέν). Ἐσὺ τὰ χρήματα! (πρὸς τὸν Σαφιόν). Ἐσὺ, πέντε δέκα φίλους σου με δυνάτη φωνή! ΣΑΦΙΟΥ. Ἐτοιμοὶ εἶνε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὰς ἑνδεκα λοιπόν!—Τόπος συνεντεύξεως, ὁ Μπάκακας. Ἐπλόνετε εἰς τὸ φέρετρο αὐτὸ τὸ κτήνος τὸν Ῥαπιὰ, πεθαμμένο ἀπὸ τὸ μεθύσι, ὅπως τὸν ἔχει ὁ Καμερλέν καὶ τὸν διατηρεῖ... Τὸν ἔπλόνετε, κι' ἂς πεθάνῃ 'ς τὰ σωστά του... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τελείωσε... αὐτὸ ἔγινε.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ Σαφιὸν καὶ ἡ παρέα του τὸν γυρίζουν εἰς τὴν πόλιν κραυγάζοντες... ΣΑΦΙΟΥ (κραυγάζων χαμηλοφώνως καὶ βραχνῶς). Ἐκδικησις! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ λαὸς ἐγείρεται! Ὁ στρατηγὸς ἐνδύεται τὴν στολὴν τοῦ καὶ πηδᾷ ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ!... Βαδίζουν κατὰ τοῦ παλατιοῦ! Καὶ ἅμα ἀφίση μιά φορὰ... ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἄμ' ἂν δὲν πάρῃ φωτιά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁά εἰποῦμε τότε ὅτι ἡ ἀστυνομία πταίει! ΟΛΟΙ. Καὶ θέλει βῶντσημα; ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ἀλλὰ μὴν τὰ χάση κάποιος, μὴ δειλιάσῃ!

(1) Καμερλέν, Σαφιὸν, Ῥαμπαγᾶς, Βουιλάρ, Πετρόβλασκην.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐντρομος βλέπων ἐκ τοῦ παραθύρου). Ἐνας χωροφύλαξ!

ΟΛΟΙ (περίτρομοι καὶ τρέχοντες πρὸς τὰς θύρας). Ἐνας χωροφύλαξ! (Ὀραπειτέουσι πρὸς τὰς διαθύρας ἐξόδου. Ὁ Πετρόβλασκης προφυλάσσεται γονατίζων ὑπισθετῆς τραπέζης).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὴ ταράττεσθε! (χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Καμερλέν). Εἶνε ἕνας μόνος; ΚΑΜΕΡΑΕΝ (εἰς τὸ παράθυρον, βλέπων ἔξω μετὰ προφυλάξεως). Ἐνας μόνος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μίλησέ του γλυκὰ! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐπὶ τοῦ ἐξώστου). Αἱ χωροφύλακα! Τί ἀγαπάτε; Ὁ ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ (ἐξῶθεν). Τὸν κ. Ραμπαγᾶ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκούων). Αἱ! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Δὲν εἶν' ἐδῶ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χαμηλοφώνως). Καλὰ! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ, ἂν θέλατε νὰ τοῦ πῆτε τίποτε... Ὁ ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ. Ἐνα γράμμα τοῦ ἔχω...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπορῶν). Γιὰ μένα; ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἀνέβα ἐπάνω 'ς τ' ἄλογόν σου καὶ δός μου το. Τοῦ τὸ δίνω ἐγὼ!

Ὁ ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ. Ὅριστε! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εὐχαριστῶ! Πᾶρα κ' ἕνα ποτήρι μπίρα κάτω! Ὁ ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ. Δὲν ἔχω καιρὸ, πρέπει νὰ κλεισθῶμε 'ς τὸ στρατώνει ἀπόψε!

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ἄ! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (κατερχόμενος μετὰ τὴν ἐπιστολήν εἰς χεῖρας). Πάσι! Τελείωσε! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀρπάζων τὴν ἐπιστολήν). Γιὰ δός μου νὰ ἰδῶ... (βλέπων τὴν σφραγίδα). Ἐκ τῆς Αὐλῆς! (Τὴν ἀποσφραγίζει διὰ χειρὸς τρεμουσίης).

ΟΛΟΙ. Ἐκ τῆς Αὐλῆς! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀναγινώσκων μετὰ γὰρᾶς καταστελλομένης, ἀλλὰ μὴ ἀποκρυπτομένης). Διαταγὴ τῆς Αὐτοῦ Ἵψηλότητος τοῦ πρίγκιπος τοῦ Μοναχοῦ ὁ κύριος Ῥαμπαγᾶς προσκαλεῖται εἰς τὴν συναυλίαν... (Πάντες μένουσι κατὰ πύλας).

ΒΟΥΙΛΑΡ (λαμβάνων τὴν ἐπιστολήν). Νὰ σὲ προσκαλοῦν! ΣΑΦΙΟΥ. Μωρὲ ἀναίδια! (βλέπων τὴν ἐπιστολήν). ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθ' ἑαυτὸν καὶ ἠσμονῶν ἢ ἀποκρύψων τὴν χαρμὴν τοῦ). Καλὴ ἀρχὴ! Συγκατανεύθουν!... Καίριος ἦταν!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Δὲν τὸν βλέπετε; Ἐκολακευθῆ! ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐκολακευθῆμεν δηλαδὴ! Καὶ τί καλλίτερο;... Ἔστερα ἀπὸ μιά τέτοια ἐπιτυχία!... Ἡ ἐξουσία μᾶς ἀνοίγει διάπλατη τὴν θύραν!... ΒΟΥΙΛΑΡ (φθογγῶς). Ὁχι μᾶς... σ' ἔστενα μόνον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ ἴδιον εἶνε! Μαζὺ μ' ἐμεῖ, προσκαλεῖται ὅλος ὁ λαός! ΒΟΥΙΛΑΡ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (μετὰ θουρασεκείας). Ἄμ' ἔ; ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ναι, ποῦ σὺς λέγω!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τέλος πάντων, δὲν θὰ πᾶς... πιστεύω; ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀρμῶν καὶ λαμβάνων ἐκ τῶν χερῶν τοῦ τὸ προσκλητήριον). Δὲν θὰ πᾶγω; ΟΛΟΙ. Ὁι πᾶς; λοιπόν; ΒΟΥΙΛΑΡ. 'Σ τὸ παλάτι; ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ βλέπω κ' ἐγὼ... εἶνε δυσάρεστον! ἄλλά...

ΣΑΦΙΟΥ (περὶφρονητικῶς). Βεῖ τὸν ἀγνὸν δημοκράτη! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐπίσης). Τὴ στιγμὴ τῆς διαδηλώσεως! ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Καὶ πραγματικῶς!... Τοῦτο εἶνε

ή καταδική μου! . . Δέν σās εἶπε τώρα ὁ χωροφύλαξ, ὅτι εἶνε κλεισμένοι ἀπόψε εἰς τόν στρατόνα; Ἄρα, φοβοῦνται μὴ γίνῃ κάτι τι ἀπόψε.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἰσως.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί ἴσως; Βεβαίως! Τί εἶπαν λοιπόν; α'Ο Ῥαμπαγάς τὰ ὑποκινεῖ ὅλα* ἄς προσκαλέσωμεν τόν Ῥαμπαγά! Ἄν ἔλθῃ, δέν ὑπάρχει πλέον φόβος! ἢ Θέλετε λοιπόν νά λείψω, ὡς νά τοῖς ἔλεγα: Τρέμστε ἀπ' ἐναντίας! Καί λάβετε καλά τὰ μέτρα σας . . . διότι ἀφοῦ δέν ἔρχομαι εἰς τὸ παλάτι, κατῆλθον πλέον εἰς τὰς τριόδους!;

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Τὸ κατ' ἐμέ . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς διακόπτων αὐτόν). ὦ, ἐσεῖς μ' ἐννοεῖτε, στρατηγέ! Μ' ἐννοεῖ ὁ ἀνὴρ τῶν πολέμων! . . . — Ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἐμφάνισίς μου θά τοὺς καθουχάσῃ, θ' ἀποκοιμίσῃ τὰς ὑποψίας . . . Τοὺς μαγνητίζω ἐκεῖ περίφημα! . . . καί τότε τοὺς κτυπάτε ἀσφαλῶς . . . χάρις εἰς τὴν αὐταπάρησίν μου! . . .

ΔΕΜΟΥΑΕΝ καὶ ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Σὰ σωστό εἶν' αὐτό!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Δέν με φαίνεται!

ΣΑΦΙΟΥ. Ἄμ' ἂν σέ προσκαλοῦν γιὰ νά σέ συλλάβουν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νά με συλλάβουν;

ΟΛΟΙ. Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετ' εὐαισθησίας). Σ' εὐχαριστῶ δι' αὐτό, ἀδελφέ! Μὲ ὑπαγορεύει, Κύριοι, τὸ καθήκόν μου! Τί λοιπόν; Ἄπειλὴ ὑπάρχει; κίνδυνος; Ἄ! δέν ἔχω πλέον δικαίωμα νά διστάζω! Τρέχω ἀμέσως!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὲ βελάδα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Βεβαία! Δέν γίνεται κάνεις δεκτὸς χωρὶς βελάδα! Διάβασε τὸ προσκλητήριο νά ἰδῆς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ λοιπόν, ἔστω! Ἀκόμη μίαν θυσίαν ὀφείλω! Τί σημαίνει! (Ὡς ἀνωτέρω βαίνει ὅπως ἐξέλιθη).

ΒΟΥΙΛΑΡ (τιθέμενος πρὸ τῆς θύρας καὶ ἐμποδίζων αὐτὴν τὴν ἐξοδόν). Θὰ φορέσῃς βελάδα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα* θὰ ἔχω τὸ θάρρος νά φορέσω βελάδα!

ΟΛΟΙ (περικυκλοῦντες αὐτόν, μετὰ περιφρονήσεως). Βελάδα! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ ἐπὶ τέλους τί εἶνε; σουρτουκο κομμένο ἀπ' ἐμπρός . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἶνε τὸ ἐνδύμα τῆς ἀριστοκρατίας!!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐγὼ θὰ τὸ κάμω περίβλημα τῆς αὐταπαρήσεως!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Βελάδα ἐσὺ, ἀρνησίθησθε! . . Ἡ βελάδα αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποκήρυξις τῶν ἀρχῶν τοῦ 89.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος). Ἐλάτε, ἐλάτε! Μὴ γινώμεθα ὑπερβολικοὶ . . . Ὁ Ρομπεσιπέρους φοροῦσε βελάδα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (κατατεθλιμμένος). Κακὰ καὶ ψυχρὰ ἔκαμε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΒΟΥΙΛΑΡ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (ἀποφασιστικῶς). Ὅχι . . . δέν θὰ τὴν βάλλῃς, ὄχι! . . .

ΟΛΟΙ (ἐπιμένοντες). Ὁ Ῥαμπαγάς μὲ βελάδα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἐνώπιον ὅλης τῆς Αὐλῆς!

ΣΑΦΙΟΥ. Μωρὲ πῆρ' ὁ διάβολος τὸ Πάτερ ἡμῶν . . . Βρὲ, ποῦνε αἱ ἀρχαὶ σου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φωνάζων). Μὰ σās λέγω, δέν θὰ με δεχθοῦν χωρὶς βελάδα! Μὰ, νά πάρῃ ὁ διάβολος καὶ πάλι νά πάρῃ! . . . Διαβάστε, βρὲ, ποῦ νά σās πάρῃ! . . ἐν στολῇ, λέγει, ἐν στολῇ, ποῦ θὰ πῆ βελάδα, βελάδα! κι' ἄσπρο λαίμοδέτι!

ΟΛΟΙ. Τὸ λοιπὸν μὴν πηγαίνε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξω φρενῶν). Καὶ ἡ διαδήλωσίς μας; κόκκαλο! γιὰ μὴ βελάδα! Ἄμ' αὐτὰ εἶνε βλακία, κτηνωδία! . . . (Μεταβαίνει εἰς τὴν ἄκραν δεξιῶν τῆς σκηνῆς).

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ῥαμπαγά, κύτταξε καλά! . . Μὲ τὴ βελάδα ἀρχίζουν ὅλοι καὶ τελειοῦν μετὰ τὰ παράσημα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (αἶρων τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν). Νά τα! . . θὰ με κάμουν τώρα καὶ προδότην, ἐμέ!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἡ ἀλήθεια, . . .

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Ἐχει δίκαιον!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἄμπετε λοιπόν, παραβάται!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Σιωπὴ, εἰκονοκλάστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Βάτραχοι τοῦ βούρκου! ἄμπετε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αἶ, γιὰ νά σοῦ πῶ; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνησυχῶν διὰ τὰς πολλὰς φωνάς). Βρὲ μὴ φωνάζετε, . . . καυμένοι!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (καταβιάζων τὸν τόνον τῆς φωνῆς του καὶ πηδῶν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτήρος ἀριστερῆ). Ἐψηφοροῖα!

ΔΕΜΟΥΑΕΝ. Μάλιστα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὅσοι εἶνε ὑπὲρ τῆς βελάδας, νά σηκώσουν τὸ χέρι! (Ὁ Καμεράεν, ὁ Πετρόβασκος καὶ ὁ Δεμουάεν ἀνψύθει τὸν βραχίονα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τρεῖς!

ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ οἱ κατὰ! . . .

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ ἓνας νά ἦνε, . . . ἐγὼ θὰ ἦμ' αὐτός! (Ἀνψύθει τὸν βραχίονα ὁ Σαφιὸν τὸν μιμεῖται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἡ βελάδα ἐψηφίσθη! (Τρέπεται μετὰ βίαια πρὸς τὴν θύραν λαμβάνων τὸν πῆλόν του).

ΣΑΦΙΟΥ. Νά τί θὰ πῆ καθολικὴ ψηφοφορία! Ἄηδία!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἴμεθα σύμφωνοι λοιπόν! . . Σὲ περιμένουμε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐτοιμος νά ἐξέλθῃ). Εἰς τὰς ἔνδεκα! . . . ἐδῶ! . . . διὰ νά δοθῇ τὸ σύνθημα!

ΔΕΜΟΥΑΕΝ. Τί θὰ ἦνε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μία ρουκέτα ἀπὸ αὐτὸ τὸ παράθυρον!

ΟΛΟΙ. Καλά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος πάλιν ὀλλῶν). Καὶ μακρὰ ἀπὸ ἀνοσιαίει, παρακαλῶ! Μὴν ἀρχίσετε πρόωρα! . . Τί ἔχω νά πάθω ὕστερα ἐγὼ ἐκεῖ μέσα! . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὴ σε μέλη, ἔννοια σου!

ΣΑΦΙΟΥ. Κι' ἂν δέν γυρίσῃς πίσω; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μεγαλοφρόνως ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ). Ἐκδικήσατέ με!

ΟΛΟΙ (ἐκτείνοντες τὴν χεῖρα). Ὁρκιζόμεθα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ συλλογίσου καὶ πάλι! . . Τὸ ἀπεφάσις;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μέχρις ἐσχάτων! . . . (καθ' ἑαυτὸν ἰδίᾳ). Καλά εἶσαι! Νά χάσω τέτοια περίστασι! Ποῦ θὰ τὴν ξαναεύρω!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Λοιπόν, εἰς τὰς ἔνδεκα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φεύγων, ἐκ τοῦ οὐδοῦ). Εἰς τὰς ἔνδεκα!

ΟΛΟΙ. Εἰς τὰς ἔνδεκα.

ΒΟΥΙΛΑΡ (θλίβων τὴν χεῖρα τοῦ Σαφιού, δὲ ὕφους μεστοῦ μυστηρίου). Σαφιού, ἐπαγρυπνῶμεν!

ΣΑΦΙΟΥ. Δημοκράτης μὲ βελάδα! Ἄγγελος μὲ οὐρά! Μιὰ χαρά!

Τέλος τῆς Β'. πράξεως.

(Ἐπταί συνέχεια)

7. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226 καὶ 227). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

[Μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ ἡμικυκλοειδῆς καὶ καταστάλιτος δι' εἰκόνας ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς. — Εἰς τὸ βῆθος τρεῖς μεγάλαι ἀψίδες ἀνοικταὶ φέρουσαι εἰς ἄλλην αἴθουσαν. — Δεξιά, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, παράθυρον λίαν καταφανές, πλατὺ, δι' οὗ εἰσέρχονται εἰς ἐξώστην φαινόμενον ἐπίσης πολὺ. — Ἀριστερᾷ, εἰς τὸ δεύτερον διαμερίσμα, μεγάλη θύρα ἄγουσα εἰς θαλάμου. Εἰς δὲ τὸ πρῶτον διαμερίσμα, ἐστία. — Τράπεζα ἐν τῷ μίσῳ τῆς σκηνῆς, ἀνάκλιτρον ἀριστερᾷ, ἕδρα δεξιά.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ, Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ, Κυρίαί, ἀξιωματικοὶ κ. τ. λ. (Πάντες καθήνται ἢ μένουσιν καθ' ὁμάδας) εἶτα ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ καὶ ΚΑΡΟΛΟΣ.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (καθημένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτροῦ). Καὶ πότε θ' ἀρχίσῃ ἡ συναυλία; Ἡ ὦρα εἶνε ὀκτώ!

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (ὀπισθεν ἀδτιῆς, ὄρθιος). Ἀκόμη ἔρχονται οἱ μουσικοὶ, ἀγαπητὴ κυρία βαρώνου... Τώρα τοποθετοῦνται!

Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ. Βγχετε κανέν πρόγραμμα;

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Ὅριστε!

Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ. Εὐχαριστῶ!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Καὶ ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης;

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Εἶνε εἰς τὸν κήπον.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Μὲ τὴν μίστρες Μπλόουντ;

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χοροφυλακῆς
Ο ΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Ἡ ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΩΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀρμονίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδόν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Μάλιστα!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (χαμηλοφώνως, μετὰ πικρίας). Χωρὶς ἄλλο, ἔχει τὴν εὐνοϊάν του!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (πρὸς τὸν Σοτοβόιον εἰσερχόμενον ἐκ τοῦ βῆθους μετὰ τοῦ Καρόλου). Λοιπὸν, τί νέα, Κύριε διοικητῆ;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Λοιπὸν, ὁ ἀναθρασμὸς ἐπιτείνεται...

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ὡ! (Πάντες μετακινουῦνται, ὅπως ἀκούσονται).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Πραγματικῶς, πολὺς κόσμος εἶνε συναγμένος εἰς τὰ περίχ τῆς πλατείας. Μόλις ἤδυνήθησιν νὰ τὸν διασχίσω.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Καὶ τί λέγουσιν;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τίποτε μέχρι τοῦδε.

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ὡ! ἴδῃτε ὅτι ἡ ἐσπέρα αὐτὴ δὲν θὰ παρέλθῃ ἀνευ ὀχλαγωγίας τινός!...

Ἡ Δ. ΘΕΡΟΥΑΝ (πεφοβισμένη). Ὀχλαγωγία;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (1). Αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Βρίκολη.

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Τί νὰ γίνῃ! Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτροπιάζεται τὰ ἀστυρὰ μέτρα! Ἀκόμη χθὲς τὸ βράδυ δὲν ἤδυνάμεθα τάχα νὰ τοὺς θηρίσωμεν ὅλους; Ἀλλὰ ἡ νέα Μεγάλη Κυρία δὲν ἦτο τοιαύτης γνώμης!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (μετὰ πικρίας). Αἶ, μὰ τότε...

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (καθήμενος παρ' αὐτῆς). Καλὰ, καλὰ. Ἐδῶ εἰμ' ἐγώ! Καὶ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ, καλὰ ἔκμα καὶ συνέταξα μίαν ἐκκλησίαν.

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (πρὸς τὸν Βρίκολην, κατ' ἴδιον). Τί λέγει ἐκεῖ μὲ τὴν ἐκκλησίαν του; (ὀψηλοφώνως). Ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει! μία καλὴ προσβολὴ τοῦ ἱππικοῦ! Ἐρωτήσατε, ἐρωτήσατε τὸν συνταγματάρχην, ὁ ὅποιος εἶδεν ὅλας τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Παρισίων! (Πάντες στρέφονται πρὸς τὸν Μπουμπάρ καθήμενον παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἀναγινώσκοντα ἀταράχως ἐφημερίδα τινά).

ΜΠΟΥΜΠΑΡ (ἀποδιδῶν σημασίαν εἰς ἑαυτὸν, ἐγμυρμένος καὶ διεπιδῶν τὴν ἐφημερίδα). Ἡ προσβολὴ τοῦ ἱππικοῦ εἶνε καλὴ εἰς τὴν ἀρχὴν, διότι ὁ λαὸς ὀκλήμ δὲν θεωρεῖται ἱερός... Ἀργότερα ὅμως, εἶνε τολμηρὸν!...

ΟΛΟΙ. Ἄ!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (μετ' ἀπειλή). Πῶς; Τοὺς παραξίνας ὀχλαγωγούς τάχα θὰ...

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Ἄ! καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὥραν! Εἶδα εἰς Παρισίους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εἰς τὰς δώδεκα ἦσαν ὀχλαγωγοὶ καὶ εἰς τὰς τέσσαρας κυβέρνησις!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Καὶ λοιπὸν, πῶς διακρίνεται ἡ στασιαστικὴ ὀχλαγωγία ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν;

ΜΠΟΥΜΠΑΡ (σοβαρῶς, διασχίζων τὴν σκηνήν). Εὐκολώτατον! Ὀχλαγωγία εἶνε, ὅταν ὁ λαὸς τῆς φάγῃ καὶ τότε, ὅλοι ἀποκαλοῦνται περιτρίμματα! Ἐπανάστασις δὲ, ὅταν ὁ λαὸς νικήσῃ καὶ τότε λέγονται ὅλοι ἄνθρωποι!

ΘΥΡΩΣ ΤΙΣ (εἰς τὸ βῆθος). Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, Κυρίαί! (Φαίνεται εἰς τὸ βῆθος ὁ πρίγκιψ κρατῶν εἰς τὸν βραχίονά του τὴν Ἐδρὰν διέρχεται τὴν εἰς τὸ βῆθος αἰθουσαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ. Ὁλοὶ ἐγείρονται καὶ εἰσέρχονται ἀκολουθοῦντες αὐτῶ).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄλλ' ὁ Ἄνδρῆς ποῦ εἶνε; (Ὁ Ἄνδρῆς ἔρχεται δεξιῶν. Ἰητεὶ τὸν Κάρουλον τὸν βλέπει καὶ κατέρχεται γοργῶς, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀπομακρύνονται).

(1) Μπουμπάρ καθήμενος, Σοτοβόιος καὶ ἡ βαρώνου ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτροῦ. Ὁ Κάρουλος ὄπισθεν ὀρθιος. Ἡ διεπ. Θερούην καθήμενὴ ἐπὶ τῆς ἕδρας. Ὁ ἀρχηγός, Φλαβαρένς, Βρίκολης, ὄρθιος.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄ! σ' ἐγύρευα! Πῆγες; τούς εἶδες;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναί! Πῆγα!
ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄ! λοιπόν;
ΑΝΔΡΕΑΣ (χαμηλῶν τὸν ἦχον τῆς φωνῆς). Ἄ! λοιπόν! Δὲν σοῦ τὸ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἐπίφοβοι... μετὰ τὴν ἀρχαίαν ἐφημερίδα των;

καὶ πορεύομαι... Σὺ δὲ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὀλισθαί-
νω πλέον, ἔρχεσαι καὶ μὲ λέγεις νὰ σταματήσω; Ἄ! κα-
κότυχε!... σπρωξέ με καλλίτερα νὰ κρημισθῶ ἀμέσως εἰς
τὰ βῆθη... καὶ νὰ τελειώθῃ!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΕΥΑ.

ΕΥΑ (*). Πῶς ἐδῶ, Κύριοι... καὶ δὲν εἰσθε εἰς τὴν συ-
ναυλίαν;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναί, Κυρία, μάλιστα... Τώρα ἐπηγαίνα-
μεν!...

ΕΥΑ. ὦ! ὦ! Ὁ ἱππότης μας φαίνεται πολὺ συγκεκινη-
μένος! Τί νὰ τρέχῃ! Κι' ὁ Ῥαμπαγᾶς... τίποτε!...
Νὰ ἠπατήθην τόσον περὶ αὐτοῦ;... Δὲν εἶνε δυνατὸν...
Ἄς ἰδοῦμε! Τί συμφέρον τάχα ἔχει ὁ Ῥαμπαγᾶς νὰ μὴ
ἔλθῃ! Κανὲν! Λοιπὸν θὰ ἔλθῃ... εἶνε φανερόν!... Ἄς πε-
ριμένωμεν! (Ἡ Γαβριέλλα ἐπιφαίνεται εἰς τὸ βῆθος). Ἄ!
ἡ πριγκιπέσσα!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΥΑ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀναζητοῦσα διὰ τοῦ βλέμματός, εἶτα βλέ-
ποῦσα τὴν Εὐά). Ἄ! εἶσθ' ἐδῶ, Κυρία... Δὲν πῆγατε
εἰς τὴν μουσικὴν;
ΕΥΑ. Καὶ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης βλέπω...
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸ τοῦ καθρέπτου ἄνωθεν τῆς ἐστίας,
προσποιουμένη ὅτι διορθῶναι τὴν κόμην τῆς). ὦ, δὲν ἔχω
ῥεζίν διὰ μουσικὴν ἀπόψε!

μόητος). Εἶνε τόσον καλὸς, τόσον γλυκὺς, τόσον περιποιη-
τικός!
ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). ὦ ἠλικία ἀθῶα!
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ εἶνε καὶ ὠραίος!... Δὲν εἶνε;...
ΕΥΑ. Ναί, ναί! καὶ πολὺ ὠραίος!
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Νὰ λοιπὸν... Ἐν τούτοις ὁ παπᾶς δὲν εἶ-
μπορεῖ νὰ τὸν ὑποφέρῃ!

(1) Κάρλος, Ἄνδρας, Εὐα.

εἶνε πολὺ ἀργά; — Εἶπα νὰ ὑπακούσω, προσεπάθησα, προσεπάθησα . . . νὰ μὴ τὸν ἀγαπῶ πλέον! . . . Ἐστάθη ἀδύνατον! Δὲν εἴμπορῶ . . . πραγματικῶς· καὶ δὲν πταίω ἐγώ. . . Σὺς ἐρκίζομαι, δὲν εἴμπορῶ!

ΕΥΑ. Καλὲ πῶς; δάκρυα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ εἶνε φοβερόν νὰ τυραννῆται κάνεις διὰ πρᾶγμα τόσον ἀπλοῦν! Μὲ ἀγαπᾷ τόσον πολὺ! Κεὶ εἴμεθα . . . μὰ δὲν εἰζεύρετε πῶς ταιριάζομε! Ὅταν ἤμεθα μικροί, μ' εἰσήκονε ἡ τὰ χέρια του, μ' ἔβαζε κ' ἐπαιζα. . . Καὶ τώρα, τώρα θὰ ἔλθῃ κάνενας ἀγνωστος ν' ἀντικαταστήσῃ ὅλας αὐτὰς τὰς ὥραια; ἀναμνήσεις; Μιὰ μέρα, ἔπαιε καὶ μὲ ἔγλυττωσε μὲς ἀπὸ τῆ λίμνη, ὅπου παρ' ὀλίγον νὰ πνιγῶ. . . Αὐτό, αὐτό πῶς τὸ λησμονεῖ ὁ παπᾶς; . . . Ἄχαριστος!

ΕΥΑ. Βέβαια, βέβαια! Αὐτὸ πλέον εἶνε κεκτημένον δικαίωμα.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀπερισκέπτως). Δικαίωμα βέβαια! Αὐτὸ ἔλεγα καὶ εἰς τὸν Κάρολον χθὲς τὴ νύκτα!

ΕΥΑ (ζωηρῶς). Χθὲς τὴν νύκτα! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀναγνωρίζουσα τὸ λάθος της). Ὡ . . .

ΕΥΑ (ἀνησυχοῦσα). Πῶς; χθὲς τὴν νύκτα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ τῶνόντι. . . Ἄφοῦ εἶσθε φίλη μου, δὲν θέλω νὰ σᾶς ἀποκρύψω τίποτε!

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω, ζωηρῶς). Λέγετε καλὲ, λέγετε πριγκιπέσσα! . . . Χθὲς τὴν νύκτα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, ἰδοὺ τί συμβαίνει! Πρωτίτερα, καὶ μέχρι τῆς περασμένης ἐβδομάδος, ὁ Κάρολος ἐπαιζε μαζί μου πιάνο . . . ἐζωγραφίζαμε μαζί. . . συνωμιλοῦμεν, εἴμεθα εὐτυχεῖς. . . Καταλαμβάνετε πλέον! Ἄλλὰ τώρα εἶν' ὀκτώ ἡμέραι. . . ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ βλεπώμεθα. . . Τότε . . .

ΕΥΑ (ἐν ἀγωνίᾳ). Τότε;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τότε . . . πλέον δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ βλεπώμεθα οὔτε νὰ ὀμιλοῦμεν. . .

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω). Αἶ, τότε; . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τότε κ' ἡμεῖς. . . Νά! Τὴν νύκτα, ἐνῶ ὅλοι κοιμοῦνται εἰς τὸ παλάτι, ὁ Κάρολος ἐμβαίνει εἰς τὸν ἰδιαιτέρον κῆπον, ἀπὸ μίαν μικρὰ θύρᾴ — ἔχει ἰδιαιτέρον κλειδί — καὶ συνομιλοῦμεν ἡσυχα ἡσυχα . . . ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦ προσευχητηρίου μου. . .

ΕΥΑ. Ἄ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ τί καλὰ, τί καλὰ! τὴ νύκτα μὲ τ' ἄστρα! Ἄ! εἶνε περιήγημα!

ΕΥΑ. Ἴσως. . . δὲν λέγω ὄχι. . . Ἄλλὰ κάμνετε πολὺ ἄσχημα. . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (συνερχομένη). Ἄ! εἶνε κακό; . . . Ἄληθεια, δὲν κάμνομε καλὰ;

ΕΥΑ. Ἐνοεῖται!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀθῶως). Ναί. Κ' ἐγὼ αὐτὸ λέγω καμμιὰ φορὰ μόνη μου! Δὲν εἶνε καλὸ αὐτὸ ποῦ κάμνομε!

ΕΥΑ. Σὺς βεβαιῶ, ὄχι. . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Βλέπετε πῶς ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τὰς συμβουλὰς σας; Ἐγὼ τὸ ἤξευρα, ὅτι δὲν ἔκαμνα καλὰ . . . καὶ τοῦ τό εἶπα . . . ἀλλὰ δὲν μὲ πιστεύει.

ΕΥΑ. Εἶνε πολὺ . . . πολὺ κακόν! Ἄκοῦτ' ἐκεῖ; Συνεντεύξετε τὴν νύκτα μὲ ἕνα νέον!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ, ὄχι μὲ ἕνα νέον! . . . Μ' ἐκεῖνον!

ΕΥΑ. Ἐδῶ δὲ εἶν' ὁ κίνδυνος!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Εἰς τὸν κῆπον; Μπα! τί κίνδυνος; Ἄφοῦ εἶνε κ' ἐκεῖνος μαζί μου!

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ὡ ἀθώότης! (μεγαλοφώνως). Δηλαδὴ δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ σᾶς ἰδοῦν . . . παραδείγματός χάριν;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἄ! ναί, μάλιστα! . . . Καὶ πῶς θὰ ἴθιμονε ὁ παπᾶς!

ΕΥΑ. Αἶ! δὲν σας ἀρκεῖ πλέον;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ, βέβαια!

ΕΥΑ. Πρέπει λοιπόν, ἀμέσως, ἀμέσως νὰ παύσουν αὐταὶ αἱ συντεύξεις, καὶ πλέον ποτὲ νὰ μὴ δίδετε rendez vous, οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν νύκτα!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐν ἀπίσθητι). Καὶ καλὰ λοιπόν, καὶ ποῦ θὰ τὸν βλέπω;

ΕΥΑ. Ἐδῶ.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐγχειρομένη). Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐμπρός; Ὡ, ὄχι, ὄχι, ὄχι! . . . δὲν ἀρκεῖ!

ΕΥΑ (ἐπίσης ἐγχειρομένη). Πριγκιπέσσα, δὲν με εἶπατε, ὅτι ἠθέλατε νὰ ἤμην φίλη σας πιστή;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Αὐτό, μάλιστα.

ΕΥΑ. Αἶ λοιπόν! Καὶ συμβουλάς καὶ βοήθειαν σᾶς δίδω, ἀλλὰ . . . νὰ παύσετε! Εἴμπορῶ μάλιστα νὰ μεταχειρισθῶ καὶ τὴν μικρὰν μου ἐπιβρόχην διὰ νὰ παρακαλέσω τὴν αὐτοῦ ἱψηλότητα νὰ περιποιηθῆται περισσότερον τὸν ἱππότην, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅτι ὁ κύριος ἱππότης δὲν θὰ φανῇ ἀνάξιος τῆς φροντίδος αὐτῆς.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (δυσηρεστημένη). Καὶ ἂν δὲν δεχθῶ;

ΕΥΑ. Ἄν ἡ ἑμετέρα ἱψηλότης δὲν δεχθῆ, τότε . . . ἀρκεῖ ὅτι ἔμαθα τὸ λάθος, δὲν εἴμπορῶ ὁμῶς νὰ γίνω καὶ σὺνέννοχος! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ θὰ τὸ πῆτε εἰς τὸν παπᾶ;

ΕΥΑ. Ὁ Θεὸς φυλάξοι, πριγκιπέσσα! Ποτέ! Ἄλλὰ σᾶς ἀφίνω μόνη σας νὰ κρίνετε τὴν διαγωγὴν σας!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καλὰ λοιπόν! Ἄς παύσωμεν αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν.

ΕΥΑ. Χαίρω, ὅτι ἡ ἑμετέρα ἱψηλότης μὲ δίδει τὴν ἄδειαν νὰ παύσω ὀμιλίαν πολὺ δυσάρεστον δι' ἐμέ. (Προσποιεῖται ὅτι θὰ ἐξέλθῃ).

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀμφιταλατευομένη, τέλος λαμβάνουσα ἀπόφασιν). Κυρία, σταθίτε! Ὑπόσχομαι, ὑπόσχομαι!

ΕΥΑ (κατερχομένη, ζωηρῶς). Νὰ μὴ τὸν βλέπετε πλέον κρυφά;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τὸ ὑπόσχομαι! Συγχωρήσα' ἐ με! Σᾶς ὠμίλησα ἄσχημα. . . Ναί, ναί τὸ ἔξυρω ἐγώ! . . . Ἐφάρθην ὡς κακοανατετραμμένη νέα . . . καθὼς καὶ εἶμαι! Ἄλλὰ καὶ ποῖοι μὲ περιστοιχίζουσιν, δὲν βλέπετε; Μὴ με συνερίζετε! . . . Εἶμαι κακοκέφαλη κάποτε· ἀλλὰ εἰς τὸ βάθος δὲν εἶμαι κακὴ, σᾶς βεβαιῶνω. . . Ἐνα μόνον ἐπιθυμῶ, νὰ σᾶς ὑπακούω καὶ νὰ κάμνω φρόνιμα . . . Ὅθ' μὲ συγχωρήσετε τώρα! Ὅθ' μὲ συγχωρήσετε;

ΕΥΑ. Ἄ! καὶ πῶς; Μετὰ χαρᾶς, μετὰ χαρᾶς! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Λοιπόν, φιληστέ με . . . νὰ χαρῶ!

ΕΥΑ (ἀσπαζομένη ἀδελφῶν). Ἄ! ἀγαπητὴ μου . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ . . . Κόρη! Νὰ με λέγετε κόρη! Τώρα πῆγατε νὰ τὸ πῆτε!

ΕΥΑ. Αἶ λοιπόν, ἀγαπητὴ μου κόρη, ναί, ναί!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τί καλὴ ποῦ εἶσθε, καὶ πῶς σᾶς ἀγαπῶ! Σιωπή! ἔρχονται. (ἀνέρχονται τὴν σκηνήν.)

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Νὰ μὴν ἔχῃ μητέρα, νὰ τὴν λατρεύῃ! Τί θλιβερόν!

(Ἔπεται συνέχεια)

8. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια τῶν ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, καὶ 228). (*)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΥΑ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, μένων εἰς τὸ βῆθος.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὸν πατέρα της). Τί ἔχεις, καλὲ, καὶ εἶσαι τόσῳ συλλογισμένος;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα, μάλιστα, ἀλλ' ὄχι δι' ὑποθέσεις κοριτσιῶν!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἀλλὰ... διατί;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πήγαίνε, κόρη μου, πήγαίνε! Δὲν πρέπει νὰ λείπωμεν ὅλοι ἀπ' αὐτὴν τὴν συναυλίαν

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Πηγαίνω, πηγαίνω, δὲν πειράζει! — Καὶ καλὰ, δὲν θέλε; κάνεις τὰ παραδεχθῆ πῶς εἶμαι δεκαεπτὰ ἐτῶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Σὰς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην, πριγκιπέσσα! Καταδεχθῆτε νὰ προσφέρω τὸν βραχιονά σας εἰς τὸν συνταγματάρχην, καὶ εὐαρεστηθῆτε νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπως ἀντιπροσωπεύετε τὴν κυβέρνησιν.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Νὰ σὰς εἰπῶ. Διὰ πολιτικὰ πρόκειται;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὄ, σὰν ἦνε!... Φεύγουμε, συνταγματάρχα, φεύγουμε! Καλλίτερα πάλι ἡ μουσικὴ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΕΥΑ.

ΕΥΑ. Δὲν σὰς βλέπω εὐχαριστημένον. Τί συμβαίνει;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (βλέπων πρὸς τὸ μέρος τῆς πλατείας). Αἶ,

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΗΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πριγκίπου, ὀπλολαγός τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΗΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλολαγός τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολαγός τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΘΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΗ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀρμενίας	ΝΟΥΑΖΕΙ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργός διοικητής	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ἀγαπητῆ μου Κυρία! Αὐτὴ ἡ ταραχὴ τῆς πόλεως, ἡ ὁποία ἀξάνει ὅσῳ νυκτόνει!...

ΕΥΑ Ἄ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Βλέπετε; βλέπετ' ἐκεῖ εἰς τὴν πλατείαν;

ΕΥΑ... Ἐνα μαῦρον ὄγκον, μάλιστα! (Διασχίζει ἠσυχῶς τὴν σκηνὴν, μεταβαίνουσα πρὸς τὴν ἐστίαν). Μὰ, ὡς φαίνεται, πάντοτε ἔτσι εἶνε, ὅταν γίνεται φωταψία εἰς τὸ παλάτι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἄ). Ὅχι! ὄχι! Ὅχι πάντοτε! Καὶ ἀκόμη εἶνε ἡσυχοί!... Διὰ τὰ κατόπιν, ἐρωτήσατε τὸν Βρίκολην.

ΕΥΑ (πρὸ τοῦ καθρέπτου). Ἐπὶ τέλους, ἐλάθατε τὰ μέτρα σας, πιστεύω;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καὶ ποῖα; Ἡ βία δὲν μ' ἀρέσει. Βέβαια, ἕνας οὐλαμὸς ἱππικοῦ τοῦς διαλύει ὅλους αὐτοὺς τοῦς δμῖλους! Ἀλλὰ πάντα συμβαίνει νὰ πατηθῆ κάμμία γυναῖκα, νὰ πληγωθῆ κἀνὲν παιδί. Καί... αὐτὰ εἶνε λυπηρά!

ΕΥΑ (ἀτάραχοι). Πραγματικῶς! Ἐπειτα, ἀφοῦ ὑπάρχουν καλλίτερα μέσα...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καλλίτερα;

ΕΥΑ. Ἐννοεῖται! Ὑπάρχει τις, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ καταπαύῃ ὅλον αὐτὸ τὸ κακόν, ὡς διὰ μαγείας!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὑπάρχει; Καὶ ποῖος;

ΕΥΑ. Ὁ Ῥαμπαγάς!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἐκπληκτος λίαν). Ὁ Ῥαμπαγάς! Πῶς;

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω καὶ κινουσα τὸ ριπίδιόν της). Ἄ! δὲν εἰξέρω πῶς! Θὰ σὰς τὸ εἰπῆ αὐτὸς ὁ ἴδιος μετ' ὀλίγον.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μετ' ὀλίγον; Αὐτὸς ὁ ἴδιος;

ΕΥΑ (κατερχομένη πάλιν τὴν σκηνήν). Ἐννοεῖται! Ἀφοῦ τοῦ ἔστειλα προσκλητήριον διὰ τὴν συναυλίαν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Προσκλητήριον; εἰς αὐτόν;

ΕΥΑ. Μ' ἐδώσατε ἀπόλυτον ἐλευθερίαν! Ἐκαμὰ χρῆσαι αὐτῆς! Ἴδου τὸ πᾶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καταπεπληγμένος). Μὰ ἔτσι; Χωρὶς νὰ προειδοποιήσατε κἀν;

ΕΥΑ (γελάσασα). Ὅχι δά! Τὸν εἶδα προηγουμένως!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἐντρομος). Ποῦ;

ΕΥΑ. Εἰς τὸν Μπάκακα! Καὶ εἴμεθα μάλιστα καὶ πολλὸ καλοὶ φίλοι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μισός!... μ' ἐκπλήσσετε!... Ὁ Ῥαμπαγάς ἐδῶ! Ὄ, φρίκη! Εὐτυχῶς, δὲν θὰ ἔχη τὸ θράσος νὰ ἔλθῃ!

ΕΥΑ (εὐθθύμως). Ναι δά βλέπετε, τὸ θράσος τοῦ λείπει!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὰ, μὰ τὸν Θεόν, τί ἐλπίζετ' ἐπὶ τέλους μ' αὐτὰ σας τ' ἀσυλλόγιστα;

ΕΥΑ. Ὅτι 'πῆτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὰ... καὶ πάλι!...

ΕΥΑ. Ἴδου, ἐν συντομίᾳ! Τοῦ λέγετε: Πόσα; Σὰς ἀπαντᾶ: Τόσα!—Τὸ λόγο σου, τοῦ λέγετε... Κ' ἐτελείωσε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Αὐτὰ εἶνε ἀφροσύνη! Μὰ δὲν γίνονται αὐτὰ οὕτω! Τί πολιτικὴ εἶνε αὐτὴ, πρὸς Θεοῦ;

ΕΥΑ (εὐθθύμως). Ἡ χρίστη! Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν γνωρίζω καὶ ἐγὼ, ἀλλὰ, ἀφ' ὅτου εἶδα τὰ πράγματα ἐκ τοῦ πλησίον, εἶνε τόσον ἀπλὰ τὰ πολιτικὰ σας ζητήματα!... Ἀφ' ἐνὸς βλέπομεν μίαν τάξιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἔχουν ὄλα, χρήματα, τιμὰς, θέσεις!... Ἀφ' ἑτέρου ἄλλην τάξιν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε! Οἱ μὲν, θέλουν νὰ τὰ κρατήσουσιν ὄλα, οἱ δέ, θέλουν ὄλα νὰ τὰ πάρουν! Ἐκείνοι τὰ εὐρίσκουν ὄλα περίφημα! αὐτοὶ ὄλα τὰ βλέπουν νὰ πηγαίνουν

(1) Εὐα, πριγκιψ.

ΕΥΑ (εἶρων). Ἡ ἀμοιβία! (ἀλλήσουσα ἕφος) Εἴθε φιλοδοξος, δὲν εἶνε; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δηλαδή . . .

ΕΥΑ (ἴωνος). Ναι, ναι! Καὶ ἔχετε πολὺ δίκαιον! . . . Νὰ αἰσθάνεταί τις ἐκυτὸν κάτοχον ἰδεῶν νέων, ἀνεπτυγμένων, γονίμων, καὶ νὰ φαντάζεται τὸν θρίαμβόν των! . . . Τί δικαιοτέρον, τί ἀγνότερον; . . . Καὶ ἐγώ, κ' ἐγώ εἶμαι φιλόδοξος, καὶ τὸ καυχῶμαι! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ Ἄ!

ΕΥΑ. Τοῦτα δὲ, σὰς τὸ λέγω, ὡς βάσιν συνθήκης συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας! . . . Ὁὰ γίνω Μαιντνόν! . . . θέλετε νὰ ἦσθε Λουβουά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τρέμων ἐκ χαρᾶς). Κυρία! . . .

ΕΥΑ. Ἀλλὰ νὰ γίνωμεν τώρα Λουβουά καὶ Μαιντνὸν σύμφωνοι καὶ διπλασίως ἰσχυρότεροι ὁ εἰς διὰ τοῦ ἄλλου! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (γοητευμένοι). Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι οἱ δύο μας . . . ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν. . .

ΕΥΑ. Ἄπειρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀλλὰ τί ἐργασία χρειάζεταιται!

ΕΥΑ. Ναι, ἀλλὰ καὶ τί δόξα ἔπειτα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁὰ φθεῖρω ὑπὲρ αὐτῆς ὄλην μου τὴν ζωὴν!

ΕΥΑ. Καὶ τὸ Μοναχὸν θὰ σὰς ὀφείλῃ τὴν ἰδικήν του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ Ὡ, ἔχετε δίκαιον! . . . Ὑπὸ τοιαύτην ἐποψίν, ἡ φιλοδοξία εἶνε ἀρετὴ!

ΕΥΑ. Εἶνε καθήκον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι! οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴν πατρίδα του καλοῦ, τὸ ὅποιον ἠδύνατο νὰ τῆ προξενήσῃ!

ΕΥΑ. Κάνεις, κάνεις!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Προσφέρομαι θυσία! . . . Διαθέσατέ με! . . .

ΕΥΑ. Εὐχαριστῶ! . . . Ἀλλὰ . . . (θέτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της, δηλοῦσα ὅτι πρέπει νὰ τηρήσῃ μυστικότητα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ Ὡ!

ΕΥΑ. Ἀρχίζω τὰς ἐνεργείας! . . . Περιμένετε! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετὰ τινος ἀρησυχίας). Εἴσθε ὅμως βεβαία, ὅτι ὁ πρίγκιψ; . . .

ΕΥΑ (παρὰ τὴν θύραν). Ὁ πρίγκιψ . . . εἰμ' ἐγώ! . . . (Ἐρῶ ἐξέρχεται, στρέφεται καὶ τῷ κάμνει πάλιν διὰ τοῦ δακτύλου τὸ αὐτὸ σημεῖον, ὡς ἀνωτέρω. Ὁ Ῥαμπαγάς τῆ ἀπαντᾷ διὰ χειρονομίας φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδιάς. Ἡ Εὐα ἐξέρχεται ἀριστερόθεν).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μόνος, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν ἠκολούθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ εἶνε Ταλεῦράνδος αὐτὴ ἡ γυναῖκα!—Ἐπὶ τέλους, ἐφθασα! . . . Καὶ μένω! . . . Ὑπουργός, καλέ μου Ῥαμπαγά, ὑπουργός! . . . Σοῦ τὸ πρότερον ἐγώ! . . . Ἰδοὺ λοιπόν! . . . Τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε! . . . Ὁψ! . . . Ἐφθασα εἰς τὸν λυμένα! . . . (Ξαπλύνεται ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτῆρου) Ὡ τί εὐχάριστον εἶνε νὰ ἦνε κανεὶς ἐδῶ! . . . Τί ὠραία! . . . Τί καλά! . . . Αὐτὴ ἡ μουσική! . . . αὐτὴ ἡ λάμψις τῶν ἀνθέων καὶ τοῦ φωτός! . . . Ἡ εὐωδία αὐτῆ τῶν ὠραίων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι τώρα μὲν δὲν θὰ καταδέγοντο νὰ με ἴδουν—ἔπιπασμέναις!—ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ εἶνε εἰς τοὺς πόδας μου! . . . Ἄ! τοῦτο εἶνε ἡ ζωὴ, ἡ ἀληθής, ἡ καλὴ, ἡ μόνη ζωὴ! Δόξα σοὶ ὁ Θεός! Νὰ ἦσαι ἐν τῇ ἑορτῇ, νὰ μὴ βλέ-

πης πλέον τὴν λαμπρότητά της μετὰ τοῦ ὄχλου διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ! . . . Νὰ βλέπῃς ἀπὸ ὕψους τοὺς ἄλλους κυλιομένους ἐν τῷ βορβόρῳ! . . . Ἄ, καὶ νὰ τοὺς περιφρονῶ κ' ἐγώ ἐπὶ τέλους τοὺς ἀναίδεις ἐκεῖνους εὐνοουμένους τῆς τύχης, αἱ ὁποῖοι μ' ἐπερίπαιζαν ἀκόμη ἀπὸ τὸ σχολεῖον, διότι ἐφόρου διωρθωμένα τὰ περιττὰ ἐνδύματα τοῦ μεγαλητέρου μου ἀδελφοῦ, καὶ χονδρὰ ὑποκάμισα ῥαμμένα ἀπὸ τὴν πτωχὴ μου μητέρα! . . . Ν' ἀποδώσω τέλος τὴν περιφρόνησιν διὰ τῆς ὑπεροφίας! . . . νὰ χαρῶ . . . νὰ ἐκδικηθῶ! . . . (ἐγειρόμενος). Καὶ νὰ συνέλθω τέλος πάντων ἀπὸ τὴν ζάλην τοῦ Μπάκακα! (Ζωηρῶς, συνερχόμενος) Ἀλήθεια! . . . ἐλπισμένησα! . . . (παρρηθεῖ τὴν ὥραν) Ὅχι! εἶν' ἐννέα ἀκόμη ἡ ὥρα! ἔχω καιρόν! εἰς τὰς ἐνδεκα τοὺς ὑπεσχέθην τὸ σύνθημα! . . . καὶ ὡς τότε! . . . (Ἀποτεινόμενος πρὸς θεράποντα διερχόμενον καὶ φέροντα μετὰ δίσκου διαφόρων ποτῶν, ἐξ ὧν δὲν προσήτηκεν ἐξ ἀπροσεξίας εἰς τὸν Ῥαμπαγά. Μετ' ἀλαζονείας) Βρὲ σύ! Κ' ἐγώ; . . .

Ὁ ὙΠΗΡΕΤΗΣ. Μὲ συγχωρεῖτε, Κύριε! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλὰ! . . . Δὲ θέλω! . . . (Ὁ ὑπηρετὴς ἀπορῶν ἀπέρχεται). Τὰ βρωμοκοπέλια! . . . Πρέπει νὰ μάθουν τὸν Κύριόν των! . . .

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΣΑΦΙΟΥ.

(Ὁ Σαφιὸν εἰσέρχεται ἐκ τοῦ βάθου δεξιόθεν φορεὶ στολὴν ὑψητέου πολὺ μεγάλην εἰς τὸ σῶμά του, ὅπως οὐδὲν κακῶς ἐφαρμοζομένην, καὶ ἐν ἀρχῇ ἀνέρχεται ἀκόμη πρὸς τὸ βάθος παρατηρῶν πανταχόθεν ἐν βλακώδει θαυμασμῷ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μὴ ἰδὼν αὐτόν). Ἀλήθεια! θὰ κατοικήσω εἰς τὸ παλάτι, ἐλπίζω; (Παρατηρεῖ περὶ ἑαυτόν. Ὁ Σαφιὸν κατέρχεται πάλιν).

ΣΑΦΙΟΥ (χαμηλόφων τὸν ἤχον τῆς φωνῆς του). Ψτ! . . . Ῥαμπαγά! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φριχτῶς μορφαζών). Ἄ! . . . (Στρεφόμενος). Ὁ Σαφιὸς! . . . (Μετ' ἀποστροφῆς). Ἐσὸ ἐδῶ; . . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ναι! τί φιάκα! αἱ; (Δεικνὼν τὸ ἐνδύματόν του). Γιὰ δὲς ἐδῶ! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν). Ὁ ἀχρεῖος . . . μετὰ τὸ θάρρος πῶχει μαζί μου. . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ἐχω ἓνα φίλο παραμάγερα κάτω 'ς τὴν κουζίνα! . . . καὶ μ' ἄφησε νὰ 'μπῶ! . . . Μοῦ δάνεισαν κ' αὐτὰ γιὰ νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ! . . . Τί λές; δὲ μοῦ πᾶνε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλοῦτσικα.

ΣΑΦΙΟΥ (βλέπων τριγύρω του). Νᾶμπ' ὁ διάβολος! . . . ὦμορφα εἶνε μωρὲ παιδί! . . . κ' ἄς λένε! . . . Μ' ἀρέσει τὸ λούσο ἐμένα! . . . Ἐγὼ γεννήθηκα γιὰ λούσο! . . .—Μονάχος εἶσαι;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν). Σὰν τὸν ἀκούω νὰ 'με ὀμιλῇ ἔτσι, θάρρῳ πῶς τρώγω κάπου μιὰ κλωτσιὰ! . . .

ΣΑΦΙΟΥ (βαδίζων ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ ἀγαλλόμενος). Μωρὲ χαλί! νᾶχα κ' ἐγώ! (θωπεύων αὐτὸ διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ποδός του μετ' εὐφροσύνης). Σὰ γούνα γάτας . . . μαλακὸ πόδιε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στεροχωρούμενος). Μὰ ἔχει σκοπὸ νὰ μείνῃ ἐδῶ αὐτὸ ζωο;

(Ἐπεται συνέχεια)

9.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ
VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια 13: 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, και 229). (*)

ΣΑΦΙΟΥ (καθήμενος διά μιας κ' εξαπλώμενος επί του ανακλιτρου, ως ο Ραμπαγάς πρό μικρον). Μωρέ τύχη που την έχουν οι βρωμιάριδες!.. να σου ζούν εδώ μέσα!.. Δέ θάβη μετ' μέρα κ' ή σειρά μου; Θά του δώσω, που να πάη καπνός! Ντό, μωρέ παιδί, και τί πα.ηγύρι θά γίνη!.. (Κεχαπλόνεται εκτεινών τοδ κόδαο επί του βραχίονα του ανακλιτρου).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Η σειρά σου να έλθη λές;.. εμένα!..

ΣΑΦΙΟΥ. Έννοείται και γάρ! Δέ θά πάρη τάπάνω ό λαός; Νά ή ώρα να μην έρθω έγώ να στρωθώ εδώ μέσα.. και να δίνω και κουτσέρτα!..

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (άνωθεν αυτού). Έσύ;

ΣΑΦΙΟΥ. Άμ τί;.. Μ' ένα σωρό ώμορφαις γυναίκαις τριγύρω μου όλο μέσ' 'ς τή μετάξι! (Κπιτριβόμενος επί του ανακλιτρου, ως γαλή, ήδοικάω). Ά! μωρέ γλέντι! και να τραβήξ και πούντσι, και πούντσι!.. Ωά μεθύσω, μάττα μου, σε βρασιλιός! (Εγειρείται ανακλιτών τε να πρή).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ιδίαν). Άθλις! να χαθής!.. Τίποτε άλλο δέν φαντάζεται από μίαν επανάστασιν!.. μόνον άπολαυσις κτηνώδεις!.. (Ο Σαφιού παρατήρησας ότι υπάρχουν παγωτά επί τινοο διακου δεξιόθεν, τρίζει και άρπάζει εν. Ο Ραμπαγάο ότε τώ ληγει δηηλοφώνω). Στάσου! τί κάνεις; Να έλθουν και να σε ίδούν; Πήγαινε τώρα!

ΣΑΦΙΟΥ. Μιά στιγμή, να φάγω ένα!.. Σε λιγάκι θά χωμε ντραβάλα σπουδαία!..

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (όλιγον άνησυχών). Τί λέο; Άρχειο τή κακό; Σ' τούο δρόμοο!

ΣΑΦΙΟΥ (λαμβάνων τή παγωτόν). Τή κούνημα; Νάταν κ' άλλο!

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ, διαγώνος
 Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΟ, άνερίοο
 του πρίγκιποο, όπολογογής τήο σωματοφυλάκηο
 ΑΝΔΡΕΑΟ ΜΟΡΑΟ, όπολογογής τήο σωματοφυλάκηο
 ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΛΑΡ
 ΠΕΤΡΟΥΑΟΚΗΟ
 ΔΕΜΟΥΑΕΝ
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, άνερίοο τήο σωματοφυλάκηο
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ, άνερίοο τήο σωματοφυλάκηο

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, άρχηγόο τήο σωματοφυλάκηο
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, σωματοφυλάκηο τήο πρίγκιποο
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, σωματοφυλάκηο τήο σωματοφυλάκηο
 ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ, άνερίοο τήο σωματοφυλάκηο
 ΜΙΕΤΡΕΟ-ΕΥΑ ΜΠΑΟΟΥΝΤ, άνερίοο τήο σωματοφυλάκηο
 Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
 ΤΙΡΑΡΕΤΗ
 Η ΔΕΟΠΟΝΗΟ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΜΠΟΥΜΠΑΡ
 ΤΙΡΕΖΙΝΑ (βρωδών)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ιδίω). Διδόλω! Κακό είν' αυτό! Δέν χρειζονται τόσο!.. (Τύηλοφώνω). Και ό Βουιλάρ, ό Καμερλέν;

ΣΑΦΙΟΥ (λαμβάνων δευτέρον παγωτόν). Είνε 'ς τή Μπάκακα

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τρέχα τή λοιπόν... πήγαινε!.. Και ειλέ τουο έι μέρουο μου... να μη κουνηθούν... Όλα, ειλέ τουο, πηγαινούν περιφρημα... Είνε και κάτι καινούργια!..

ΣΑΦΙΟΥ. Καλά! (Φυιτόνται τινοο επί τή βάθοο).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πετάζου λοιπόν! (ιδίω). Η συναυλία έτελειώσο!

ΣΑΦΙΟΥ (νε.ώσοο και τή δευτέρον κυμβλον παγωτόν και βλέπων αυτό μετά περιφρονησέωο κεριόν). Καθώο που βλέπω, άμα πάρω τήν κυβέρ-ηοι, δέ θά τή βίξω; τά παγωτά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ώδων αυτόν έξω). Πήγαινε, σου λέγω, (Μέριοο). Δόξα σοι ό Θεόο!.. Να τώρα και οι άθλικοι μου, οι όποιοι θά τή χάσούν να με ίδούν εδώ!.. Άς κάμω ένα γύρο 'ς τή σαλόνι!.. Νόστωμο θά ήνε!.. Βεδάτωοο δμωο (βλέπει τήν ώραν) ό πρίγκιψ σάν να συλλογίζεταί άκόμη... Άρχισα να περιμένω!..

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΑΝΔΡΕΑΟ, ΚΑΡΟΛΟΟ, Ο ΑΡΧΗΓΟΟ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, Η ΔΕΟΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ, ΙΠΠΟΤΑΙ, Κυριαί, είτα Η ΒΑΡΩΝΟΥ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βλέπων τήν Ανδρείαν και μειδιών). Ά! ά! τή παλληκαρία που ήθε να ζήτησ ηόγιο... (Φοροέ μονόκλοο και άνέρχεταί τήν σκηνήν διά τήο μέσου, μετά προσποιητήο μεγαλοπρεπειάο. Ανέρχεταί όλην τήν σκηνήν και προσποιείταί ότι βλέπει τασ εικόναο, στρέφων τή νότα πρόο όλουο).

ΑΝΔΡΕΑΟ (χαμηλοφώνωο προο τήν Κάρολοο). Ο Ραμπαγάο!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Ά! καλά!

ΑΝΔΡΕΑΟ. Ναί, ναί... αυτόο είνε σου λέγω! (Ο Φλαβαρέοο τρέχει να ελη τή νεόν τοτόο είο τασ κεριάο, άντιτεοο όλοι ποιοόοι χειρονομίαν εκπλήξέωο. Όλοι ψιθυρίζουο και βλέπουο τρειόο τήν Ραμπαγάον έξακολουθούοντα επίθεώρησιν τών εικόνωο).

ΚΑΡΟΛΟΟ. Αυτοο εδω; Τί θράσοο!

ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ (προο τήν Μπουμπάρ). Ο Ραμπαγάο!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Να τον έρωτήσωμεν λοιπόν!..

ΑΝΔΡΕΑΟ (κρατόων αυτόν). Τι κάμνειο; Αυτόν; που τά ξεύρει όλα!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Άς τολμήσ ηα ειλή μίαν λέξιν!

ΑΝΔΡΕΑΟ (άνησυχών). Έλα, άφησο τήο παλληκαριαο και σιωπά! Αυτό είνε τή καλλίτερο! (Βλέπων τήν Ραμπαγάον έξακολουθούοντα τήν περιπατόν τουο.—Μετ' χαράο) Ά, θάρρο θά φύγη! (Τόν άκολουθεί διά τήο βλέμματοο προο τή άριστερά. Άκούεταί βοή τιω μικρά και θόρυβοο από τήο πλατείαν).

ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ (παρησχόμενοο). Τι είνε;

Η ΒΑΡΩΝΟΥ (!) (είσορχομένη). Ά, μά!.. Καταλαμβάνετε τί μου συνέδη;

(1) Ανδρείοο, Κάρολοο, Μπουμπάρ, ό αρχηγόο, Φλαβαρένο, ή Βαρώνοο.

ΠΟΛΛΟΙ. Τί; τί;

Η ΒΑΡΩΝΟΥ. Άκούτ' εκεί! Κατεβαίνω κάτω διά να φύγω με τήν άμαζάν μου, και όλο τή πληθοο αυτό τήο πλατείαν άρχίζει να γαυγίζει, να νιαουρίζει!

Ο ΑΡΧΗΓΟΟ. Έλάτε δά! (Θόρυβοο έξωθεν, φωναί, γρογγο).

ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ. Καλέ πραγματικώο, άκούστε!.. Τώρα φωνάζουο διότι ειδαν τήν Κύριον διοικητήν!.. Έλάτε να ιδήτε, Κυριαί, έλάτε! (Όλοι συνέρχομαι προο τήν παράθυροο και βλέπουο προο τήν πλατείαν. Η πριγκίπισσα έπιγαίνεταί είο τή βάθοο).

ΑΝΔΡΕΑΟ (χαίρων, προο τήν Κάρολοο). Φεύγει!.. Θάρρο!

ΚΑΡΟΛΟΟ (κατ' ιδίαν). Έκείνη!

ΑΝΔΡΕΑΟ. Πηγαινω να ιδω άν φεύγη! Φρόνιμα, σε παρακαλώ!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Μη σε μέλη! (Ο Ανδρείοο άκολουθεί τήν Ραμπαγάον μακρόθεν και γίνεταί άφανηο εν τή άλλη αίθοοση μετ' αυτόν. Η Γαβριέλλα κατέρχεταί είο τή προσκήνιοο, ότου εδρισκεταί προο τή άριστερά μόνη μετ' τουο Κάρότου, έιφ όλοι οι άλλοι είνε συνηγέμοι προο τή παράθυροο).

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Κάρολε, πρέπει να παύσωμεν να βλέπώμεθα κρυφά!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Πώς;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ναί! είμαι πολύ άξιοκατάκριτοο, τή ξεύρω έγώ, και δέν θέλω πλέον να έχωμεν συνεντεύξειο τήν νόκτα!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Τήν ήμέραν τουλάχιστοο;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ούτε, τή ύπεσχέθηο, φίλε μου.

ΚΑΡΟΛΟΟ (έντρομοο). Βίς ποίον;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τό ύπεσχέθηο! Και σε άπαγορεύω να με προκαούσης!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Η Γαβριέλλα, σε με όμιλείο ούτω;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (τρυφερών). Τι σε πειράζει; άφού έγώ ο αγαπώ! και θά σ' αγαπώ!

ΚΑΡΟΛΟΟ. Άλλά!..

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (βλέπουσα άνοιγομένην τήν ώραν άριστερόθεν). Σιωπά!.. Ο πατήρ μου!.. (Μεταβαίνε είο τή δεξιά).

ΚΑΡΟΛΟΟ (άνησυχών, κατ' ιδίαν). Τι να συνέδη; (θόρυβοο έξωθεν).

ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ (από τήο παραθύροο). Να, να! Μία άμαξα ήναγκάσθη να έπιστρεψή!..

Η ΒΑΡΩΝΟΥ. Δέν σάο τή είπα;

Ο ΑΡΧΗΓΟΟ. Άλλά πρέπει να ειδοποιώσωμεν τήν Αυτού Ύψηλότητα!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (παρά τή παράθυροο). Μά τί τρέχει;

Η ΒΑΡΩΝΟΥ (παρηχωρόσα αυτή τήν όειον τήο είο τή παράθυροο). Όρίστε, πριγκίπισσα, να ιδήτε! (Η Γαβριέλλα πηγαινε είο τήν έξώστην).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Οί άνωτέρω, Ο ΠΡΙΓΚΙΥ, ΕΥΑ, ΒΡΙΚΟΛΗΟ

ΜΠΟΥΜΠΑΡ και ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ. Ύψηλότητα!.. (Όλοι παραμερίζουο, όπωο τή άρησώοισιν ελευθερία τήν διαί από τήο παράθυροο).

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (κρατόων χαρτίον τε). Μάλιστα, μάλιστα! Τά ξεύρω, Κύριοι!.. Τι έλέγατε, Κύριο Βρίκολη;

ΒΡΙΚΟΛΗΟ (άσθμαίνων και παραζαλισμένοο) λέγω, Ύψηλότητα, ότι τή πράγμα λαμβάνε διαστάσειο και διαστάσειο κολοσσιαίαο!.. Παντοού όμιλοι!.. Τα καταστήματα κλειστά!.. Ρήτορες έδώ, ρήτορες εκεί σχολιάζουο δέν ξεύρω τί άρθροο τήο σατανικήο των εφημερίδοο!..

Και άκόμη μέχρι τών προπαλαίων τουο παλατιού, ένα πλθθοο, τή όποιον όλον μυκάται, τρίζει τούο δόονταο!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Και οι άθρωποι σασ;

ΒΡΙΚΟΛΗΟ. Όλοι όπλισμένοι!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (προο τήν Μπουμπάρ). Οι άνδρες σασ, συναγαματάργα;

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Έριπποί, Ύψηλότητα, περιμένοοι είο τήν αύλην τουο παλατιού!

ΒΡΙΚΟΛΗΟ. Ό, έγώ λέγω... Αν δέν τούοο διαλύσωμεν από τήν πλατείαν!..

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (μόνοο, είο τή προσκήνιοο άριστερά, προο τήν Εύαν, ήτοι ήόθηοοο κατήλυον έγγέο τουο). Λοιπόν, η γνώμη σασ, Κυρία μου;

ΕΥΑ (αερισόμενη διά τήο βραχίονοο της, άτάραχοο). Έι γνώμη μου;.. Η αυτή πάντοτε!..

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τόν Ραμπαγά;

ΕΥΑ. Τόν Ραμπαγά!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Τι εξουτελισμοο!

ΕΥΑ. Τήν ώραν τών κεραυνών, έοοι; συζητείταί προο άλεξικραυνών;

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (άπελπιστικώο). Τόν Ραμπαγά!..

ΕΥΑ. Δέν είνε καλλίτερο να τούο θέσοτε σοί; άπόψε τουο όρουο σασ, άντί να σάο τούο θέση αυριοο αυτόο;

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρώο). Άλλά δέν έβρασαν άκόμη τή πράγματα ως εκεί!

ΕΥΑ. Δηλαδή... (Φωναί έξωθεν, γέλοιοο κτλ.) Άκούτε.

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (προο τήν Ανδρείαν). Τι είνε, τί είνε;

ΚΑΡΟΛΟΟ. Είνε τή γιούχα, διότι ήναγκάσθη να έπιστρέψη πάλιν έδώ ή άμαξα τουο κυρίου διοικητού.

ΦΛΑΒΑΡΕΝΟ. Και μόλις έπρόσθεσαν να κλείσουο τήν πόλην, άφού εισηλήον είο τήν αύλην!

ΒΡΙΚΟΛΗΟ (μουνμουρίζων). Δέν τή λέγω 'γώ;

Ο ΑΡΧΗΓΟΟ. Σάο ίκατεύομεν, Ύψηλότητα, μίαν ομολεξίν μόνον!..

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Και τούοο τσακίζομε όλουο!

ΟΙ ΤΡΗΟ ΑΛΛΟΙ (θερηάο). Μάλιστα!

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (αγεσθόν άποφασίζων). Λοιπόν!..

ΕΥΑ (ζωηρώο). Προσέτατε! (Ο Ραμπαγάο φαίνεταί είο τή βάθοο).

Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθ' αυτόν ώσει μεταβάλλων γνώμην). Να κτυπήσουο; Όχι, όχι! όριστικώο! Προτιμότεροο δ' Ραμπαγάο!

ΕΥΑ (γαιρονοο). Έ.. τελείωο!.. (Καλεί διά νεύματοο τήν Ραμπαγά. Πάντες άπομακρόνομαι κατακλιητικοί)

ΣΚΗΝΗ ΩΔΕΚΑΤΗ

Οί άνωτέρω, ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΑΝΔΡΕΑΟ.

ΕΥΑ. Έλθετε, Κύριο, έλθετε! Η Αυτού Ύψηλότεο οα. ζηνά! (Πάντεο οι παρισταίοντεο άνέρχομαι και άναταλάσοο κρυφίωο μεταξύ των τών σκεύειο των).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (?). Ύψηλότατε! (Προσκληθείς βαθύτατα).
'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (μετά μεγάλην προσπάθειαν, την οποίαν καταβάλλει). Όφειλω χάριτας εις την Μίστρως Μπλόουντ, Κύριε, ή οποία μάς επεφύλαξε την συνέντευξιν ταύτην!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ύπήκουσε εις την επιθυμίαν της Κυρίας, (σκοπίμως) ως εις διαταγήν της Ύμετέρας Ύψηλότατος!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ιδίαν). Κατεργάρα! (Ύψηλοφώνως)
'Η παρουσία σας με είνε τόσω μάλλον... (μετά τινα προσπάθειαν) πολύτιμος, Κύριε, καθ' όσον δύναται ν' αποσοβήσῃ μεγάλα δεινά!... Ταραχή τις επικρατεί εις την πόλιν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αθώς και ως ενδιαφερόμενος υπέρ του πρίγκιπος). Φανέρω, Ύψηλότατε...
'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (σκοπίμως επίσης). Και πριν ή κάμω χρήσιν της δυνάμεως...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Η γνωστή αγαθότης της Ύμετέρας Ύψηλότατος...

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (διακόπτων αυτόν). 'Εν συντόμω, Κύριε, επειδή με βεβαιούν, ότι γνωρίζετε καλλίτερον παντός άλλου τίνι τρόπω δύναται νά συμβιβασθώσιν αι επιθυμίαι του λαού μου, σωζομένης της ανεκρίτου των προνομίων μου... 'Επειδή δ' άφ' ετέρου είνε προφανές, ότι ο νύν πανθυπουργός είνε αντιδημοτικός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρώς). Είς τον ύψιστον βαθμόν, Ύψηλότατε! Συγγνώμην, ότι σας διακόπτω, εκ της θερμότητος του ζήλου μου!... 'Αλλά στρατιωτικός διοικητής εις τάς παρούσας περιστάσεις περιστάται ως άπειλή... 'Εδώ άπαιτείται κυρίως πνεύμα συμβιβαστικόν, πατρική μέριμνα, τειρώ, εύγλωττία!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Μ' ένα λόγον, δικηγόρος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (άθως). 'Ω, τί λέγετε;

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Ο διοικητής του Μοναχού είνε κυρίως αυτός και αρχηγός του στρατού.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πολύ καλά!... Δικηγόρος!... 'Ως εκ του έργου του, και επειδή γνωρίζει κάτι περι όλων, περι των οικονομικών, περι γεωργίας, περι εμπορίου, περι βιομηχανίας, περι κλήρου, περι δικαιοσύνης, περι στρατιωτικών... σήμεραν Ύψηλότατε, ό δικηγόρος γνωρίζει όλα, κατέχει όλα, δύναται όλα!... Νά σας διοργανίσω εγώ, όποτεν θέλετε, προπαρασκευάζ, στρατόν!... όπως δεν διοργανώθησαν ποτέ!... Και ν' αδιάσω και τά όρια!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ιδίαν). Τό πιστεύω! (Ακούονται ήσματα επί της πλατείας, γέλωτες, φωναι όσει διαφόρων ζώων).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Κύταξ' εκεί! "Αρχισαν νά τραγουδούν τώρα!

ΕΥΑ (?) (πρός τον πρίγκιπα). 'Εμπρός! Οάχος! Τελειώσατε! (βαίνει εις τον εξώστην).

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (προσπαθών νά βιάσῃ εαυτόν). 'Αφού είν' ανάγκη!... 'Εμπρός!... (Ύψηλοφώνως) Βρίκολη, στείλατε την επιστολήν αυτήν προς τον κύριον Σοτοβόιου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ίδίω). 'Η παύσις του!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Κύριος! (παρουσιάζων τον 'Ραμπαγά). 'Ο κύριος 'Ραμπαγάς! ο νέος σας διοικητής πανθυπουργός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ιδίαν, όλος χαρά). 'Επί τέλους! (Γενημένη ένδειξις φοβεράς εκπλήξεως).

ΚΑΡΟΛΟΣ (κατ' ιδίαν). Αυτός!

ΑΝΔΡΕΑΣ (πρός τον Κάρολον). Πρόσεχε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσκληθών ιδιαιτέως). 'Α! Ύψηλότατε!

(1) 'Ραμπαγάς, 'Ο πρίγκιψ, έξω ανερχόμενη όλιγον προς τό βάθος.
(2) 'Ο 'Ραμπαγάς, 'Ο πρίγκιψ, έξω,

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (διακόπτων αποτόμως την έκχυσιν του ταύτην). 'Ας παύσουν αι φιλοφρονήσεις, Κύριε, και άς αποσοβήσωμεν τον κίνδυνον.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Αμέσως, Ύψηλότατε! Είνε άπλούστατον! Τρεις μόνον λέξεις από του εξώστου, διά ν' αναγγελθῇ ο διορισμός μου εις τό πλήθος, και άμέσως θά ιδήτε νά διαλυθῇ έν άφάτη άγαλλιάσει!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. 'Ακούστε, Κύριε Βρίκολη; ('Ο Βρίκολης πηγαίνει εις τό παράθυρον).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Ο πτωχος ο λαός!... Είνε τόσον καλός!... Και τον συκοφαντούν!... Είνε παιδιόν!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Κάμετε, Βρίκολη! (Θόρυθος έξω επί τη θύρα του Βρίκολης επί του εξώστου).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Κάτοικοι του Μοναχού!... (Βοή, φωναι, αΣιωπή, σιωπή ν' ακούσωμεν... 'Ο θόρυθος κατευράζεται. — 'Ο Βρίκολης εξακολουθεί). Γνωστοποιείται ύμιν, ότι... (Γιοδχα παρατεταμένον και ισχυρόν).

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ (όρμύμενος). "Όχι! όχι!... Τόν 'Ραμπαγά! τον 'Ραμπαγά! ('Ο Βρίκολης προσπαθεί νά όμιλήσῃ αι κραυγαί αποπνίγουσι την φωνήν του).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (εισερχόμενος). Φωνάζουν τον Κύριον 'Ραμπαγά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθουχάζων). 'Α! θέλουν νά με ιδούν! 'Ο καλός μου λαός! Μόνον ήμε γνωρίζει!... Αυστηρώς θά ήμ' από μακράν. Φέρετε φώς πλησίον μου, ώστε να βλέπουν και την έκφρασιν της φυσιογνωμίας μου! (Δσο υπήρξει μεταβαίονσιν εις τον εξώστην κρατοδντες κηροπήγρια. Αιρηθεί τον λαιμοδέτην του και την κόμην του διά της χειρός, ως ήθιποιόε έτοιμαζόμενος νά εξέλθῃ εις την σκηνήν) 'Ετομος! 'Απομακρυνήτε!... Τώρα θα ιδήτε τό αποτέλεσμα!

ΕΥΑ (καθήμενη άταράχως επί του ανακλίντρον και παίζουσα διά του ριπιδιου της). Ναί, άς περιμείνωμεν τό αποτέλεσμα! (Βοή εκπλήξεως επί τη θύρα του 'Ραμπαγά επί του εξώστου, είτα βαθεία σιγή).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διά φωνής ισχυράς και άντηχούσης). Πολλάται!...

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ (χειροκροτοδν). Μπράβο! Μπράβο! 'Ακούτε! 'Ακούτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μετά χαράς και υπερφανείας σας άναγγέλλω, ότι ή Αύτου Ύψηλότης ο πρίγκιψ του Μοναχού...

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ. "Όχι, όχι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στρέφων από του εξώστου και κλίνων προς την σκηνήν) προς τον πρίγκιπα). Αυτό, έννοείτε, Ύψηλότατε, δεν είνε εις λογαριασμόν μου...
'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (καθήμενος και ήσυχος). "Όχι, όχι! 'Ας ίδωμεν τον λογαριασμόν σας!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (δί το εξώστου)... 'Ότι ο πρίγκιψ του Μοναχού, επαναλαμβάνω, είσήκουσε ταύτην τη στιγμήν τάς δικαίας ύμων άπαιτήσεις...

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ. Μπράβο!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ... διορίζω με πανθυπουργόν γενικόν διοικητήν...

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ. Γιούχα! Κάτω ο 'Ραμπαγάς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (όπισθοχωρών προς των κραυγών). Αί!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Αυτό, είνε εις λογαριασμόν σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πολίται!

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ. Προδότα! πουλημένε! σαποκοιλιά! Κάτω ο 'Ραμπαγάς!

ΕΥΑ. 'Ιδού τό αποτέλεσμα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσπαθών και πάλιν νά ώφεληθῇ έκ

στιγμών καθουχάσεως του πλήθους, όπως ακουσθῇ κάμματα του λέξει). Πολίται!...

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ (όρμύμενος ισχυρότερα). "Όχι! τίποτε! Θάνατος εις τον αποστάτην!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Αλλά, τούτο... (Έξακολουθεί όμιλῶν όπως ακουσθῇ, αλλά ή βοή αποπνίγει την φωνήν του).

ΤΟ ΠΑΗΘΟΣ. Κάτω τον κατάσκοπο!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (επανερχόμενος εις την σκηνήν έξω φρενών και βραγγυός). Οί βλάκες! Δεν θέλουν ν' ακούσουν τίποτε!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (πρός την Εύαν). Τά βλέπετε λοιπόν, Κυρία; 'Ο άθροισμός σας...

ΕΥΑ (έν άταραξία). Τά βλέπω, μάλιστα. 'Επῆρε τον κατάσκοπο! 'Ας τον άρήσωμε τώρα νά κρημνισθῇ.

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (εκπληκτικός). 'Α! (Πρός τον 'Ραμπαγάν). Μά δεν με λέγετε; 'Η τόση δημοσιότης σας!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (παραλαλισμένος). Κακή συνεννόησις, Ύψηλότατε, τίποτε άλλο!... (Καθ' εαυτόν) Οί μακαράδες!... θά με κάμουν νά χάτω την θέσιν μου! (Ύψηλοφώνως) 'Εκκλησίαν, ήμέσως μίαν έκκλησίαν! θά με αναγκώσουν τοδύχιστον!...

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (δεικνύων αυτόν επί της τραπέζης το χαρτίον υπερ έκράτους εισερχόμενος). Αάβετε αυτήν! Είνε ή έκκλησίαι του προκλήτου σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων αυτήν μεθ' όρμης εκ των χειρών του Βρίκολης). Πολύ καλά!... (Διατρέφων αυτήν διά του βλέμματός). 'Η κοινωνία άπειλουμένη... άπαιτεί την ταξίν!... ένθ' ή άναρχία... και τά λοιπά και τά λοιπά... Περιφρονα!... Συνταγματική Βασιλεία!... 'Εξάιρετα!... Ουτ' εγώ δεν θά έγγραφα καλλιτέραν!... (Ύπογράφων) 'Ραμπαγάς!... Τυπώσατε την και τοιχοκολλήσατε την!... άμέσως!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (δεικνύων άλλο τι χαρτι). Μάλιστα αφού ήρχισαν και αυτοί να τοιχοκολλοδν εναντίας προκηρύξεις!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων αυτό). 'Ανατρεπτικός δεν άμφισάλλω!... 'Αθλοί!... (Διατρέφων αυτό διά του βλέμματός). Ναι, ναι, επικαλούνται τα βδελυρότερα πάθη!... Κηρύσσεται ή επανάστασις ως τό ήρώτερον των... (Αναγγρορίζων αυτό το χαρτί κατ' ιδίαν). Βε νά πάρη! Είνε ή δική μου! (Την αποκρύπτει έντέχνως και την θέτει έν τῷ θυλακίω του. — 'Ο θόρυθος έξω επιτείνεται. Φαίνεται λάμψη τις επί της πλατείας).

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πεφοβισμένη). Καλέ τ' είν' αυτή ή φλόγα;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Κάιουν μίαν σκοτιάν!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. 'Εξάιρετα!... 'Πῆρε φωτιά!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (παραλαλισμένος). Τί, τί 'πῆρε φωτιά;

ΑΝΔΡΕΑΣ. 'Η στάσις! 'Ηρχισαν και τά όδοφράγματα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ήρασηδών). 'Η στάσις; Πώς ή στάσις;

(Βλέπων το όρολόγιόν του). Μά δεν είν' ή ώρ' άκόμη!

'Ηταν διατεταγμένη διά τάς ένδεκα!

ΟΛΟΙ. 'Α!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (έξω φρενών). Χωρίς τό σύνθημα! Μά είνε βλακία! 'Επανάστασις!... Μά δε χρειάζεται πλέον! Είπατε τους λοιπόν, ότι δεν χρειάζεται πλέον!

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Δεν τό λέγετε ο ίδιος καλλιτέρα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μά αφού έχουν κυβέρνησιν της έκλογής των, τί άλλο γυρεύουν, τί θέλουν!

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Νά είνε κι' αυτοί εις την κυβέρνησιν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (όρμύων εις τον εξώστην). Φίλοι μου!... 'Αδελφοί μου!... (Αποωθείται οδτως εις τειν διά βροντωδών κραυγών, ισχυροτέρων ή πρότερον).

ΚΑΡΟΛΟΣ (λατών αυτόν εκ του βραχιόλου). Προφυλάχθητε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (επανεισερχόμενος μανιώδης). Ζώα!... Ζώα δημοκράται!...

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Κλείσατε!... (Κλείουν τά παραθυρόφυλλα). Αί πλέον!... άφού έφθασ' ως εδῶ...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (έξω φρενών τρέχων εις την τράπεζαν, καθήμενος και όπογράφων διαταγάς). Κ' εγώ τό βλέπω!... Συνταγματάρχη! θά τους προσκαλέσετε τρις... Δεν ακούουν; 'Ανοίγετε τάς πόλεις και επιτίθεσθε!... Προσβολή κατ' επάνω των, άκράτητος!

ΕΥΑ. Κατά του αγαθού λαού! του άθώου λαού!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (έκμαής). 'Υπάρχει λαός;... Είνε όχλος! συρρατός! — Και όστις άντισταθῇ, ή φωνάζη τι στασιαστικόν...

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Δεν πιστεύω! (Φωναι έξωθεν άλλων εσθενέστεραι φθάνουσαι, δίδει είς εκλειστόν το παράθυρον)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πώς δεν πιστεύετε; Δεν ακούετε Κάτω ο 'Ραμπαγάς!

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. 'Α λοιπόν δεν είνε πλέον στασιαστικόν το Ζήτη ο 'Ραμπαγάς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρώς). Αί όχι!... Τό έναντίον!...

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. 'Α!... Γίατι χθές ήταν Ζήτη!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αί! χθές! Τό ζέωρον κ' εγώ!

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Πολύ καλά! 'Ηθελα μόνον νά καταλάβω!

(Πρός τον άξιωματικόσ του). 'Εμπρός, Κύριοι! ('Εξέλτεται μετ' αύτῶν).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βρίκολη! 'Ησυχα ήσυχα διά του κήπου... και πάσατε εις τον Μπάκακα!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Πολύ καλά!... Και νά συλλάβωμεν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Ολους!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τους φίλους σας;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. 'Ολους τους φίλους μου!... Τόν Σαρτιό!...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τόν γνωρίζω...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τόν Βουλιάρ!... με τά γουαλιά!... Τόν Καμερλέν!... που είνε κουρεμένος!... Τόν Καμίλλον Δερμουλέν!...

ΟΛΟΙ (έκπεπληγμένοι). 'Α!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ... Ένα κτηνος μετεμφοισμένος εις δημοκρατίην! Και τον Πετροβόλσκην πρό πάντων, τον στρατηγόν των... τον περιπλανώμενον Μενδρσοί!... μ' όκτω χιλιάδες παράσημα... και χωρίς 'πουκάμισο!...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Και τό τυπογραφείον;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ήρερόμενος). Σπάσατε τα πιστήρια!... και γκρεμίσατε τό ζυθοποιείον, άν θέλετε!...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Πολύ καλά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Είνε καταγώγιον!... (Μεταπειλούμενος ζωηρώ). "Όχι, όχι! μη τό γκρεμίζετε! (Κατ' ιδίαν). Κ' έπειτα; τό επιπλά μου;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τρέχω άμέσως!

ΕΥΑ (πρός τον πρίγκιπα). Τά βλέπετε τώρα, Ύψηλότατε;

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλά πηγάνει! ('Ηχος τυμπάνων έξωθεν).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετά χαράς). 'Α! 'Η πρώτη πρόσκλησις! 'Ας ακούσωμε νά ιδώμε!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. 'Αχ! άρχισα νά φοβόμαι! ('Ο 'Ραμπαγάς ανοίγει κατά τό ήμισυ τό παραθυρόφυλλον και βλέπει μετά προσηλάξεως... Σιγή.)

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ (βλέπων μακρόθεν). Τί βλέπω; λαμπάδες; ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Μάλιστα, Ύψηλότατε! Φέρουσιν έν φρέτρον και επί αυτού ένα νεκρόν!

'Ο ΠΡΙΓΚΙΥ. Νεκρόν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκόμη ἐπισθεν τοῦ ἡμιοιγμένου παραθυροθύλου). Μὴ χάνεσθε! . . . μεθυσμένον!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Βίθε βεβαίος;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄγενής παρωδία, σὰς λέγω! . . . εἶνε μεθυσμένοι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ πῶς; ποία σχέσις; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν καὶ βλεπῶν). Εἶνε ὁ ῥαπιά!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁ ῥαπιά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (?). Ἐκεῖνος ὅπου ἔπεσε ἀπὸ τὸν τοίχον τοῦ κήπου. (Ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Κάρολος θλίβουν ἀλλήλων τὴν χεῖρα διαρ ἀνησυχούντες).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐριστῶν τὴν προσοχὴν του). Τοῦ κήπου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπομακρυνόμενος ὀλίγον ἐκ τοῦ παραθύρου). Ἡ ὕμετέρα ὕψηλότης δὲν γνωρίζει; . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. (μετ' ἀνεπομοίησται). Δὲν γνωρίζω τίποτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀγίνων ἐν παραθυροθύλλῳ ἀνοικτὸν καὶ προσερχόμενος εἰς τὰ ἐμπρὸς τῆς σκηνῆς). Ἴδου τί ἔκαμνε ὁ προκατόχος μου! ἀφινεν εἰς ἀγνοίαν τὴν ἐξουσίαν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐξαπτόμενος). Τέλος πάντων... Τί ὑπόθεσις εἶν' αὐτή;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! δὲν εἶνε τίποτε, ὕψηλότης! Κἀμμία ἐρωτοδουλειά, ἰδού τὸ πᾶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (βλέπων βλέμμα ταχὺ ἐπὶ τοῦ Καρόλου καὶ τῆς πριγκιπισσῆς, τῆς ὁποίας ἡ Εὐα ἔλαβε τὴν χεῖρα, ἀλλὰ συγκρατῶν τὸν θυμὸν του). Ἐδῶ; εἰς τὸ παλάτι μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα . . . ἓνας νέος . . . τὸν εἶδα ἐξερχόμενον χθὲς τὴν νύκτα κρυφά . . . ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ἰδιαιτέρου κήπου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Χθὲς; τὴν νύκτα! Εἶπατε χθὲς τὴν νύκτα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐκπληττόμενος). Ἀλλὰ, ὕψηλότης! (δεύτερος ἤχος τυμπάνων ἀκούεται. Ὁ ῥαμπαγάς τρέχει εἰς τὸ παραθυροθύλλῳ).

ΚΑΡΟΛΟΣ (σιγὰ πρὸς τὸν Ἀνδρέαν). Ἐχάθημεν!

ΑΝΔΡΕΑΣ (?). Μὴ λέγῃς τίποτε!

ΕΥΑ. ὕψηλότης! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ὠχρὸς καὶ μόλις συγκρατούμενος). Μὲ συγχωρεῖται, Κυρία μου, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ ἡ ὑπόθεσις αὐτή.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος πάλιν). Εἶνε πολὺ εὐκόλον. Ἄρκει ἡ ὕμετέρα ὕψηλότης νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἥρωα αὐτῆς τῆς ὑπόθεσεως.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸν γνωρίζετε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἶν' ἐδῶ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ θεέ μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. (δεικνύων τὸν Ἀνδρέαν). Εἶνε ὁ Κύριος! ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἐγὼ; (Ὁ Κάρολος ἀνατινάσσεται νὰ ἐκστομίῃ τι, ἀλλ' ἡ Εὐα διὰ γέυματος τὸν κρατεῖ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐλάτε δά, νεανία, ὁμολογήσατε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (πρὸς τὸν Ἀνδρέαν). Σὺ . . . σὺ ἦσο; (πρὸς τὸν Ραμπαγά) Αὐτὸς ἦτο;

ΑΝΔΡΕΑΣ (κατ' ἰδίαν). Λαμπρά! (Ὑψηλοφώνως) Μάλιστα, ὕψηλότης, μάλιστα. Ἐγὼ ἤμην!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ἰδίαν καθησυχάζων). Αὐτὸς ἦτο! Ἄ, ἀναπνέω . . .

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Γενναία καρδιά! (Ὁ Κάρολος κινεῖται ὅπως ὁμοιογενῆ ὄλα, ἀλλὰ τὸν κρατεῖ ἐκ τοῦ βραχίονος) Σάπια! γάρν ἐεῖνης!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (πρὸς τὸν Ἀνδρέαν). Δὲν θὰ μᾶς ἐξηγή-

στε, Κύριε, τὸν κρυφὸν λόγον τῆς καλῆς σας αὐτῆς ἐκδρομῆς, παρακαλῶ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἰς τὴν ὕμετέραν ὕψηλότητα μόνον, ἰδιαιτέρως.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄς ἦνε! (πρὸς τὸν Κάρολον) Συλλάβετε τὸν Κύριον!

(Ἀκούεται ἐκ τρίτου ἤχος τυμπάνων)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! τρίτη πρόκλησις!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ν' ἀκούσωμεν! (Μεταβαίουν πρὸς τὸ παράθυρον).

ΚΑΡΟΛΟΣ (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ἀνδρέαν λαμβάνων τὸ ξέφος τοῦ Ἀνδρέα ἐνῶ ὁ πριγκιψ' ἀκούει εἰς τὸ παράθυρον). Ἄ! συγχωρεσέ με!

ΑΝΔΡΕΑΣ (χαίρων). Σιωπὴ τώρα! Εἴχαμε τόχην καὶ ἤπατήθη!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἀλλὰ τί θὰ τοῦ εἶπῃς τώρα;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί με μέλει! Ἐσώθητε; αὐτό!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνοίγων καθ' ὀλοκληρίαν τὸ παράθυρον). Ἄνοιγουν αἱ πύλαι κάτω.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Νὰ, νὰ! ἐπιτίθεται τὸ ἱππικόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκολουθῶν τοὺς ἱππεῖς διὰ χειρονομίας). Ἐπει καί! Ἐμπρός! Διαλύσου! Κτυπάτε, κτυπάτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἰς τὴν στιγμή! Κάνεις δὲν ἔμεινε πλεόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀλος χαρῆς). Σὰς τὸ λέγω ἐγὼ, ὕψηλότης, οἱ δειλότεροι τῶν ἀνθρώπων αὐτοὶ οἱ ὀχλαγωγοί! Οἱ πλεόν ἀνάνδροι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀτενίζων αὐτόν). Τὸ βλέπω, τὸ βλέπω!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χειροκροτῶν εἰς τὸ παράθυρον). Εὐγε, ὦρατα! Εὐγε, χωροφύλακες!

(Ἀκροῦται θόρυβος θραυομένων ὑάλων).

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (ζωηρῶς). Προσέχετε τῆς πέτρας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀποπειράται νὰ προφυλαχθῇ, ἀλλὰ ταυτοχρόνως φαίνεται δεῖ αὐθάνεται κτύπημά τι πέτρας, στρέφεται ἀπᾶς περὶ αὐτὸν, καὶ πίπτει εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Φλαβαρένς, ὅστις τὸν ὑποστηρίζει. Εἶνε μανιώδης ἐξ ὀργῆς). Ἄ! . . . τ' αὐτί μου! . . . Σκυλιά! . . . Σκυλιά δημαγωγοί! (Ἐξάγει τὸ μαρτύριόν του καὶ τρέχει νὰ τὸ βρέξῃ πρὸς τὴν ἄκραν ἀριστερᾶν, διὰ ποτηρίου ὕδατος, ὅπως σπογγίσῃ τὸ ἀεὶ του. Κάθηται δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον ἐκεῖ σπογγιζόμενος).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ). Μπᾶ! Δὲν εἶνε τίποτε!

ΕΥΑ (πρὸς τὸν πριγκιψα). Ὁμολογήσατε ὅμως, ὅτι μόνος αὐτὸς ἦτον ὁ κατάλληλος δι' ἄλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (προσφέρων αὐτῇ τὸν βραχίονα). Μισέε, εἶσθε μέγας διπλωμάτης! . . . Πηγαίνωμεν νὰ δεῖπνήσωμεν, Κυρία! (Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν. Πάντες ἀκολουθοῦσιν αὐτῇ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στρέφων πρὸς τὴν σκηνὴν καὶ βλέπων αὐτὴν κενὴν παρατηρεῖ μετ' ἐκπλήξεως εἰς τὸ βάθος τὸν πριγκιψα ἀπερχόμενον, ὅπως καὶ τοὺς λοιποὺς ὄλους, χωρὶς νὰ φροντίουν δι' αὐτόν, καὶ ἐγερόμενος λέγει μετὰ πεποιθήσεως). Ἄμέσως καὶ ἀχάριστος!

Τέλος τῆς Γ'. πράξεως.

(1) Γαβριέλλα, Εὐα, Ἀνδρέας, Κάρολος ἀνοθεν τοῦ ἀνακλίντρον. Ὁ πριγκιψ. ῥαμπαγάς.

(2) Γαβριέλλα, Εὐα, Κάρολος, Ἀνδρέας, Ὁ Πριγκιψ, ῥαμπαγάς.

10. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήματα (δύο ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229 καὶ 230). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

(*) Ἄλλη αἴθουσα ἐν τῷ παλατίῳ. — Δεξιᾶ, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, θύρα εἰσόδου εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ πρίγκιπος, διὰ παρόδου πρὸ αὐτῶν. — Ἐν τῷ δευτέρῳ διαμερίσματι, εἰς τὴν γωνίαν (rap courir), μικρὰ θύρα κρυφῆς εἰσόδου. — Ἀριστερᾶ, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, θύρα εἰσόδου εἰς τοὺς θαλάμους τῆς Εὐχῆς. — Ἐν τῷ δευτέρῳ διαμερίσματι, πάλιν εἰς τὴν γωνίαν (rap courir), μεγάλη πόλη εἰσόδου εἰς τὴν αἴθουσαν διὰ προδρόμου, καὶ δι' ἧς φέρεται παράθυρον βλέπον εἰς τὴν πλατεῖαν. — Εἰς τὸ βάθος μέγα ἄνοιγμα, δι' οὗ φέρεται τις εἰς στοῖαν, ἣτις ὑποτίθεται, ὅτι ἔκτείνεται δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ. — Φαίνεται εἰς τὸ βάθος ταύτης τῆς στοῆς ἡ θύρα τῆς εἰσόδου τῶν δωματίων τῆς Γαβριέλλας. Αἰρομένης τῆς αὐλαίας, εἶνε νόξ. Λαμπτήρ μὲ θολὴν ὕalon φωτίζει τὴν στοῖαν τοῦ βάθους. Ὅλοι αἱ θύραι ἔχουσι καλύπτοντα αὐτὰς παρακατάματα πλοῦσια. — Κηροπήγια ἐπὶ τῆς σπηρῆς).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ. (Εἰσερχοῦνται διὰ τῆς μεγάλης πόλης τῆς γωνίας, τοῦ δευτέρου διαμερίσματος, ἀριστερᾶ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φέρων χαρτοφυλάκιον ὑπὸ μάλῃς). Ἐλᾶτ' ἐδῶ ἰδιαιτέρως, Κύριε Βρίκολη, ἐνόσω ἢ αὐτοῦ Ἵψηλότης πρῶγει ἀκόμη καλλίτερα τὰ λέγομεν ἐδῶ! (Κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν δεξιᾶ. Βλέπων τὸν Βρίκολη ἀποθέτοντα ὀγκώδη φάκελλον ἐπὶ τῆς τραπέζης). Τί εἶνε αὐτά; ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Μερικαὶ ἀνακρίσεις, Κύριε...

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
 Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΓΙΑΡ
 ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
 ΔΕΜΟΥΑΕΝ
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀξνομίας
 ΣΟΤΟΒΟΥΙΟΣ, πανθυπουργὸς διασητῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
 ΜΠΗΓΚΟΡΟ
 ΦΑΒΑΓΕΝΣ, ἀνεψιοπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΔΟΥΓΤ
 Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΥΙΟΥ
 ΤΡΑΠΕΡΓΓΗ
 Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
 ΝΟΥΛΖΕΙ
 ΤΕΡΕΖΙΝΑ (θεῶδον)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΓΥΝΗΡΕΣ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπιων αὐτόν). Μὲ συγγωρεῖτε, Κύριε Βρίκολη! Ποῖον τίτλον, σὺ παρακαλῶ, εἰδίδατε εἰς τὸν προκάτοχόν μου;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ἐξοχότητος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ λοιπὸν διατὶ μὲ τὸν ἀρνεῖσθε εἰς ἐμεῖ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ζητῶ ταπεινῶς συγγνώμην παρὰ τῆς Ἑμετέρας Ἐξοχότητος... Δὲν ἐσυνήθισα ἀκόμη...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετ' ἀγαθότητος). Κύριε Βρίκολη, δὲν εἶνε ὅτι ἀποδίδω ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην ἄξιαν εἰς τὰ μικρὰ αὐτὰ γαργαλίσματα τῆς ματαιότητος... Ὡ, δόξα τῷ Θεῷ, ὄχι!... Ἀλλὰ, βλέπετε, ἐδῶ ἡ ἰδέα τῆς ἐξουσίας κατ' ἀρχὴν κλονίζεται τόσο ἰσχυρῶς, ὥστε καιρὸς εἶνε νὰ τὴν ἀναστυλώσωμεν ἐπὶ νέων βάσεων διὰ τῆς ἀπονομῆς τοῦ ὀφειλομένου σεβάσμου... Ἀλλ' ἄς τ' ἀφήσωμεν! Ἐλέγχαμεν λοιπὸν, ὅτι αὐτὰ ἐκεῖ εἶνε αἱ ἀνακρίσεις...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τῶν συλληφθέντων ἀτόμων, καὶ τὰ σχετικὰ ἐγγράφα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πολὺ καλὰ! Καὶ... ὅσους σὺς ὑπέδειξα;..

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὅλους τοὺς ἔγω ὑπὸ κράτησιν... Ἐξοχώτατε! ἔπιός τοῦ προσώπου, τὸ ὅποιον μὲ εἶπατε ὅτι εἶνε ὁ μακαρίτης Κάμιλλος Δεμουλῆ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τρίβων τὰ χεῖράς του εἰς εὐχαριστήσεως). Ἐκρατήσατε ὅμως τὸν Σακρού!... τὸν Καμερλέν;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Καὶ τὸν Βουϊλάρ, ὁ ὅποιος ἀπέθηκε τὰ γυαλιὰ του διὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίζω, ἀλλὰ μὴ βλέπων οὕτω, ἔπεσον ἐπάνω μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ ποῦ ἐφυλακίσατε ὅλ' αὐτὰ τὰ μάζωματα;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ παλατιοῦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλὰ.—Τὰ πιστότητα;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Κομμάτια!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἡ πόλις δέ;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε ἴσχυρη!... Ὅλοι εἰν' ἀκόμη ἐξω, καθ' ὀμίλους, φλυαροῦν πολὺ, ἢ Ἀλλὰ αἱ περιπολῆαι γυρίζουν, καὶ κημμία βῆξις δὲν ἔγινε!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Περιήρημα!... Ποῦ λέμε λοιπὸν, (βλέπων τὸ ὄρολόγιον) ἡ ὥρα εἶνε;...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (βλέπων εἰς τὸ ὄρολόγιον τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας). Ἐνδεκα, ἐξοχώτατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τοῦ ὁποίου τὴν προσοχὴν εἰλκυσε ἡ αἰθουσα, ἐγειρομενοί). Ἀλήθεια, ποῦ εἴμαθα ἐδῶ;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα!... πρὸς τοὺς κήπους!... Αὕτη ἐδῶ εἶνε αἴθουσα εἰς τὴν ὅποιαν διέρχεται τὰς χειμερινὰς ἐσπέραις ὁ πρίγκιψ μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἀριστερᾶ ἐκεῖ, εἶνε μακρὸς διάδρομος φέρων εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ πρίγκιπος, δεξιᾶ οἱ θαλάμοι τῆς Μεγάλῃς Κυρίας Μίστρας Μπλόουντ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθ' αὐτόν). Ἀντίκου - ἄντικου! (Μεγαλοφώνως). Καὶ ἐκεῖ κάτω;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε μία στοῖα, Ἐξοχώτατε, διὰ τῆς ὁποίας πηγαινόμεν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος πρὸς τὰ δωμάτια τῶν ὑπρετῶν, ἀπὸ τὸ ἄλλο πρὸς τὸν κήπον.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ ἐκεῖν' ἡ θύρα ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε ἡ κατοικία τῆς πριγκίπισσας!... Αὐτὴ δὲ ἐδῶ ἡ θύρα... (δεικνύει τὴν μικρὰν θύραν τῆς γωνίας δεξιᾶ, καὶ μεριᾶ)... εἶνε τῆς ἰδιαιτέρας ὑπηρεσίας τοῦ πρίγκιπος.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετὰ περιεργίας μεταβαίνων πρὸς τὴν ἐκεῖ). Ἄ! κανεὶς κρυφὸς διάδρομος... βεβαίαι; (*)

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὁ ὅποιος ἀπολήγει εἰς μικρὰν αὐλὴν ἐρημον, ἔχουσαν μικρὰν θύραν εἰσόδου εἰς τὸν δρόμον... Ὅταν

(1) Ἰταλιανῶν, Βρίκολης.

... Αὐτοῦ ἴσχυρότης ἦτο νεώτερος... Ἡ ἄμειβτα Ἑξοχότης ἔννοει...
ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ τώρα;
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Πάλιν ἀπ' ἐκεῖ ἐξέρχεται κάποιε ἄγνωστος... Ἄλλα πολὺ σπανίως!

διοίκησε χωρὶς μυστικὴν ἀστυνομίαν! (Ἀναγινώσκων).
ἀφίλε μου! Πόσον ἀνησυχῶ διὰ τὰ γνωστὰ συμβάντα, καὶ
διὰ τὸν ἀνθρώπον ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἐπλήγωσα!...
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Αὐτὸ ἀπευθύνεται εἰς τὸν κύριον Μόραν,
φῶς φανερόν!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ (μόνος), εἶτα ΕΥΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ (εἰσιὴθε δεξιόθεν περὶ τὸ τέλος τῆς προηγουμένης σκηνῆς ὁδηγούμενος ὑπὸ ἀξίωματικῆς, ὅστις ἐξήλθεν ἀμισθός).
Ὄψ! ἔφυγε! Ἐρεμα μὴπως ὁ ἀγύρτης αὐτός παρασταθῆ εἰς τὴν ἀνάκρισίν μου!
ΕΥΑ (ἐξερχομένη ἐκ τῶν δωματίων τῆς). Εἴθε μόνος;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Μόνος!

καίην εἶνε ἀθῶα, ἀθωοτάτη πάσης ἰδέας, ἢ καυμὲν ἢ νέα;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀπλαθῆ...
ΕΥΑ. Πῶς δηλαδῆ;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἐδῶ εἰς τὴν αὐλὴν ὑπάρχει τόση κακία!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΕΥΑ, ΑΝΔΡΕΑΣ, Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (εἰσερχόμενος, πρὸς τὸν ἄνδρα μισῶ τινος προσποιητῆ ἀγαθότητο). Ἄς ἰδοῦμε λοιπὸν, Κύριε...
(Ἐκπλαγείς διὰ τὴν παρουσίαν τῆς Εὔας). Μπᾶ, Κυρία μου, εἰσὶ ἐδῶ; (!)
ΕΥΑ (ἐδδῆμαι). Ὡς φαίνεται, ναί, συνήντησα ἐδῶ τὸν Κύριον, ἐνῶ ἤρχομην, καὶ ὁ Κύριος εὐπρεστάτη νὰ μοι ἐξομολογήθῃ ὥστε ἀν' ἡ ἄμειβτα ἴσχυρότης ἐπιτρέψει νὰ γίνω δικηγόρος του...
Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁμιλεῖτε!... εὐλεύθερα! Κυρία!

νά τὸ ὁμολογήσῃ, ἐγὼ ὅμως καθόλου! — . . Ἐρωτευμένος μ' ἐμέ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δὲ ὄφρα ἀλλοίου ἢ πρότερον). Ἄ!

ΕΥΑ. Καὶ πρὸ πολλοῦ, ὡς φαίνεται! . . Ἡδυνάμην νὰ συνηγορήσω κατ' ἀρχὴν καὶ γενικῶς ὑπὲρ τῆς παραφροσύνης, ἀλλὰ σήμερον περιορίζομαι εἰς τὰς ἐλαφρυντικὰς μόνον περιπτώσεις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δάκνων τὰ χεῖλη του). Δι' αὐτὸ λοιπόν;

ΕΥΑ. Δι' αὐτὸ, ἅμα μὲ εἶδεν ἐλθοῦσαν ἐδῶ . . ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος εἶνε νέος καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀξίος πάσης ἐπιεικειᾶς . . δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιπῆ εἰς τὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ παραμονεύσῃ τὴν νύκτα ὑπὸ τὰ παράθυρά μου τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ φωτός τῆς κανδύλας μου ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων . . Αὐτὸ, καὶ τίποτε ἄλλο! . . Ὅστις ποτὲ δὲν διέπραξέ τι ὅμοιον, ὁ ἀναμάρτητος, οὗτος τὸν λίθον βαλέτω!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὁμολογήσετε, ὅτι ἀξιοματικός . . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸ ἤκουσα! . . ἀλλὰ νὰ πηδᾷ τοίχους . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. . . Τὴν νύκτα . . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος! Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δυσηρεστημένος πως). Μὰ λοιπόν! ἅς ἀφήσωμεν κάθε ὁμιλίαν! . . . Συνηγορεῖτε μὲ τὴν θερμότητα! . . .

ΕΥΑ. Δὲν πιστεύω ν' ἀπαιτῆτε, Ὑψηλότατε, ἀπὸ μίαν γυναῖκα νὰ ἦνε ἀνηλεὴς πρὸς τοιοῦτο ἐγκλημα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναι, ἀλλὰ καὶ ἡ πολλὴ ἐπιεικεία ἐνθαρρύνει . . .

ΕΥΑ (βλέπουσα αὐτὸν πορηρῶς καὶ μειδιῶσα). Γνωρίζω δὲ ἄλλους τῶσους ἐνόχους τοιοῦτου σφαλματος . . καὶ χωρὶς τὴν δικαιολογίαν τῆς ἡλικίας του!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς καὶ ξηρῶ). Πολὺ καλὰ! Ὁ Κύριος εἶνε ἐλεύθερος! — Ἀλλὰ ἐλπίζω δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ! (Ὁ Ἄνδρας προσκλίνει καὶ διέρχεται τὴν σκηνὴν δαίμων πρὸς τὸ βάθος, ὅπως ἐξέλιθη).

ΕΥΑ. Μὴν ὑπομακρυνθῆτε πολὺ, ὑπολοχαγε, ἔχω κατὰ νὰ σᾶς δώσω ἔπειτα!

ΑΝΔΡΑΣ (ἔ). (χαμηλοφώνως ἀσπαίόμενος τὴν χεῖρα της). Δὲν ὑπεκρίθη καλὰ τὸν ἐρωτευμένον;

ΕΥΑ (γελάσασα, χαμηλοφώνως). Ἐνώπιον τρίτου . . μάλιστα! (Κατ' ἰδίαν). Μόνος πρὸς μόνον θὰ ἦτο ἀνεπαρκής!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀνεπομονῶν καὶ στρεφόμενος). Ὑπάγετε, Κύριε . . .

ΕΥΑ. Καὶ μὴ ἀμάρτανε πλέον! (Ὁ Ἄνδρας ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΥΑ, Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (μετὰ τινος δυσαρσεχείας). Βλέπω ὅτι πολὺτιμον πρᾶγμα εἶνε νὰ ἦνε κανεὶς φίλος σας! . . . Ἄναπτύσσετε ὑπὲρ αὐτῶν εὐγλωττίαν . .

ΕΥΑ. Αὐτὸ τώρα εἰλεπε, νὰ μαλώσωμεν! . . Σπουδαίως, εἰπέτε, ἠθέλατε νὰ περιπέσωμεν εἰς τὸ ἀστεῖον, ἐγὼ μὲν προσποιουμένη τὴν σεμνότητον, οὗτοι δὲ τὸν κρυφοζήλοτυπον;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ζηλότυπον!

ΕΥΑ. Λέγω δηλαδὴ, ὅτι ὁμοιάζετε ὀλίγον! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Μάλιστα λοιπόν, εἶμαι ναι, εἶνε ἀληθές! Αὐτὸς ὁ νεανίας, ὁ ὁποῖος εὕρεσκεται πάντοτε ἐμπρὸς μας

(1) Ἄνδρας, Εὐα, Ὁ πρίγκιψ.

ἀπὸ χθές, ὁ ὁποῖος σᾶς ἐγνωρίσε εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ ὁ ὁποῖος σᾶς ἀγαπᾷ τόσο, ὥστε ν' ἀποτολμᾷ ἀνοησίας . .

ΚΥΑ. Καλὲ τ' εἶν' αὐτὰ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε νὰ! . . Ἔχετε δίκαιον! . . Εἶμαι γελοῖος! . . Συγχωρήσατέ με, μίσεις, καὶ ἅς παύσῃ πλέον πᾶς λόγος!

ΕΥΑ (καθημένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ). Ἄς ὁμιλήσωμεν τώρα δι' ἄλλα σοβαρώτερα! Ἐξεφράσατε νομίζω πρὸ ὀλίγου μερικὰς ὑποψίας . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὑποψίας;

ΕΥΑ. . . Προκειμένου περὶ τῆς πριγκιπέσας. Ἐλέγατε διὰ τὴν συμπαθειαν τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ἀπὸ μικρὰ πρὸς τὸν ἱππότην . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πραγματικῶς! . . Καὶ μάλιστα ἐφοβήθη μίαν στιγμὴν μήπως τὰ τῆς χθεσινῆς νυκτός . .

ΕΥΑ. Κ' ἐγώ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄ! τὸν ἄθλιον! Ὅα τὸν ἐφόνευα!

ΕΥΑ. Δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐσκέφθη ν' ἀπομακρύνωμεν αὐτὸν τὸν νέον! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς). Ναι, ναι! νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν! νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν!

ΕΥΑ. Καὶ μᾶς δίδεται καὶ μία καλὴ περίστασις . . Ἡ διαμονή μου ἐνταῦθα, ἔστω καὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πῶς δεκαπέντε; Ἐσυμφωνήσαμεν ἕνα μῆνα!

ΕΥΑ. Τόσῳ περισσότερον! . . Ἡ διαμονή μου λοιπὸν ἐνταῦθα βλάπτει τὰ συμφέροντά μου. Ἦθελα νὰ παραγγεῖλω εἰς Παρισίους μερικὰ πράγματα . . καὶ νομίζω ὁ ἱππότης εἶνε καταλληλότερος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐντολάς μου! . . . Εἰς Παρισίους θὰ διασκεδάσῃ τὸν ἔρωτά του . . ἡμεῖς δὲ φροντίζομεν διὰ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν ἀπουσίαν του.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς). Καὶ οὕτω μένετε ἐδῶ! Ἔχετε δίκαιον, μίσεις . . πάντοτε δίκαιον! . . Νὰ φύγῃ λοιπόν!

ΕΥΑ. Ἀπόψε . . ἀμέσως!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ πότε θὰ τοῦ εἰπῆτε . .

ΕΥΑ. Τοῦ γράψω ὅ,τι θέλω! . . Ὑπογράψατε τὸ διατάγμα τῆς ἀναχωρήσεώς του . . τῆς ἀμέσου ἀναχωρήσεώς του . . Τοῦ τὸ στέλλω διὰ τοῦ φίλου του Ἄνδρα . . Καὶ ἡσυχάζομεν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀφοῦ ἔγραψε). Ἐγίνε! — ἀδιατάσσεται ὁ ἱππότης Κάρολος, ἅμα τὴ παραλαβὴ τῆς διαταγῆς ταύτης ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως εἰς Παρισίους, ὅπου θὰ λάβῃ διὰ τῆς προσθεῖας τὰς μετὰ ταῦτα ὁδηγίας μου. (Ὑπογράφει). Ἰθὺ!

ΕΥΑ (ἐγειρομένη). Πολὺ καλὰ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (βαίνων πρὸς αὐτήν). Ἄς ἐλθωμεν εἰς ἄλλα τώρα! . . Ἄμ αὐτὸ τὸ κτήνος ποῦ μ' ἐφορτώσατε 'ς τὴν βίχιν;

ΕΥΑ (γελάσασα). Τὸν Ῥαμπαγᾶ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸν Ῥαμπαγᾶ! ποῦ μ' ἔρχεται νὰ σκάσω!

ΕΥΑ. Καὶ παραπονεῖσθε ἀκόμη! Ἀπέτριψε τὴν θύελλαν! Ἐγίνε τώρα καὶ ἀντιδημοτικὸς! . . Τὸ κόμμα του ἀπεκεφαλίσθη! . . Δὲν σᾶς ἀρκοῦν αὐτὰ; Τί ἄλλο ἐπεριμένετε;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλὰ, ἀλλὰ εἴχαμε συμφωνήσει ἅμα ἐλθωμεν εἰς τὰ ὄπωρκα . . .

ΕΥΑ. Μὰ ἔχετε δὲ ὀλίγην ὑπομονήν! . . Ἡ νύξ ἀκόμη ἐμπνέει ἀνησυχίας . . Κ' ἐπὶ τέλους τί τάχα ἀν μείνη διοικητικῆς καὶ ὡς αὐριον τὸ πρᾶξ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε πολὺ! (Δύο ὑπηρετὰι φέροντες κηροπήγια ἀνοίγουσι τὴν μεγάλην πόλιν, εἰσέρχεται δὲ ἡ πριγκιπέσα ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν Κυριῶν της).

ΕΥΑ. Ἄ! ἡ πριγκιπέσα μεταβαίνει εἰς τὰ δωμάτια της. Κ' ἐγὼ θὰ κάμω τὸ αὐτὸ, διότι σήμερα ἀρκετὰ ἐκουράσθη!

(Ἔπεται συνέχεια)

11. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήχεται ἰδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 καὶ 231). (*)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἄνωτέρω, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ, Κυρίαί,
 ΑΝΔΡΕΑΣ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, ΦΑΒΑΡΕΝΣ,
 Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (εἰς τὸ βάθος).

(Ἡ πριγκίπessa εἰσέρχεται διὰ τῆς μεγάλης πύλης, μεταβαίνει δὲ πρὸς τὴν τοῦ βαθους χαιρειζομένην θφ' ὄλων, ἐνῶ ὁ πριγκιψὶ ἀνέρχεται καὶ πλησιάζει αὐτὴν ὅπως τὴν ἀσπασθῆ).

ΕΥΑ (πρὸς τὸν Ἄνδρην, ἐγγχειρίζουσα αὐτῷ τὸ διάταγμα πρὸς τὴν ἄκραν ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ προσκηνίου). Τὸ διάταγμα τῆς ἀναχωρήσεώς σου!

ΑΝΔΡΕΑΣ (χαίρων). Ἄμα ἐπιστρέψῃ, τοῦ τὸ δίδω!

ΕΥΑ. Καὶ νὰ ὑπακούσῃ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀμέσως! . . . Διότι θὰ ἦνε τῆς ὑπηρεσίας ἀπόψε . . . ἔδω!

ΕΥΑ (πεφοβισμένη). Ἐδῶ; . . . Ποτέ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὁ φύγη πρὶν!

ΕΥΑ. (κατ' ἴδιαν). Ὁ φροντίσω νὰ βεβαιωθῶ. (Μεγαλοφώνως) Καὶ τώρα ἔλατε, εἰπέτε μίαν καλὴν νύκτα εἰς αὐτὴν τὴν καυμένην Κυρίαν τῆς Τιμῆς, ἢ ὅποια τὸ περιμένει δά!

ΑΝΔΡΕΑΣ (βλέπων μετὰ τινος ἐνδιαφέροντος τὴν δεσποινίδα Θερούαν). Ἀλήθεια;

ΕΥΑ (γελάσασα). Τί ἄνθρωπος! (Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν καὶ μεταβαίνει νὰ χαιρετῆσῃ τὴν πριγκίπessa, ἢ ὅποια εἰσέρχεται εἰς τὰ δωμάτια τῆς ἀκολουθουμένην ὑπὸ Κυρίων τῆς υπηρεσίας).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς

τοῦ πριγκίπου, ὀπλοχαγὸς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλοχαγὸς

τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΓΙΑΡ

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΥΑΕΝ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητής

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς

χωροφυλακῆς

ΜΠΙΡΚΟΡΟ

ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς

σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ

ΤΙΡΑΙΡΕΓΓΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΖΕΙ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (Βωδόν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εἰσέρχόμενος τὴν σκηνὴν τῶν χαιρεισμένων, μόνος εἰς τὸ προσκηνίον, ἀπαστρέφεται ἐκ χαρᾶς καὶ βλέπων πρὸς τὸ παράθυρον τοῦ διαδρόμου πέραν τῆς μεγάλης θύρας). Φωταΐα μοναδική! Ἰδέτε τί εἶνε ὁ λαός! πόσον εἶνε εὐμετάβολος! Κακὸ κεφάλι, μὰ καλὴ καρδιά!.. Τώρα ὅλος εἶνε ὑπὲρ ἐμοῦ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (χαιρειζὼν τὰς ἀπερχομένας κυρίας καὶ κατερχόμενος μετὰ τῆς Εὔας). Κυρίαί, χαιρέτε! . . . Μισὲς, σὰς εὐχομαι καλὴν νύκτα. Καὶ σὰς ζητῶ τὴν ἄδειαν ν' ἀποχωρήσω.

ΕΥΑ Ἄπο τώρα;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἡ ὥρα εἶνε ἔνδεκα. Ὁ φ προσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ κάμμειαν ἢ δύο ὥρας. Διότι σκοπεύω ἀπόψε νὰ ἐξέλθω ἔφιππος! Ὁ συνταγματάρχης μὲ λέγει, ὅτι παρατηρεῖται μεγάλη ταραχὴ εἰς τὸ Μαντόν, ὅπου λέγεται καθαρὰ πλεόν, ὅτι σκοπεύουν νὰ μᾶς προσβάλουν ἅμα ἐξημερώσῃ. Μ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν σελήνην ἀπόψε, θὰ τοῦς ἐτοιμάσω κατὶ τι νόστιμον ἐνῶ θὰ ἐρχονται.

ΕΥΑ. Προσέχετε, καλέ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καθησιγγάζων αὐτὴν). Ὁ φ! (Πρὸς τὸν Μπουμπάρ) Συνταγματάρχα, νὰ ἦσθε κάτω, (δεικνύει τὴν μικρὰν θύραν) κατὰ τὰς δωδεκά μισο, τὴν μίαν, μὲ εἰκοσιν ἄνδρας! Ἐάν κοιμοῦμαι, νὰ μ' ἐξυπνήσουν! Σεῖς, ἀρχηγέ, νὰ μὴ φύγετε ἀπόψε ἀπὸ τὸ παλάτι!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Πολὺ καλὰ, Ἵψηλότατε.

ΕΥΑ. Ἄς ἦνε! . . . Ὑπνον ἐλαφρὸν πρῶτα! (Ὁ πριγκιψὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρά της). Ἄλλὰ μὴ βιάζεσθε δι' αὐτόν! (τῷ δεικνύει τὸν Ῥαμπαγᾶν δεξιόθεν ὄρθιον παρὰ τὴν τράπεζαν).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (παρατηρῶν τὸν Ῥαμπαγᾶν ποιεῖ μορφασμόν). Ἄ! Ἐδῶ εἶν' αὐτός;

ΕΥΑ. Μὴ βιάζεσθε! . . . (εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν της ἀποδίδουσα χαιρετισμόν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς ἐξερχομένους ἀριστερῶθεν). Μετ' ὀλίγον, Κύριοι!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΡΑΜΠΑΓΑΣ.

(Ὁ πριγκιψὶ βαίνει ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ προσποιούμενοι ὅτι δὲν βλέπει τὸν Ῥαμπαγᾶν. Ὁδεὸς τοποθετεῖται ἐπιθετικῶς μετὰ τῆς θύρας καὶ τοῦ πριγκίπου, ὑπομιδιῶν, καὶ προσκλίνων. — Εἰς ὑπέρτης μένει ἐν τῷ διαδρόμῳ παρὰ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας κρατῶν φῶς).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1) (ἀχρεὶς ὀχληρότητος περιποιητικῶν). Ἵψηλότατε, εἴμεθα μόνον! Καὶ ἐγὰλλομαι δυνάμενος ν' ἀναγγεῖλω εἰς τὴν Ἰουστέραν Ἵψηλότητα μίαν καλὴν εἰδήσιν!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ψυχρῶς). Ὁποῖαν, Κύριε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ φ ἡ πόλις φεγγοδολεῖ. . . Μεγάλῃ φωταΐα! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (εἰρωνικῶς). Πρὸς τιμὴν σας, . . . ἢ πρὸς τιμὴν μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀμφοτέρων, Ἵψηλότατε! . . . Ἐν πάσῃ μετριοφροσύνῃ συνομολογῶ τοῦτο . . . Ὁ ἐνθουσιαστικὸς ἐκορυφώθη. Ἄρκει ἄλλως τε ἢ Ἵμετέρα Ἵψηλότης νὰ ῥίψῃ τὸ βλέμμα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. . . θὰ ἰδῆ ἐπὶ τῆς πλατείας.

(1) Ὁ πριγκιψὶ, Ῥαμπαγᾶς.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος, χαμηλῆ φωνῆ). Κ' ἐσεῖς δὴλαδὴ εἶθε κάπως κουτοί, ὁμολογήσατε τοί! Ἄκοϋς; Ν' ἄρ χίσατε χωρὶς τὸ σύνθημά μου; (Ἐκπλήσσομαι)

ΒΟΥΓΙΑΡ (δὲ ὅμοιοι ἔφους). Δὲν ἐδίδες τὸ σύνθημα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διότι δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ δώσω!

ΟΛΟΙ (ἐκπλήκτοι). Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μιμώμενος αὐτοὺς καὶ βαδίλων πρὸς αὐτοὺς) Ἄ! (1).

ΣΑΦΙΟΥ. Ἄμ' οἱ σταυρωτίδες ποῦ μᾶς βίχτηκαν καὶ μᾶς ἐσπασαν!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τῆ διαταγῆ σου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Σεῖς ἐδώσατε ἀφορμὴ!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Καὶ μᾶς χώνεις μέσῳ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὲ ἀναγκάσατε! Εἴμποροῦσα ποτὲ νὰ φανῶ πῶς εἶμαι μαζὺ σας; Ἦτο δυνατόν; Ἔχε πνεῦμα, λέγει, διὰ τοιαῦτα κτήνη! Καὶ πῆγαιν' ἐσοῦ, κοπίαζε νὰ γίνῃς πρωθυπουργός διὰ τὰ συμφέροντά των! (Ἄτερτίλον ἀλλήλους οἱ τρεῖς μετ' ἐκπλήξεως σφοδρᾶς).

ΣΑΦΙΟΥ. Εἶγες λοιπὸν σχέδιον;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σχέδιον λέγει; . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ δὲ μιλοῦσε; . . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ὁ λαὸς θάρρει; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ῥωγῶν). Ὁ λαὸς εἶνε γαίδαρος καὶ σὺ μαζὺ! . . . Ἄκοῦ; ἐκεῖ; Νὰ χαθῆτε! Πηγαίνετε καὶ μοῦ κάμνετε στάσιον τὴν στιγμὴν ὅπου ἡ ἐπανάστασις εἶχε τελεσθῆ! . . . ὅπου ἤμεθα εἰς τὴν ἐξουσίαν!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἐσοῦ δηλαδὴ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ σεῖς! Μετ' ἐμέ! . . . Κερδιζῶ σύνταγμα, βουλήν, ὑπουργεῖα . . . ἐγὼ ἐπὶ κεφαλῆς . . . Κατόπιν μου ἐσεῖς!

ΒΟΥΓΙΑΡ (συνοφρυνόμενος). Χωρὶς δημοκρατίαν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἱ τώρα . . . Νὰ χορταίνουμε μὲ λέξεις θέλεις;

ΒΟΥΓΙΑΡ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Μὰ . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπτων αὐτοὺς). Μὰ βρὲ παιδιὰ! Ἄς παύσουν τώρα ἡ ἰσχυροὶ μεταξὺ μας! Δὲν γράφουμ' ἐδῶ τώρα κένενα ἄηρο διὰ τὴν Καρμανιόλα! . . . Ἡ Δημοκρατία εἶν' ἓνας λόγος μόνον ἡμεῖς θελομεν τὸ πρᾶγμα! . . . Τὴν πρόσοδον! . . . δηλαδὴ ὅ,τι δὲν ἐχομεν! Καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ λαοῦ, ἀντιπροσωπευόμενον ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου θριαμβοῦ! Ἄρα, τὴν ἐξουσίαν, ἡ ὅποια μοὶ παρέχει ὅλα ταῦτα — τί με μέλει πῶς καλεῖται! — . . . τὴν ἀρπάξω ἐγὼ! . . . Καὶ ἔχω τὸ πᾶν!

ΒΟΥΓΙΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (διαμαρτυρούμενοι). ὦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν). . . Καὶ σεῖς ἐπίσης!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (ἠούχως, οἰοεὶ ἐνθιδόντες). Αἱ, ἄς ἦνε!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἐάν τὰ κοινωνικά ζητήματα . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπτων αὐτὸν μετὰ θανάμω). Ἄς παύσουν εἶπα οἱ ἀνόητοι λόγοι τώρα μεταξὺ μας. . . Τὶ διάβολο! Καὶ ὑπάρχουν κοινωνικά ζητήματα; Μόνον θέσεις κοινωνικαὶ ὑπάρχουν. Ὅστις δὲν ἔχει τὰς καλλιτέρας, πρέπει νὰ τὰς πάρῃ! Ἰδοὺ τὸ πᾶν!

ΒΟΥΓΙΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (διαμαρτυρούμενοι ἐντόως). ὦ! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πῶς;

Οἱ Οἱ (ὡς ἀνωτέρω). Πολὺ καλὰ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἱ, λοιπὸν τί;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄς γίνῃ ὁ συμβιβασμός!

ΣΑΦΙΟΥ (ἐξάγων χειρᾶκιον πρὸς τὸν λευκόν). Παρουσίασέ μας εἰς τὸν πρίγκιπα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἱ, καλὰ εἶσθε! Τώρα ἐχάθη ἡ εὐκαιρία! Ἄς ἦν' καλὰ τὸ πεῖμά σας!

ΟΛΟΙ (ἰσχυροτενεμένοι). Ἐχάθη!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ βεβαία! Τώρα σὰς ἐξευτέλισε . . . καὶ δὲν φοβεῖται πλέον! Δὲν θὰ παραχωρήσῃ πλέον οὔτε σύνταγμα, οὔτε βουλήν! . . . οὔτε ἐ, ὑπουργεῖον!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ποῦ νὰ πάρ' ὁ διχολος! Εἶδες ἐκεῖ;

ΒΟΥΓΙΑΡ. Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ ξαναζεσταθῆ τὸ πρᾶγμα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἴσως!

ΟΛΟΙ. (ἐν χαρᾷ). Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀλλὰ, παιδιὰ, σὰς θέλω τώρα πλέον. Πειθαρχία μοναδική.

ΝΟΥΖΕΤ. Τυφλὴ ὑπακοὴ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄκοῦτε με καλὰ! Θραύω τώρα τὰ δεσμά σας! Ὁ Νουάζετ πέρνει τὸ φύσημά του εἰς τὸ Μαντόν!

ΝΟΥΖΕΤ. Καλὰ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ Μαντόν εἶνε ἐξηρεθισμένον, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ ἀκόμη. Πρέπει νὰ τὸ κεντήσωμεν. Ἐκεῖ φρουρὰ δὲν ὑπάρχει· εἶνε μόνον ἡ σαρκικὴ φρουρὰ, ἡ ὅποια κάμνει πῶς δὲν βλέπει! Πολὺ καλὰ! Τώρα ἐμεῖς ἀπ' ἐδῶ! Βρίσκετε ἐσοῦ ὅλους ὅσοι τὸ ἐλοφῶν λάσπη πρὸ μικροῦ . . . τοὺς μαζεύετε. . .

ΣΑΦΙΟΥ. Μὲ τὸν Πετρόβλσκη ἐπὶ κεφαλῆς!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Δὲ μ' ἀφίνεις; Αὐτὸς ἔξερει μόνον ἄ τὰ πόδια! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ φορῆ ποδήματα; τὸ ξέρω . . .

ΝΟΥΖΕΤ. Νὰ τὰ χτυπᾷ ἄ τὸν ὄμο . . . μάλιστα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς λείπῃ λοιπὸν, δὲν πειράζει! . . . Τοὺς μαζεύετε . . . καὶ ὅσους εὔρης ἄ τὸν δρόμο!

ΝΟΥΖΕΤ. Καλοὺς, κακοὺς! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅλους . . . Καὶ φωνάζετε ὡς ποῦ νὰ ξελαργυγισθῆ, ὅτι κατέλαβα τὸ παλάτι, ὅτι δὲ πρίγκιψ εἶνε αἰχμάλωτος, ὅτι ὅπου κι' ἂν ἦνε θὰ σὰς τὸν φέρω.

ΒΟΥΓΙΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Εἰς τὸ Μαντόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὸ Μαντόν! Καὶ ἔτσι μὲ τὰς φωνὰς καὶ τὸ κακὸ, πέρνετε τὸ δημαρχεῖον!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καὶ τὸ ταμειῖόν του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄν ἐχῆ! . . . Ἐμβαίνεις λοιπὸν—δὲν εἶνε κένεις—ἀνεβαίνεις, πηγαίνεις . . . Στήνεις ἓνα τραπέζι, κάθεται! Γράφεις τὸ ὄνομά σου, τὸ ὄνομά μου, τὸ ὄνομά του εἰς μικρὰ χαρτάκια, καὶ τὰ ρίπτεις ἀπὸ τὸ παρθεῖον . . . Δὲν ὑπάρχει κάμμία ἀντίρρηση!—Ἡ ἐπανάστασις ἔγινε κ' ἐγκαθιδρύθη!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἴμεθα σύμφωνοι . . . Ἀνακρύττομαι . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ῥωγῶν). . . Ὡς ποῦ νὰ ἔλθω!—Ἐρχομαι εἰς τὴν μίαν μὲ τὸν πρίγκιπα μας δεμῆνο χροπόδαρα καὶ μ' ἓνα μανδύλι ἄ τὸ στόμα.

ΟΛΟΙ (ἐκτεπληγμένοι). Πῶς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄπλούστατον!

ΟΛΟΙ. Τὶ κεφάλι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄμ' ἂν ἔχετε κι' ἄλλον ὡς ἐμεῖ!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἀλλὰ πῶς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ Φραντσέζος μας σκοπεύει νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸψε δια νὰ διατάξῃ ποῖα μέτρα θὰ ληφθοῦν, ἐν ἧ περιπτώσει τοῦ ἤθελον ἐπιτεθῆ τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸ Μαντόν. Θὰ ἐξέλθῃ ἀπ' ἐκεῖ ἐκεῖ τὸν περιμένετε νὰ περάσῃ. Μία ἄμαξα θὰ περμένῃ κάτω . . . Καταιβαίνει . . . μὲ φῶς ἢ χωρὶς φῶς. . . Ρίχθεθ' ἐπάνω του . . . Καὶ ἂν δὲν κατορθώσατε οἱ τρεῖς σας νὰ τοῦ χώσατ' ἓνα καπέλλ' ὡς τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τοῦ δέσετε χέρικα καὶ πόδια μὲ τὰ μανδύλια σας, . . . δὲν εἶσθε ἄξιοι ἐλευθερίας! (Ἔβεται συνέχεια)

(1) Καμεράην, Σαριού, Ῥαμπαγάς, Βουγίαρ, Νουάζετ.

12. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 231 232, καὶ 233). (*)

ΣΑΦΙΟΥ. Αἶ, καλὰ εἶσαι!.. *Ἄν ἦνε μόνος του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐπιβεβαιωτικῶς). Μόνος!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τιποτε ἀξιοματικοί;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σὺς ἐγγυῶμαι, ὄχι. *Ἄμα γίνῃ, σὺς φθάνω. Τὸν φορτάνουμε ἴς τὴν ἀμαξίαν... πηδῶ κ' ἀρπάζω τὰ λουριά... καὶ ἴς τὰ τέσσαρα ὡς τὸ Μαντόν! Φθάνουμ' ἐκεῖ, ἀλλαλαγμῆς, ὄριαμῶς! Ὁ πρίγκιψ κατατρομασμένος κάμνει ὅ,τι τοῦ εἶπαμε... Περαιτεῖται τοῦ θρόνου, ἀνακηρύττουμε τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Μοναχοῦ, καὶ τελειοῦν ὅλα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Περιφροῦμα!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Καλὰ αὐτὰ, καλὰ! Ἄλλὰ νὰ ἐξηγηθῇ, παρακαλῶ, τὸ περὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ Μοναχοῦ.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Μάλιστα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Φλοκώτατος!... Δημοκρατία... κ' ἐγὼ δικτάτωρ!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ (διαμαρτυρούμενοι). Δικτάτωρ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βίβλια!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἐσὺ!... Ἄπόλυτον ἐξουσίαν;..

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ, τῶρα!

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ. Ποτέ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄλλὰ!

ΟΛΟΙ. Ποτέ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ καλὰ τῶρα, βρὲ παιδιά! Τὸ πρῶγμα εἶν' ἀπλοῦστατος... Ἄν δὲν με δώσετε ἀπόλυτον ἐξουσίαν, πῶς θέλετε νὰ ἰδρῶσω τὴν ἐλευθερίαν;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μά...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν θέλω λόγια! Σὺς ξαναδένω! (Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν προσποιούμενος ὅτι θὰ καλέσῃ τὸν κλητῆρα).

ΣΑΦΙΟΥ (σποθηθίς). Αἶ, τί λέει; (*Οἱ οὖν σπεύδουν ἐγγὺς τοῦ Ραμπαγά).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΝΚΙΠ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
Ο ΠΗΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς
τοῦ πρίγκιπος, ὀπλοχα-
γὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλοχαγὸς
τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ
ΣΑΦΙΟΥ
ΒΟΥΓΙΑΡ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
ΔΕΜΟΓΑΕΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντὴς Ἀστυνομίας
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικη-
τικῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματο-
φυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς
χωροφυλακῆς

ΜΠΗΚΟΓΙΟΥ
ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς
σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΥΝΤ
Η ΠΡΙΝΚΙΠΕΣΑ ΡΑΒΡΙΑΛΑ
Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΤΙΡΑΠΡΕΓΓΗ
Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΝΟΥΑΖΕΙ
ΤΕΡΕΖΙΝΑ (δωδὸν)
ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ *Ἐλα δὲ, ἔλα! Βίμπορει νὰ συμβιβασθῶμεν..

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι, ὄχι!

ΟΛΟΙ (περικυκλώνοντες αὐτόν). Ἐλα ντέ!

ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ νὰ σοῦ πῶ; Τί γυροῦναι ὁ καυλῆνος ὁ λαός;

Τίποτε! Μερικαὶ ἐγγύχαι, τῶλεγες καὶ σὺ! Ὁ τάλαιπω-
ρος λαός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος βραδέως). Τί ἐγγυῶσαι
ἐννοεῖτε;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ὡς ἀνωτέρω, οἰοῦναι προσλιπαρῶν). Κἄτ-
τι καὶ δὲ ἡμᾶς!

ΒΟΥΓΙΑΡ (ὁμοίως). Δὲν ὑπάρχει κἀμμιὰ θέσις;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὑπουργοὶ νὰ γίνετο, δὲν εἶν' ἔτσι; ὅπως
καὶ ὑπὸ τὴν τυραννίαν!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἀπλάθ...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μεταβαίνων εἰς τὴν δεξιάν) (*) Δὲν θέλω
ὕπουργοὺς εἰς τὴν Δημοκρατίαν μου.

ΒΟΥΓΙΑΡ (ἐξαπιτόμην) Αἶμα τότε...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διχνομαί μόνον ἐφόρους, ἢ πρυτάνεις, ἢ...!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. *Ἄς εἶνε ἐφοροὶ, εἶνε κ' ἐλαφρότερο!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βλέπων αὐτοὺς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι πο-
δῶν). Καὶ νὰ ἰδοῦμε καὶ εἰς τί!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αἶ καλὰ! Ἐγὼ, παραδείγματος χάριν, ἐπὶ
τῶν ἐσωτερικῶν.

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἐγὼ, ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καταμετρῶν αὐτόν διὰ τοῦ βλέμματος).
Καλὰ ὅτι τὰ διορθώσις!

ΣΑΦΙΟΥ. Ἐγὼ σὲ νὰ μ' ἀρέσῃ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν ἔχει οικονομικά!

ΣΑΦΙΟΥ. *Ἡ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας!... Νὰ σοῦ
ἐγκαθαρίσω ἐκεῖνα τὰ χαρτιά!...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν εἰζεύρεις οὔτε νὰ γράψῃς!

ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ εἰς τί λοιπὸν χρησιμεύει ὁ πατριωτισμός;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς ἦνε, ἔστω!

ΟΛΟΙ. Σύμφωνοι τὸ λοιπὸν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὰ εἶπαμε! (Καθ' ἑαυτὸν) Ὅτι πάρη καὶ θα
δώσῃ το προσωρινῶν! (Μεγαλοφώνως πρὸς τὸν Νουαζέτ)
Καὶ τῶρα, ἐσὺ, δρόμο! Καὶ σεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν θέσιν σας!

ΟΛΟΙ. Ἐμπρός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων κηρίον ἀναμμενον). Νὰ σὺς
δείξω τὸν δρόμον. (Ἀνοίγει τὸ θυρίδιον καὶ προχωρεῖ εἰς
τὸ στενὸν μετὰ τὸ Νουαζέτ).

ΣΑΦΙΟΥ (πρὸς τοὺς δύο ἄλλους ἐπὶ τοῦ καταψίλιου τῆς
θύρας, ἅμα δ' Ἐραμπαγάς ἐξῆλθε). Κι' ἅμα πᾶμ' ἐκεῖ;...
τὴν δικτατορίαν του ἀνάτομα!... (Καὶ οἱ τρεῖς διὰ χει-
ρονομίαν ἐκφραστικῆς δεικνύουν ὅτι θὰ τὸν βίβουν).

ΒΟΥΓΙΑΡ. Καὶ ἀποτελοῦμεν τριανδρίαν! Ἀγαθὴ τύχη!

ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ (θιλιθοῦντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας). Τὸ χέ-
ρι σου! τὸ χέρι σου! (Ὁ Σαφιοὺ ἐξέρχεται).

ΒΟΥΓΙΑΡ (μόνος μετὰ τοῦ Καμερλέν). *Ἡ μένομεν δυο-
ῦπατοι!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἄλλω τὴν χεῖρά του). Καὶ πότῃ! (*Ὁ
Βουλιάρ ἐέρχεται, ὁ Καμερλέν μένει μόνος). *Ἡ ἓνας μόνος!
... Καλλίτερα μόνος! (*Ἡ πύλη ἀριστερόθεν ἀνοίγεται).
Μωρέ! κάποιος ἐρχεται! (Βιάζεται εἰς τὸ στενὸν
μετὰ προφυλάξεως κλειῶν τὴν θυρίδα διασθῆναι τὸν
στεγνὸν, καθ' ἣν ὁ πρῶτος ἀπηρέτης εἰσέρχεται φωτίζων
τὸν δρόμον τοῦ Καρβέλου).

(1) Καμερλέν, Σαφιοὺ, Βουλιάρ, Ἐραμπαγάς.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΛΟΣ, δύο ύπνρέται

ΚΑΡΟΛΟΣ (είσερχόμενος εκ του βάνου και φωνών εν φρονίς μαιδάρ). Λοιπόν, Φίλιππο, είσαι βεβαίος ότι δ' Ανδρέας...

Ο ΠΡΩΓΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Είν' ελεύθερος, Κύριε, τον είδα όταν έφευγε!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Άναπνέω! Είχα τόσον άνησυχίαν εις τον δρομον του Μαντόν! (Δεύτερος ύπνρέτης εξέρχεται εκ των θαλάμων του πρίγκιπος).

Ο ΠΡΩΓΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ (πρός τον Κάρολον). Καλή φρουρά, Κύριε.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Εύχαριστώ! (Πρός τον δεύτερον ύπνρέτην). Η Αύτου Ύψηλότης με θέλει;

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Η Αύτου Ύψηλότης κοιμάται!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Από τώρα; Τόσω καλλίτερα! (Οι ύπνρέται μεταβαίνουν, όπως εξέφωσι, και εύρίσκοται απέναντι του Ανδρέα, οστις ειπέρχεται άριστορότερον και άποθέτει τον μαδνάρ του επί έδρας παρά την θύραν). Ανδρέα!... (Σπύδει προς αυτόν. Οι ύπνρέται εξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Δέξω τώ Θεώ, Ανδρέα μου, εις' ελεύθερος!

ΑΝΔΡΕΑΣ (1). Πρό μιās ώρας!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Έβλασφήμησα την ώραν όπου ήναγκάσθην χάριν της ύπηρεσίας ν' άπομακρυνθώ από πλησίον σου!... Τέλος πάντων, διορθώθησαν όλα!... Τί συνόδη;... Διηγήσου με!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Αργότερα! Επί του παρόντος άς σκεφθώμεν δι' αυτό. Ανάγνωσε... (εφ' όδιδει την διαταγήν του πρίγκιπιο).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Διαταγή αναχωρήσεως!

ΑΝΔΡΕΑΣ (ήπίως, λαμβάνων την χειρά του). Μάλιστα!

ΚΑΡΟΛΟΣ (καταβεβήμενος). Νά φύγω; Νά την αφήσω;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Είνε ανάγκη! Έλα, θάρρος!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Και αυτό οφείλεται εις σε;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Είς την Μίστρον Μπλόουντ, άλλά τή αίτήσει μου... το όμολογώ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τι προδοσία!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Κάρολε, μή λησμονής τις συμφωνίας μας! Με το ύπνεθής ν' αναχωρήσης.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ω, χωρίς να θέλω να το πιστεύσω! Άλλως τε... όχι δι' απόψε!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τά ταχύτερον, είνε και καλλίτερον!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Αυτό είνε παράλογα!... Είμπορώ να φύγω έτσι χωρίς να έτοιμασθώ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Όλα είνε έτοιμα. Τά ρούχά σου, το άμαξάκι... ΚΑΡΟΛΟΣ (πικρώς). Τί ζήλος! Λησμονείς, ότι μ' όλα αυτά δεν είμπορώ να... ΑΝΔΡΕΑΣ. Διατί;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Είμαι φρουρά!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Σε άντικαθιστώ.

(1) Κάρολος, Ανδρέας.

ΚΑΡΟΛΟΣ (εξαπτόμενος δλίγον). Έπί τέλους, σε λέγω ότι είνε άδύνατον ν' αναχωρήσω.

ΑΝΔΡΕΑΣ. Επέ μου ένα λόγον! Ένα ισχυρόν λόγον!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Έχω γράμμα της! Με περιμένει... ΑΝΔΡΕΑΣ. Και θα υπάγης;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ένοσιείται!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Χωρίς... ΚΑΡΟΛΟΣ. Χωρίς να το θέλης σύ και ή άγρία φίλια σου! Ναι!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Κάρολε, συλλογίσου καλά τί θα κάμης. Θα σου συμβή πάλιν τίποτε, και δεν θα εύρεθώ εκεί να τά προλάβω.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ω, τί γενναίόψυχος είσαι! Με άπειλεις διά του κινδύνου τον όποτον διέτρεξες, διά να με βιάσης να ενδώσω!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Βλέπεις, βλέπεις πόσον και σύ αυτός συναισθάνεσαι το λάθος σου; Γίνεσαι κακός.

ΚΑΡΟΛΟΣ (παραφερόμενος). Φθάνει! Πήγαινε σε παρακαλώ! Όστε τόπος είν' εδώ ούτε ώρα καλή διά να μαλώνωμεν. Πήγαινε τώρα!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, πρέπει να φύγω! Α! είμπορεις να καυχήθης ότι θα με άπελπίσης δλότελα! (Βαίνει όπως λάβη τον μαδνάρ του. — Σχεδόν εξέρχεται).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Φεύγεις; Έτσι; χωρίς να μου δώσης το χέρι;

ΑΝΔΡΕΑΣ (καταρχόμενος τάχως και θ.ίδων τάς χειράς του σφιχτά). Άν ήμην βεβίος τουλάχιστον, ότι θα προσέξης μήπως...

ΚΑΡΟΛΟΣ. Θα προσέξω... σου το ύπόσχομαι! Άρκει να σ' ένθυμούμαι!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, βλέπεις το πιστεύω!... Έμένα θα ένθυμώσ' εκεί!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Πήγαινε να κοιμηθής, πήγαινε... και έσο ήσυχος! Όλα θα γίνουιν καλά!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τι ήθελα να σ' έχω φίλον;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Άχάριστε!... Καλά, θα σ' εκδικηθώ όμως... όταν πάσης ν' άνησυχής δι' έμέ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Άληθώς!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Λοιπόν, θα σε ιδώ το πρωί πρωί!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Άχ, αυτό το πρωί! Έβιδα ένα χρόνον της ζωής μου να ήταν τώρα! (Εξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

ΚΑΡΟΛΟΣ, μόνος.

Τί γενναίαν καρδίαν έχει!... δεν με όμοιάζει βέβαια! Και με τιμωρεί έν συνειδήσει. (Παρατηρών το διάταγμα). Να μās άποχωρίσουν! Αυτό έφεύραν τώρα!... Ύπομονή, δεν έφυγα ήκόμη!... Και ως αύριον, κάτι θα εύρω... (Διακοπτόμενος). Κις ποιος έρχεται! (Η θύρα του βάνου ανοίγει και α! Κυρία της πριγκιπέσης εξέρχεται εκ των δωματίων της. Είσι τρείς ή μια σβύνει τον λαμπτήρα της στοάς αι άλλαι δυο άποσποδν τα καταπετάσματα της θύρας, τα όποια ούτω καταπίπτουιν και καλύπτουιν εντελής την θύραν του βάνου). Α! αι Κυρίαί της πριγκιπέσης! Άπέρχονται!... (Διασχιζούσι την σκηνήν και εξέρχονται άριστορότερον χαιρετίζουσαι αυτόν άποδοξα τον χαιρετισμόν). Τώρα είνε μόνη!... Δεν λογαριάζω την θαλαμηπόλον της... Είνε δλίγον ήλικιωμένη, και κοιμάται τόσον βεβαίά εύτυχώς!... (Βλέπων προς τα άριστερά, όπθην ελχόν θέλθει αι γυναίκες, την στοάν φαντίζομένην

μόνον υπό της σελήνης). Άπ' εκεί... εις την στοάν... κείναι!... ούτε εις την σάλαν... ψυχή!... και σκοτεινά!... (Βλέπων την θύραν της Είδας). Η Άμερικανί!... και αυτή δεν έχει λόγον να εξέλθη... κίνενα! Ο δέ πρίγκιψ κοιμάται!... Λοιπόν κίνει!... Και έχω εις την διάθεσιν μου εξ ώρας ήσυχίας!... Έμπρός! (Άνέρχεται προς την θύραν του βάνου και άνεγείρει εν τών καταπετάσμάτων. Φαίνεται ή στοά σκοτεινή και υπό την θύραν της πριγκιπέσης δλίγον φώς). Το φώς της!... με περιμένει!... Η άπερίσκεπτος!... έπρεπε να τη σβύση!... (Άγίρει πλέον να καταπέση το παραπέτασμα και γίνεσαι άφανής. — Τη αυτη στιγμή, ή μικρά θύρα του διαδρόμου ανοίγει και δ' Ραμπαγάς φαίνεται κρατών κηρίον και βαδιζών μετά πάσης προφυλάξεως).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μόνος), είτα ΕΥΑ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Το έγνώριζα εγώ, ότι δεν θα εύρω εδώ τον αξιωματικόν μας τις φρουράς. (Δεικνών την θύραν της Είδας). Είν' εκεί! φυσικά! και δεν επιθυμεί βεβαίαν να εξέλθη!... Έμπρός, έμπρός, την άμαξαν!... Οι τρεις άνθρωποι μου είνε εις την θέσιν των... Ο μικρός τρέχει εις το Μαντόν... Οι στρατιώται της άκολουθίας του πρίγκιπος μετά μιαν ώραν μόλις θα έλθουιν!... Όλα περίσημα διοργανισμένα! (Βλέπων το ώρολόγιον). Και έντός ήμισείας ώρας το πολύ πολύ, το πραξικόπημα γίεται!... Άς ιδούμεν μήπως είνε κίνει απ' εδώ. (Βαίνει κρατών το κηρίον, όπως εξέταση το άριστορό μέρος της στοάς).

ΕΥΑ (εις το κατώφλιον της θύρας της άνεγείρουσα το παραπέτασμα). Δεν είμπορώ να κοιμηθώ ήσυχα αν δεν βεβαιωθώ πως έφυγεν ο Κάρολος! (Ριπτούσα εν βλέμμα εφ' όλης της αιθάλης). Κίνει!... Έφυγε. (Αναπνέουσα) Ο κύριος Μόρας έκράτησε τον λόγον του!... (Κινείται όπως εισέβη πάλιν εις τα δωμάτιά της. Άλλά τη στιγμή ταύτη ο' Ραμπαγάς επανέρχεται, διακρίνει δε ή Εύα εν πρώτοις το φώς του). Φώς;... Μήπως ήν' αυτός;...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΕΥΑ.

(Του' Ραμπαγά επανερχομένου εκ της στοάς, της δ Είδας προβαιούσης προς αυτόν, εύρίσκοται άργότερον απέναντι α.ι.ήλω).

ΕΥΑ. Ο Ραμπαγάς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1). Κυρία! (Κατ' ιδίαν) Διάβολε τώρα! αυτή μ' ένοχλεί!

ΕΥΑ. Πώς; πώς; Έδώ τοιαύτην ώραν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (δι' του αυτού θροου). Πώς; πώς; Άμμη σεις;

ΕΥΑ. Ένόμιζα πως είχατε φύγει...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Έκ του παλατιού ή εκ της κυβερνήσεως;

ΕΥΑ. Τι λέγεται; Έκ του παλατιού μόνον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εθθόμενος, άγίτων το κηρίον του επί της τραπέζης). Αί λοιπόν! δι' αυτό κ' εγώ εύρίσκομαι εδώ

(1) Εύα, Ραμπαγάς,

τώρα, διά να μη φύγω ούτε από το έν ούτε από το άλλο! ΕΥΑ. Α! α! τί συμβαίνει λοιπόν; ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί τα θέλατε; Η Αύτου Ύψηλότης θέλει να κάμη ελευθέρως, τι ή καρδια του τω ύπαγορεύει. Και πρό μικρού έλαβα δείγμα των αλοθημάτων του, όμοιάζον πολύ προς διαβατήριον αναχωρήσεως. Ένθυμηθείς τάς συμφωνίας μας, Κυρία, έκρινε τάς εκφράσεις του ως δλίγον απότόμους.

ΕΥΑ. Πολύ αποτόμους, ως φαίνεται! (Κατ' ιδίαν). Αυτό ήταν το παραπάνω.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπόν, Κυρία μου, δύναμαι να έλπίζω άκόμη εις την ύποστήριξιν σας;

ΕΥΑ (καθημένη επί του ανακλιτρου). Αναμφιδόλωσ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Είμεθα Μαιντωνόν και Λουδοου άκόμη;

ΕΥΑ. Και πάντοτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Χαίρω πολύ! διότι άμέσως και θα σας ζητήσω εις δείγμα της φιλικής μας συννενοήσεως μιαν μικράν χάριν...

ΕΥΑ. Δηλαδή;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νά εύραστηθώτε, παρακαλώ, να εισέλθετε άμέσως εις τα δωμάτιά σας.

ΕΥΑ. Και διατί;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Έδώ τώρα όπου εφθάσαμεν, δεν είμπορώ να σας κρατήσω τίποτε μυστικόν... Ο πρίγκιψ μέλλει να εξέλθη όσονούπω άγνωστος.

ΕΥΑ. Το γνώριζω.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπόν, διοργάνωσα εκεί εις το μέρος από το όποιον θα διαβή μιαν μικράν διαδήλωσιν υπέρ έμου...

ΕΥΑ. Α!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ... ή όποια δεν θα επιτρέψη πλέον εις την Αύτου Ύψηλότητα να μου διαμφισδητή την δημοτικότητά μου.

ΕΥΑ. Και δι' αυτό λοιπόν επιθυμείτε να εξέλθη;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δι' αυτό και μόνον!

ΕΥΑ. (κατ' ιδίαν). Κίτι τι άλλο τρέχει... (Μεγαλοφώνω) Αί και καλά! Είς τί τάχα ή παρουσία μου... ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Α! με συγχαρείτε. Δεν θέλω μεν να λέγω άνοστιαις, άλλ' είνε βέβαιον, ότι αν ή Αύτου Ύψηλότης σας συναντήση, δεν θα έχη πλέον το θάρρος να άπομακρυνθώ.

ΕΥΑ (διαμαρτορομένη ήτίως). Ω!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. (επιμένων). Μάλιστα, μάλιστα!... Και καταστρέφεται το αγέδιον μου.

ΕΥΑ. Να σας είπω όμως κ' εγώ! Δεν επιθυμώ πολύ πολύ εγώ να εξέλθη!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μπα!

ΕΥΑ. Όχι! αυτός ο περίπατος την νύατα... ειλικρινώς σας λέγω, δεν μ' ήρσει.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Α! έχετε άδικον!... Μετά το γεύμα!... Είνε περίσημα!

ΕΥΑ. Όχι απόψε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Άλλά;

ΕΥΑ. Άλλα εύχαριστως θα τον συνήντων έδώ διέ να τον μεταπαύσω.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Α, Κυρία, δεν πιστεύω να το κάμυτε!

ΕΥΑ. Ναι, ναι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ω, όχι, όχι! Θα με άδικήσετε πολύ, έμά... και τον έαυτόν σας.

ΕΥΑ. Τόν έαυτόν μου; ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαίαν, έχετε και σεις όσον κ' εγώ ένδιαφέρον υπέρ του νεωτερινού τούτου περιπάτου.

ΕΥΑ (εκαταλήγουσα). Τι ένδιαφέρον σας παρακαλώ; ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλέ δεν συλλογίζεσθε; Άμ' αν εύρη εκεί... (Δεικνών τα δωμάτια της Είδας) κάποιον;

ΕΥΑ. (ζωηρώς). Εἰς τὰ δωμάτιά μου;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαία!
 ΕΥΑ. Εἰσθε τρελλός, Κύριε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπεικιδί). Αἰ καλά! δὲν μοῦ φέρεσθε βλέπω ὡς σύμμαχος. Ὀλίγην ἐμπιστοσύνην, πρὸς Θεοῦ! καὶ εἰ ἐμὲ δὲν ἔχετε; Νόστιμον αὐτό! ἐνῶ ἐγὼ κάθημαι καὶ σὰς διηγοῦμαι ὅλα μου τὰ μυστικά; Νόστιμον!
 ΕΥΑ (ξηρῶν). Ἄς παύσουν οἱ ἀστεῖστοι, σὰς παρακαλῶ! Ὑποθέτω, ὅτι εἶνε δυνατὸν ἢ αὐτοῦ Ὑψηλότης νὰ εὐρῆ τινὰ εἰς τὸ δωμάτιόν μου αὐτὴν τὴν ὥραν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὑποθέτω!.. Ὅχι, ὄχι, ποτέ!.. Εἶμαι βεβαίος!
 ΕΥΑ (ἐπισημνῶν τὴν ἐκτραγῆ εἰς ὀργήν). Καὶ πόθεν ἔχετε τὴν βεβαιότητα αὐτὴν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξάγων τὸ γραμματάκιον). Καλὴ ἀπὸ ἐν γραμματάκι γραμμῆν διὰ τῆς ἀξιολατρευτοῦ ταύτης χειρὸς!..
 ΕΥΑ (κατάπληκτος). Γραμματάκι... δικό μου; Πρὸς ποῖον;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ... πρὸς ὄραϊον τινὰ ἀξιωματικόν, παραδείγματος χάριν.
 ΕΥΑ. Ἀξιωματικόν;... Εἰπέτε λοιπὸν τ' ὄνομά του, Κύριε, εἰπέτε τὸ ὄνομά του!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸν Κύριον Μόραν!
 ΕΥΑ. Τὸν Ἀνδρέαν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα... Ἀνδρέαν!
 ΕΥΑ. Καὶ τὸ γράμμα αὐτό;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἴδού το! (Ἀναγινώσκει) «Φίλε μου, πόσον ἀνησυχῶ διὰ τὰ γνωστὰ συμβάντα! καὶ διὰ τὸν ἀνθεσπον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐπλήγωσες!..»
 ΕΥΑ (ὄρθια, καθ' ἑαυτὴν, ἔντρομος). Τῆς πριγκιπέσας!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν ν' ἀναγινώσκει καὶ τονίζων τὰς λέξεις). «Ἐλθε ἀποψε τὴν νύκτα... τὴν συνήθη ὥραν. Ἄν ἦσαι μάλιστα φρουρὰ εἰς τὸ παλάτι, ὅπως νομίζω, θὰ τοῖ ἦνε εὐκολότερον.»
 ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ἡ ἀνόητη! νὰ γράψῃ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εὐκόλον εἶνε νὰ καταλάβῃ κανεὶς εἰς ποῖον απευθύνεται... Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ ποῖος δὲν εἶν' ἐδῶ...
 ΕΥΑ (καθ' ἑαυτὴν, ἀναπνεύουσα). Εὐτυχῶς... ἀνεχώρησε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εἶρων). Ὁ ἄ εἰπῆτε ἴσως ὅτι δὲν εἶνε ἰδικόν σας γράψιμον!
 ΕΥΑ (ζωηρώς). Ὅχι, ὄχι! Εἶνε ἰδικόν μου!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπὸν, κλείομεν τὴν παρένθεσιν.—Ὁ κύριος Μορας εἶνε εἰς τὰ δωμάτιόν σας...
 ΕΥΑ. Ἴσως. (Κατ' ἰδίαν) Ἄς ὑποκριθῶ.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαίως. «Ἄρα ὁ πρίγκιψ εἴμπορεῖ νὰ τὸν εὐρῆ ἐκεῖ... Ἄρα δὲν πρέπει νὰ σὰς ἰδῇ, Κυρία... Ἄρα... (Τῆ δεικνύει τὴν θύραν τῶν δωματίων τῆς ὑποδεικνύων αὐτὴν καὶ διὰ χειρονομίας νὰ εἰσεέλθῃ).
 ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ἄ! κατηραμένε ἄνθρωπε! Μὰς ἔχει τὸ χεῖρ του!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνεγείρων τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας, μειδιῶν καὶ προσκαλῶν αὐτὴν διὰ χειρονομίας νὰ εἰσεέλθῃ). Ὅριστε, ὄριστε λοιπὸν, Κυρία!
 ΕΥΑ (ἔ). Ὅχι ἀκόμη! Ἐλάτε, Κύριε ῤαμπαγάς, (κάθηται ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτρου) Ἐλάτε νὰ ὁμιλήσωμεν ὡς ἀληθεῖς φίλοι. Δὲν θέλετε;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος ταχέως). Ἄλλὰ ταχέως... Ὁ καιρὸς ἐπιγεῖ.

ΕΥΑ (δεικνύουσα αὐτῷ τὴν θέσιν π. Ἰησίου τῆς). Δόσατέ μου αὐτὸ τὸ γραμματάκι, καὶ τὰ συβιβάζομεν ὅλα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθήμενος π. Ἰησίου τῆς). Ἄς συμβιβάζωμεν πρῶτα!
 ΕΥΑ (λίαν γοητευτικῶς). Δὲν ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμὲ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διαμηρυρόμενος) Ὡ! (Ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρά τῆς). Καθόλου!
 ΕΥΑ. Εἰσθε πολὺ ἀδικός διότι μέχρι ταῦδε εἴχομεν ὅλα σχέσεις...
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Λεπτοτάτας!
 ΕΥΑ. Λοιπὸν, ἐλάτε! Μὲ τὴν καλὴν σας γνώμη, δός τε το!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λέγω ἔμως, ὅτι ἔχω καὶ μίαν ἄλλην γνώμην πολὺ καλὴν... νὰ τὸ κρητήσω!
 ΕΥΑ (ὡς γαλῆ θωπευτικῶς). Ἐν πρώτοις... εἶνε πραγματικὸς γνήσιον αὐτὸ τὸ γράμμα;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὡ!
 ΕΥΑ. Θέλω νὰ εἰπῶ, μήπως εἶνε ἀντιγραφή;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἶνε τὸ πρωτότυπον.
 ΕΥΑ. Νὰ ἰδῶ, νὰ ἰδῶ ἄλλο... νὰ τὸ ἀναγνώσω ἀκόμη μίαν φορὰν.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ ἔμαθα ἐν στήθους: «Φίλε μου...»
 ΕΥΑ (ὡσεὶ παραπονομένη καὶ ἐγειρομένη). Ἄ! ἔχετε πολὺ ἀδικόν, Κύριε ῤαμπαγά... Ὁ ἄ τὸ ἔβρητε!..
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αὐτὸ εἶνε νὰ τὰ συμβιβάζωμεν; (Ἐγειρόμενος). Ἐλάτε ἐν ταῦτοις νὰ συμφωνήσωμεν...
 ΕΥΑ. Νὰ συμφωνήσωμεν!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βοηθήσατέ με νὰ κατορθωθῇ νὰ ἐξέλθῃ ὁ πρίγκιψ, κ' ἐγὼ σὰς ἀποδίδω τὸ γράμμα.
 ΕΥΑ. Τέλος πάντων, ἐπιμένετε καὶ καλὰ νὰ ἐξέλθῃ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐρώτημα θέλει; Καὶ ἡ παράστασις μου...
 ΕΥΑ. Ἀφῆστ' αὐτὰ!... Μὲ νομίζετε παιδί;... Κἀκεῖ ἄλλο τρέχει ἐδῶ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί;
 ΕΥΑ. Ἄ!... Καμμία προδοσία... Στοιχηματίζω!...
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὄρθιος). Ὡ! ἄ, ἦτο δυνατόν!
 ΕΥΑ. Καὶ ὁ πρίγκιψ δὲν θὰ ἐξέλθῃ... Σὰς τὸ ὑπόσχομαι!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ ποῖος θὰ τὸν ἀποτρέψῃ;
 ΕΥΑ. Ἐγὼ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! προσέχετε καὶ σεῖς τώρα, Κυρία! αὐτὸ εἶνε πόλεμος πλέον!
 ΕΥΑ. Ἀμύνομαι!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ποῖος σὰς προσβάλλει; Μείνατε οὐδέτερα.
 ΕΥΑ (εἰς τὴν ἄκραν δεξιάν). Ἀπλάθῃ συνεννοήσας σας; Ἄσπαστά σας;... Ἐγὼ λοιπὸν μένω, τὸν προσιδοποιῶ καὶ σὰς ἀποβάλλω τὸ προσωπεῖον.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν θὰ τὸ κάμετε!
 ΕΥΑ Ἄ! Καλὰ λοιπὸν, θὰ ἰδῆτε! (ραίνει ἐν σπουδῇ πρὸς τὴν θύραν τοῦ πρίγκιπος).
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνερχόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς). Κυρία, ἀκούσατέ με καλά. Μίαν μόνην λέξιν νὰ εἰπῆτε... ἐν νεῦμα νὰ κάμετε διὰ νὰ μείνῃ ἐδῶ ἡ αὐτοῦ Ὑψηλότης!... λόγον πηγεῖ, ὡς τίμιος ῤαμπαγάς σὰς λέγω, θὰ μείνῃ ναι, ἀλλὰ διὰ κάποιον λόγον, διὰ κάποιον ἐπίσκεψιν, τὴν ὁποῖαν θὰ τοῦ συμβουλεύσω νὰ κάμῃ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

(Ἐπειτα συνέχεια)

(1) ῤαμπαγάς, Εὐα.

13. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 231 232, καὶ 233). (*)

ΕΥΑ (ἐπὶ τοῦ κατοφίλου). Νὰ τὴν κάμη, Κύριε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ ἀξιοματικὸς θὰ ἔχει φύγει!

ΕΥΑ (ὠθοῦσα τὴν θύραν τοῦ διαδρόμου, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τοῦ πρίγκιπα). Ἴσως...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς, ἐξάγων καὶ δεικνύων τὸ γράμμα). Πιθανόν! Τότε λοιπόν, διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσω, ἔχω ἔδω...

ΕΥΑ (σταματῶσα). Τὴν ἐπιστολήν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἡσύχως). Μάλιστα!

ΕΥΑ (βαίνοῦσα πρὸς αὐτόν). Θὰ τολμήσετε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς). Καθόλου! Ἀπαθέστατα, ἡσυχώτατα!

ΕΥΑ (φρίττουσα). Αὐτὸ εἶνε ἀτιμία! Δὲν μεταχειρίζονται τοιαῦτα ὅπλα κατὰ γυναικῶν.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Ἐν τούτοις δι' αὐτὰς δὲν ὑπάρχουν ἄλλα ὅπλα!

ΕΥΑ. Θὰ δείξετε ἐπιστολήν!... ἐμοῦ!... τὴν ὅποιαν ἐκλέψατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Κατέκτησα!

ΕΥΑ. Ἐκλέψατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Κατέκτησα! Αὐτὸ εἶνε ἡ πολιτικὴ!

ΕΥΑ (κατερχομένη). Ὁ ἄνδρος! Καὶ θὰ τὸ κάμη!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (*). Ἀλλὰ τάχα δὲν ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος; Ἄς ὁμιλήσωμεν φρονίμως!... Εἴμεθα φίλοι ἢ ἐχθροί; Ἄν ἡμεθα ἐχθροί, κτύπημα ἀντὶ κτυπήματος! Ἄν ἡμεθα φίλοι, ὑπηρεσίαν ἀντὶ ὑπηρεσίας... Κρατῶ τὸ μυστικὸν τῶν νυκτερινῶν σας ἰδιοτροπιῶν, πολὺ καλὰ... Ἀλλὰ τότε, — τί δαίμονα; — κλείσατε καὶ σεῖς τὰ μάτια σας διὰ τὰς νυκτερινὰς μου ἐκδρομὰς.

(1) Ῥαμπάγας, Εὐα.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς

τοῦ πρίγκιπος, ὀπλολαγός

τῆς σωματοφυλακῆς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλολαγός

τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΓΙΑΡ

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΥΑΕΝ

ΒΡΙΚΘΑΝΣ, διευθυντ. τῆς Ἀγνομίας

ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθοπουργός διοικητῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς

ΜΠΗΚΟΡΟ

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολαγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΘΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΑΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ

ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΑΖΕΓ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδόν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΕΥΑ. Τὰς συνωμοσίας σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐγὼ διὰ τὴν φιλοδοξίαν μου, σεῖς διὰ τοὺς ἐρωτὰς σας... Ὁ κἀθεὶς μὲ τὰς ἐπιθυμίας του!... Σεῖς φέρετε πρόκομμα εἰς τὰς ἰδικὰς μου, καὶ θέλετε νὰ σεβασθῶ τὰς ἰδικὰς σας; Ἐἶνε ἀδικον! Νὰ κρατήσετε τὴν τὸν πρίγκιπα, μὲ καταστρέφετε!... Σὲς καταστρέφω λοιπόν κ' ἐγὼ! Μ' ἐμποδίζετε νὰ γίνω Λουδοῦα, σὲς ἀπαγορεύω νὰ γίνετε Μαιντόν... Καὶ ἂν ἐξέλθω τοῦ παλατίου, μὲ τοὺς δαίμονας ὄλους! θὰ ἐξέλθετε καὶ σεῖς μετ' ἐμοῦ... εἰς τὸν βραχίονά μου!...

ΕΥΑ (ἤγει τὸν παρετήρει καθ' ὅλον τὸ διάστημα καθ' ὃ ὤμιλει. Καθ' ἑαυτήν). Ἄ! τώρα καταλαβάνω... ἔχει ἐτοιμὴν ἐνεδραν!... Τὸν ἀπάγει!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διαμαρτυρούμενος). ὦ, ὄχι!

ΕΥΑ (χωρὶς νὰ τὸν ἀκούῃ, καθ' ἑαυτήν). Ναι, ναι, αὐτὸ εἶνε! Καὶ τί νὰ εἰπῶ; Τί νὰ κἀμω;... Ἄ! νὰ εἰδοποιήσω τὸν ἀρχηγόν! (ὄρμη, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὰ δωμάτια τῆς).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (*) (τρέχων ἐν τάχει πρὸ τῆς θύρας, ὅπως τῇ ἐμποδίῃ τὴν εἴσοδον). Μὲ συγχωρεῖτε, ποῦ πηγαίνετε;

ΕΥΑ (θελούσα νὰ διέλθῃ). Εἰς τὰ δωμάτιά μου! Παραίτημαι τῆς πάλης! Ἀφήσατέ με!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Μὲ συγχωρεῖτε, μὲ συγχωρεῖτε! Μὴ βιάζεσθε! Ἀφοῦ ὑπάρχει θύρα!

ΕΥΑ (μεθ' ὄρμης ὡς ἀνωτέρω). Ἀλλὰ σὲς λέγω θέλω νὰ ἐξέλθω! (σπεύδει πρὸς τὴν θύραν τῆς εἰσοδου).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω, ἐμποδίζων αὐτὴν τὴν εἴσοδον). Τί τὰ θέλετε; δὲν γίνεται!

ΕΥΑ Ἄ! μὰ ἀφήσατέ με ἐπὶ τέλους! ἢ θὰ φωνάξω καὶ θὰ βάλω νὰ σὲς διώξουν ὡς ὑπρέτην ὅπως καὶ εἴθε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μειδιῶν). Ἐστῶ! ἀλλὰ κ' ἐγὼ! (δεικνύει τὴν ἐπιστολήν).

ΕΥΑ (ἐξαλλοῦ κατερχομένη). ὦ, ἡ ἀπειλὴ αὐτὴ, πάντοτε αὐτὴ!... Καὶ νὰ μὴν εἰμπορῶ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκούων πρὸς τὰ δεξιὰ). Σιωπὴ! Βήματ' ἀκούω ἀπ' ἐδῶ...

ΕΥΑ. Ὁ πρίγκιψ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ναι, περιπατεῖ εἰς τὰ δωμάτιά του!

ΕΥΑ (ἐντρομος δεικνύουσα τὴν μικρὰν κρυφὴν θύραν). Ὁ καταιβὴ τώρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αὐτὸ θέλω κ' ἐγὼ! (Πηγαίνει μέχρι τὰς εἰσοδου τῶν δωματίων τοῦ πρίγκιπος).

ΕΥΑ (ἀπειλις). Καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὸν ἐμποδίσω, ἐκτός ἂν καταγγείλω τὴν κόρην του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀνοίγει τὴν θύραν του... ἔρχεται... ἀποφασίσατε!

ΕΥΑ. Ἄ! τετέλεστα! Ἐστῶ! θὰ τὰ εἰπῶ ὅλα! (σπεύδει ὅπως προηπαντήσῃ τὸν πρίγκιπα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνησυχῶν). Κυρία!

ΕΥΑ (σταματῶσα διὰ μιᾶς). Ὅχι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνακουφίζομενος). Ὅχι!

ΕΥΑ (μετὰ χαρᾶς ἀίφνης). Δὲν ἤλθαν οἱ ἀξιοματικοί, δὲν θὰ καταιβῇ! (Φαίνεται ὡραζόμενος ὁ διαδρόμος δεξιῶν).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνησυχῶν). Ἄ! ναι, ναι!

ΕΥΑ (μετ' ἐλπίδος βλεπούσα πάντοτε πρὸς τὸ μέρος ὅθεν θὰ εἴθῃ ὁ πρίγκιψ). Ὅχι, ὄχι, ὄχι! δὲν θὰ καταιβῇ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ τὸ ἰδοῦμεν!

ΕΥΑ Ἄπ' ἐκεῖ! (Δεικνύει τὸ μεταξὺ τῶν παρακατασμάτων καὶ τῆς θύρας τῆς διάστημα, πάντοτε παραμονεύουσα τὸν πρίγκιπα).

(1) Ῥαμπάγας, Εὐα.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΑΝΔΡΑΣ, δύο ἀξιωματικοί, εἰς τὸ βᾶθος.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Λέγετέ μας, ἀρχηγέ!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ἐτελείωσε, Ὑψηλότατε!.. Τὰ πάντα εἶχον ἐπανεέλθει εἰς τὴν τάξιν προτοῦ φθᾶσω, καὶ δὲν ἔκαυσα οὔτε ἐν φυσίκι! Ἄλλως τε ὁ ὑπολογαγὸς πιστεῦω.....

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ναι, ναι, με εἶπε!.. Λοιπὸν οἱ ταραξίαι!..

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ἀκόμη φεύγουν!.. Εἶχαν ἓνα κανονάκι ἀλλὰ εἰς τὸν δεύτερον πυροβολισμόν ἔσκασε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καὶ τὸ δημαρχεῖον;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Τὸ ἐπῆραμεν εἰς τὰς δύο!.. Ἐσώσαμεν καὶ τὸν κύριον διοικητήν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τὸν διοικητήν;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Μάλιστα! ἦτο αἰχμάλωτος τῶν ἐπαναστατῶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ Ῥαμπαγᾶς;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Αὐτός, μάλιστα!.. Ὁ συνταγματάρχης εἶρε τὴν αὐτοῦ ἔξοχότητα δεμένην κάτωθεν μιᾶς τραπέζης. Τὸν ἐφέραμε δὲ ἐδῶ μετὰ τὴν ἄμαξαν.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καλὲ τί εἶν' αὐτὰ ὅπου με λέγετε!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Θί σᾶς τὰ εἶπη, Ὑψηλότατε, τώρα ἡ αὐτοῦ ἔξοχότης καλλίτερα.. (Ἀκούεται ἔξω ἤχος τυμπάνων). Ἴδου μάλιστα... ἔρχεται! Κτυποῦν τὰ τύμπανα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Διὰ τὸν Ῥαμπαγᾶ;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Λί, βέβαια!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καλὲ τί κάμνουν!.. Νὰ παύσουν!.. εἰπέτε νὰ παύσουν τὰ τύμπανα! (Ἀξιωματικὸς τις ἐξέρχεται ἐν σπουδῇ).

ΒΥΑ (καθ' ἑαυτήν). Τοῖμα ἀκόμη νὰ παρουσιασθῇ αὐτός;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Δὲν θὰ γλυτιτώσω λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν τὸν αὐτιδανόν; Τὸν διώγν' ἀπὸ τῆς θύρας, ἔρχεται ἀπὸ τὸ παράθυρον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὄμιλῶν ὑπὸ τῶν παρασκηρίων ἐν τῷ προδρόμῳ, ὅπου φαίνεται ὀπισθεν). Ὅχι, φίλοι μου, ὄχι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἦλθε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Μὴ φωνάζετε: Ζήτω ὁ Ῥαμπαγᾶς!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὰ δὲν φωνάζει κανεὶς, ἀγύρτα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Φωνάζετε: Ζήτω ἡ πατρίδι! Ζήτω ἡ δόξα τοῦ Μοναχοῦ! (εἰσερχόμενος). Εἶνε τὸ αὐτό!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χωρὶν ὄλος, ἀπὸ τοῦ καταφιλοῦ τῆς θύρας). Νίκη, Ὑψηλότατε!.. Θριαμβεύομεν, ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης κ' ἐγὼ, καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καθ' ἑαυτόν). Μ' ἀρέσει αὐτὸ τὸ θριαμβεύομεν! Ἔνα σου κ' ἔνα μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χωρὶς νὰ τὸν ἀκοῦσῃ). Συγχωρήσατέ μου,

Ὑψηλότατε, τὴν συγκίνησιν!.. λίαν συγγνωστὴν ἄλλως εἰς ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πρὸ μικροῦ σᾶς ἔσωσε!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Σεῖς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου... καὶ μόνον!

ΒΥΑ (διαμαρτυρομένη). ὦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς καὶ χαμηλοφώνως, ἐρχόμενος πρὸ αὐτῆς). Συμμαχία καὶ σιωπή!.. Ἄλλως... (δεικνύει αὐτῇ τὴν ἐπιστολὴν φέρων τὴν χεῖρα ὀπισθεν τῆς βράχειός του).

ΒΥΑ (φοβηθεῖσα). Ἄ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, Κύριε, ἐξηγηθῆτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐνεδρα, Ὑψηλότατε, ἐνεδρα σᾶς εἶχε στηθῇ... ἐπιτηδειοπάτη, ἄριστα διοργανισμένη!.. Κατέρχομαι διὰ τῆς θύρας αὐτῆς νὰ μεταβῶ εἰς τὸν οἶκόν μου!.. Τρεῖς ἄνθρωποι παραφυλάττοντες ὀρμύσιν ἐπάνω μου, ἐκλαμβάνοντές με δι' ὑμᾶς, ἀποπνίγουν τὴν φωνήν μου, φράττουν τὸ στόμα μου, με δένουν σφιγκτὰ καὶ με ρίπτουν εἰς μίαν ἄμαξαν, ἡ ὁποία φεύγει ὡς ἀστραπή!..

Νὰ φωνάζω; ἀδύνατον... Νὰ σφαδᾶσω; περιττόν... Ἀποδέχομαι λοιπὸν ἐν ὑπομονῇ τὸ μαρτύριόν μου, χαίρων μάλιστα, ὅτι τὸ ὑπέφερα διὰ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐξακολουθεῖτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μίαν ὥραν διήρκεσεν αὐτὸ τὸ βᾶσανον, καὶ ἡ ἄμαξα ἔτρεχεν, ἐπέτα, ἀνεπέτα!.. Αἰφνης βοή, ἀλλαγμὸς, φωναὶ χαρᾶς... Ὁ πρίγκιψ, ὁ πρίγκιψ! Ὁ Στίφος ὀπλισμένον ἄνδρων περικυκλόνουν τὴν ἄμαξαν, τὴν συνοδύσων τρέχοντες, τρέχοντες, τρέχουσι, τρέχουσι!.. Τέλος, φθάνομεν! Σταματοῦν ὅλοι!.. Εἶμθα εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ Μαντόν! Πίπτουν ἐπάνω μου, με ἀρπάζουν, με τινάζουν, με κυττάζουν... Ὁ Ῥαμπαγᾶς, φωνάζουν, ἐμβρόντητοι, ἀπηλπισμένοι... Ὁ Ῥαμπαγᾶς! — Ζητῶ νὰ ἐξηγηθῶ, ἐρεθίζονται, κορόνουν, γίνονται μανιώδεις! Με ζαναδένουν σφιγκτότερα, με ρίπτουν κάτω μιᾶς τραπέζης ὡς δέμα!.. Ἡ νέα κυβέρνησις, ἐγκαθιδρουθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καμερλὲν εἰς δωμάτιόν τι πράσινον, ἀποτολμᾷ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ λάθος καὶ νὰ μ' ἐλευθερώσῃ. Προδοσία! ἡ φωνάζουν... πίπτει ἡ κυβέρνησις, καὶ νέα ἄλλη κυβέρνησις αὐθωρεὶ συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Βουϊλάρ, φυλακίζει τὴν πρῶτην εἰς τὸ πράσινον δωμάτιόν τῆς, ἐγκαθίσταται εἰς ἄλλο δωμάτιον κίτρινον, καὶ ἀρχίζει νὰ δρίζῃ, φοβερίζει, διατάττει, νόμους πλάττει, ξεφωνίζει... ἐνῶ ὁ Πετρόβλσκης περιπατεῖ μετὰ τὰ νέα του ὑποδήματα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ τὴν ἀκούω νὰ τρίξῃ, νὰ στενάξῃ... ὄχι ὅμως ὅσον ἐγώ!..

Εἰς τὰς δύο παρὰ τέταρτον, κλονισμός, σεισμός! Τρίτη κυβέρνησις, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σαφιού, εἰσορμᾷ ἀπὸ τὸ παράθυρον, στρώνεται εἰς δωμάτιον κόκκινον καὶ φυλακίζει τὴν κίτρινην, ἡ ὁποία κρατεῖ ἐν τούτοις αἰχμάλωτον τὴν πράσινην κυβέρνησιν. Ἄλλ' εἰς τὰς δύο, ἡ πράσινη κυβέρνησις δραπετεύει διὰ τῆς καπνοδόχου, εἰσερχεται κ' ἐπανέρχεται διὰ τῶν ὑπογείων, κρημνίζει τὴν κόκκινην κυβέρνησιν, ἡ ὁποία φεύγει πάλιν ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ ἀφίνει τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν κίτρινην κατατρομασμένην, ἡ ὁποία πάλιν πηδᾷ εἰς τὰ κεραμίδια καὶ χάνεται!.. Ὁ Βουϊλάρ συλλαμβάνει τὸν Καμερλὲν, ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει τὸν Πετρόβλσκην, ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει τὸν Σαφιού... ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει ὄλους!.. Ἐκεῖ, νὰ... φθάνουν οἱ σάλπιγγες, οἱ χωροφύλακες... ὅπου φύγει, φύγει!.. Σπάνει τὸ τραπέζι μου, φωνάζω, με λύνουν, φεύγω, τρέχω, ἐφθασα... σωθεῖς ἐκ τριῶν νομίμων ἐπαναστάσεων ὑπὲρ τριῶν τῆς δρέξεως τῶν κυβερνήσεων! τῶν ὁποίων ἐκάστη διήρκεσεν ἐν τέταρτον τῆς ὥρας.

(Ἐπιτετα συνέχεια)

(1) Ἄνδρας, Εὐξ, Ραμπαγᾶς, ὁ πρίγκιψ.

14. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΨΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήχηται καὶ τίτλος ἔτι ἀρ.θ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, καὶ 234). (*)

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὲ κατενθουσιάσατε! (Κατ' ἰδίαν). Ἦδρα τὰς ἀποδείξεις! (Μεγαλοφώνως πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς). Ἐξέλθετε Κύριοι! (Πρὸς τὸν Ἀδρέαν). Μείνατε σεις.— Ἄν καλῶς ἐνόησα, Κύριε Ῥαμπαγά, ἐξήλθατε δι' αὐτοῦ κλεῖ τοῦ στενοῦ. . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ με ἀπήγαγον, μάλιστα, ὕψηλότατε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐνῶ ἦτο ἐδῶ ὁ ἀξιωματικὸς τῆς προουρᾶς; (Ὁ Ἀδρέας καὶ ἡ Εὐα ταρασσονται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν, βλέπων τὸν Ἀδρέαν). Ἄ! ἄ! (Μεγαλοφώνως). Νὰ σὰς εἰπῶ, ὕψηλότατε, δὲν τὸν εἶδα τὸν κύριον ἀξιωματικὸν αὐτόν! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πῶς ὄχι; Εἰς τὴν αὐλήν; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι, ὄχι! . . Ἄν δὲν ἔλειπε! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (1) (στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀδρέαν). Λοιπὸν ὁ Κύριος θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ πῶς δὲν ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν βλέπων τὴν Εὐαν). Ἐξεδι- κήθην!

ἈΝΔΡΕΑΣ (τεταραγμένος). Ὑψηλότατε, δὲν ἔχω νὰ προσθέσω τίποτε εἰς ὅσα εἶπα . . . Ἀπεμακρύνθην μίαν στιγμήν . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ . . . τὸ παραδέχομαι! Ἄρα ἤθετε εἰς πολὺ καλὴν θέσιν νὰ ἰδῆτε τὸ συμβάν . .

ἈΝΔΡΕΑΣ. Ἄν εἶδα τίποτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἢ δὲν ἠθελήσατε νὰ ἰδῆτε!

ἈΝΔΡΕΑΣ. Ἢ ἕμετέρα ὕψηλότης εἴμπορεῖ ποτε νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἐκ προθέσεως . . .

(1) Ἀδρέας, Εὐα, ὁ πρίγκιψ, Ῥαμπαγάς.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, διηγητὸς	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΚΚΟΡΟ
ἈΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΛΔΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΓΑ ΜΠΑΟΥΝΤΙ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΑΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΠΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας	ΝΟΥΑΖΕΤ
Ο ΓΟΒΟΙΟΣ, πανθοπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (ἑσδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΕΥΑ. Ἐλεύθερα! Ἐλεύθερα! . . . Νὰ ξεσκάστε!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄ! μισὲς! . . . Συγχωρήσατέ με! . . . Καί
 σὺ, καὶ σὺ! ἐδέχεσο! . . . (θλίβει τὴν χεῖρα τοῦ Ἀνδρέα)
 Ἄ! εἶσαι πολὺ τιμὸς νέος, εἶσαι . . . Τὴ γυναικίαν καρδίαν! . . .
 (Ἀκούονται φωναὶ ἐξωθεν.—Σαλπίσματα).
 Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ὑψηλότατε . . . Ἴδου ἐπιστρέφει καὶ ὁ
 ἐπίλοιπος στρατὸς μας μετὰ τὸν ἱππότην Κάρολον ἐπὶ κεφα-
 λῆς . . . ὁ ὁποῖος εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὸ δημοκρατικὸν κρα-
 τῶν ρεβόλβερ εἰς τὴν χεῖρα!
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἄ! Κάρολέ μου!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ,
 ἀξιωματικοὶ τινες.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἰσέλθετε, Κύριοι, εἰσέλθετε! (Ἀδυστηρῶς
 πρὸς τὸν Κάρολον) Πλησιάζετε, Κύριοι! Ὅστω λοιπὸν ἐγ-
 χαταλείπετε τὴν θέσιν σας τὴν νύκτα;
 ΚΑΡΟΛΟΣ (ἀλίγον δειλῶς). Ὑψηλότατε!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (αδυστηρῶς). Ὅταν ὁ ἔρωσ καθιστᾷ τινα ἔ-
 νοχον τοιαύτης διαγωγῆς, Κύριοι, τότε . . . (ἀλλόζων ὕφος)
 οὗτος νυμφεύεται! . . . Φίλησε λοιπὸν τὴν γυναικίαν σου,
 κατεργάρη!
 ΚΑΡΟΛΟΣ (σπεύδων πρὸς τὴν Γαβριέλλαν). Ἄ, Ὑψη-
 λότατε.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθ' ἑαυτόν). Ἐδῶ, βλέπω, ξεκαθαρίζοντ'
 ὅλα . . . Κ' ἐγὼ τότε;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ ((πρὸς τὴν Εὐάν, ἰδίᾳ). Αὐτὸ ἦτο τὸ καλ-
 λίτερον ὅπου εἶχα νὰ κάμω. Ἄ!, τί λέγετε; Τὸ μόνον, ὅτι
 κατανῶ πλέον εἰς πλήρη δημοκρατίαν!
 ΕΥΑ (ὁμοίως). Ἀλλὰ τὴν ἀληθῆ δημοκρατίαν!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄρα πιστεύετε, μισὲς, νὰ μὴ ὑπάρχη τι
 ἀνάμυστον εἰς τὸν γάμον τοῦτον; . . .
 ΕΥΑ (ὁμοίως). Λαμπρά, λαμπρά!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Λοιπὸν, ἀφοῦ εἶνε οὕτω, δὲν ἔρχεσθε νὰ
 κάμωμε κι' ἄλλον ἕνα, νὰ διπλώσωμεν; . . .
 ΕΥΑ. Τί λέγετε! Ἐμὲ νὰ κάμετε πριγκιπέσαν!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (θέτων τὴν Γαβριέλλαν εἰς τὰς ἀγκάλας
 της). Ὅχι! . . . ἀλλὰ μητέρα! . . .
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐάν). ὦ, ναί, ναί!
 ΕΥΑ. Ἔστω! . . . χάριν της! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καὶ χάριν μου! . . .
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐάν). Τί καλὰ! τί καλὰ!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (μεγαλοφώνως). Λοιπὸν, Κύριοι Ῥαμπαγά! . . .
 Τὸ βλέπετε! . . . Ἐτελείωσαν ὅλα . . . Κ' ἐδῶ καὶ ἐξῶ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα, Ὑψηλότατε, μάλιστα! (Καθ'
 ἑαυτόν). Μὴν τὰ χάνης, Ῥαμπαγά μου! (Μεγαλοφώνως).
 Καὶ λήγει πλέον δι' ἡμῶν ἡ ἐποχὴ τῶν ἐπαναστάσεων! . . .
 ΕΥΑ. Καὶ μάλιστα μ' ἕ. μικρὸν διάταγμα, τὸ ὁποῖον θὰ
 λάβῃ τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ὑπογράψῃ μετὰ τὸ χεῖρ του ὁ
 κύριος Ῥαμπαγάς! . . . (!)
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐν ἐκπλήξει βλέπων αὐτήν). Διάταγμα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὸν κάλαμον καὶ ἱτοιμαζόμενος
 νὰ γράψῃ). Ἀμέσως!

(1) Κάρολος, Γαβριέλλα, ὁ πρίγκιψ, Εὐάν, Ῥαμπαγάς.

ΕΥΑ. ἀπὸ; ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συννομοσίαν τῆς
 χθεςονῆς νυκτὸς καταδικάζεται εἰς δεσμὰ διὰ βίου! ἢ
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ἰδίαν). Ἄ! ἄ! Τώρα κἀταλαμβάνω!
 ΕΥΑ. Γράφετε, Κύριοι Ῥαμπαγά!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Γράφετε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (περικυκλωμένος ὑφ' ὄλων, οὐτινες τὸν
 βλέπουσιν εἰρωνικῶς). Ὑψηλότατε! . . . Τοιαύτη ἀδυστηρ-
 τῆς! . . . Νὰ συνδέσω τὸ ὄνομά μου μετὰ τοιοῦτου μέτρου
 τυραννικοῦ! . . . ἐγὼ; . . . (Ἡ Εὐάν τὸν βλέπει μεσιδικῶς καὶ
 οἰκτεροῦσα αὐτόν). Ὁ! ἐπιπροτίμων νὰ δώσω τὴν παραίτη-
 σίν μου!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωνηῶς). Τὴν δεχόμεθα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐγειρόμενος, καὶ γίπτων μακρὰν τὸν κά-
 λαμον). Τὴν ἔπαθα! ὦ, αἱ γυναῖκες!

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΒΡΙΚΟΛΗΣ καὶ Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ, (εἰσέρ-
 χονται ὁμοῦ ἀλλήλοκρατούμενοι ἐκ τοῦ λαίμου).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Περπάτει! Περπάτει!
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Ἐμπρός! Ἐμπρός!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τ' εἶν' αὐτό;
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Ὁ Βρίκολης, Ὑψηλότατε . . .
 Τὴν συνέλαβα, διότι ἔβαλλε φωνὰς στασιαστικὰς!
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Καθόλου! . . . Ἐγὼ τὸν συλλαμβάνω διὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον.
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Φωνάζει: «Κάτω ὁ Ῥαμπα-
 γὰς!»
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Φωνάζει: «Ζήτω ὁ Ῥαμπαγάς!»
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Κύριοι, ἀφῆθητε! . . . Δὲν ἔχει πλέον οὔτε
 Ζήτω ὁ Ῥαμπαγάς, οὔτε Κάτω ὁ Ῥαμπαγάς! . . . Ἐχει . . .
 (Χαιρετίζων εἰρωνικῶς τὸν Ῥαμπαγᾶν) Καλὴν νύκτα,
 Κύριοι Ῥαμπαγά! . . .
 (Ἀπαρτεῖσιν οἱ παριστάμενοι ἐκατέρωθεν τασσόμενοι
 σχηματίζουσι εἶδος διαδρομῆς μέχρι τῆς θύρας,
 ὅπου ἀφῆσιν νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ῥαμπαγάς).
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς ἦνε! . . . Φεύγω λοιπὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα
 μου! . . . καὶ πηγαίνω εἰς τὸν μόνον τόπον, ὅπου ἐκτιμῶν
 τοὺς ἀνθρώπους τοῦ εἶδους μου! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καὶ ποῦ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὰς Ἀθήνας! (Ἐξέρχεται ποιῶν βα-
 θὴν χαιρετισμὸν, ὃν πάντες τῶ ἀποδίδουσιν εἰρωνικῶς).